THE SPARK

Official organ of the
INTERNATIONAL WORKERS ORDER, Inc.

K. MARMOR, Cultural Director & Editor
R. SALTZMAN, General Secretary

Published Monthly
Office of Publication:
241 Riverdale Ave., Yonkers, N. Y.
General Office: 32 Union Square, N. Y. C.

דער פונק

אָפיציעלער אָרגאַן פון אינטערנאַציאָנאַלן ארבעטער אָרדן

32 יוניאָן סקווער, ניו־יאָרק

דערשיינט יעדן חודש

Subsciption Rates: One year $1.00; Six months 60c.; Single copy 10c.
Applied for Second Class Mail, Aug. 18 at the P. O. at Yonkers, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. I. No. 2. October 1930 — פרייז 10 סענט — 1טער יאָרגאַנג, נומער 2, אָקט., 1930

בצלאל פרידמאן

פונ׳ם „פונק"

דעם אינטערנאַציאָנאַלן ארב. אָרדן

פונם פונק פארשפרייטן זיך די פלאַמען.
טריט פון קעמפער ווערן שאַרפע צייגערדיקע קאַמען — — —
וועלן מיר קעמען, קעמען, קעמען — — —
וועמען? —
די, וואָס אונז באַליידיקן, פארשעמען — — —

פונק — ווי אָנזאָג פונם מאָרגן־שטערן:
ס׳וועט קומען זון, ס׳וועט זיכער ליכטיק ווערן.
מיר — מיר טראָגן זון אין הענט — — —
די בלינדע ווענט? —
וועלן ווערן פון דער זון צעשמאָלצן און פאַרברענט — — —

ס׳איז פונק — אַ וואָרט פון סאַמע הארץ, פון טיפן.
ס׳שניידט דאָס וואָרט, ווי ס׳שניידן אם די שארפן פון די שיפן.
מיר שווימען נאָענט צום וואונדערלאכן ברעג — — —
דער שווערער וועג?
ס׳לוינט אלץ צוליב דער פרייד פון קומענדיקע טעג — — —

פונק וועט זיך פון אונזער אָטעם פייערדיק צעזשאַרן.
ס׳זיינען לעצטע טעג פון נויט פון מאָגערן און קווארן.
ס׳קומען יאָרן אָן פון גרויסער פרייד און זעט — — —
וואָס זאָל זינגען דער פאָעט? —
ליד פון לעצטן קאַמף אין דערפער און אין שטעט — — —

פונם פונק פאַרשפרייטן זיך די פלאַמען.
טריט פון קעמפער ווערן שאַרפע צייגערדיקע קאַמען — — —
וועלן מיר קעמען, קעמען, קעמען — — —
וועמען?
יי, וואָס אונז באַליידיקן, פארשעמען — — —

—o—

פאַר אָדער קעגן קאַפּיטאַליזם?

פאַר אָדער קעגן קאַפּיטאַליזם? — דאָס איז די איינציגע אמת׳ע „אישו" אין הייגטיגן וואַל־קאַמף.

פאַר קאַפּיטאַליזם שטייען אַלע דריי ביירגערלעכע פּאַרטיען: רעפּובליקאַנער, דעמאָקראַטן און סאָציאַליסטן. די ערשטע צוויי גיבן עס אליין צו. די סאָציאַליסטן זיינען כלומרשט קעגן קאַפּיטאַליזם, נאָר זייערע מעשים באַווייזן, אז זיי פאַרטרעטן קאַפּיטאַליסטישע אינטערעסן.

די סאָציאַליסטן גייען האַנט אין האַנט מיט די שווארץ־מאה׳דיגע יוניאָן־ביוראָגראַטן פון דער אַמעריקאַן פעדעריישאָן אָוו לייבאָר. זיי זיינען טעטיג פאַר די קאָמפּאַניע יוניאָנס און באַקעמפן ביטער די קלאַסן־קאַמף אָרגאַניזאַציעס פון די אַר־בעטער־מאַסן. זיי פאַרפאָלגן די קלאַסנבאַוואוסטע ארבעטער. זיי פאַרלוימדן און העצן קעגן דער איינציגער ארבעטער־מלוכה, דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. דאָרט וואו זיי זיינען מעיאָרס און פּאָליציי־שעפס, טרעטן זיי ארויס אָפן קעגן ארבעטער־קלאַס. דער סאָציאַליסטישער מעיאָר פון מילוואָקי האָט דעם זעקסטן מערץ געלאָזט שלאָגן די דעמאָנסטרירנדיגע ארבעטסלאָזע פונקט אַזוי ברוטאַל ווי דאָס האָבן געטאָן זיינע רעפּובליקאַנישע און דעמאָקראַטישע קאָלעגן. קורץ, די סאָציאַליסטן אין אַמעריקע באַווייזן אף שריט און טריט, אַז אויב זיי וועלן ווערן הערשער, וועלן זיי, אַזוי ווי זייערע געגנאָסן אין אויסלאַנד, פאַרגיסן טייכן ארבעטער־בלוט און אונטערדריקן ברוטאַל די קאָלאָניאַלע פעל־קער, כדי אָנצוהאַלטן די מאַכט פון קאַפּיטאַליזם און אימפּער־יאַליזם.

די איינציגע פּאַרטיי קעגן קאַפּיטאַליזם איז די קאָמוניס־טישע. זי איז די פּאַרטיי פונם ארבעטער־קלאַס, וואָס קעמפט איבער דער גאַנצער וועלט קעגן עקאָנאָמישער און פּאָליטישער אונטערדריקונג.

ווער עס שטימט פאַר די רעפּובליקאַנער, דעמאָקראַטן אָדער סאָציאַליסטן גיט דערמיט זיין הסכמה אף דער הערשאַפט פונם קאַפּיטאַליזם. ווער עס איז באמת קעגן קאַפּיטאַליזם שטימט פאַרן אוואַנגאַרד פונם קלאַסנקעמפערישן פּראָלעטאַריאַט — פאַר דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

די „רעוואָלוציעס" אין דרום־אַמעריקע

די דרום־אַמעריקאַנישע רעפּובליקן זיינען אומאָפּהענגיג בלויז אין נאָמען. פאַקטיש ווערן זיי באַהאַנדלט ווי אימפּע־ריאַליסטישע קאָלאָניעס. גייט אָן אַ שטענדיגע קאָנקורענץ צווישן די גרויסקאַפּיטאַליסטישע מלוכות, ווער פון זיי זאָל האָבן די פולע מעגלעכקייט אויסצוזויגן און פאַרשקלאַפן די פעלקער פון דרום־אַמעריקע.

אין דער איצטיגער לאַגע פון עקאָנאָמישן קריזיס און פאַר־שאַרפטן קלאַסנקאַמף הייבן אָן רעוואָלטירן אויך די אונטער־דריקטע מאַסן פון די קאָלאָניאַלע און האַלב־קאָלאָניאַלע לענדער.

אַלע מיטגלידער פון אינט. ארב. אָרדן ווערן געגרופן צום „דיילי וואָרקער־„מאָרגן־פרייהייט" באַזאַר אין מעדיסאָן סקווער גארדן, 2, 3 און 4טן אָקט.

די אַמעריקאַנער און ענגלישע אימפּעריאַליסטן זוכן אויסצונוצן אָט די רעוואָלוציאָנערע שטימונגען פאַר די אינטערעסן פון זייערע קאַפּיטאַליסטן. דער ענגלישער אימפּעריאַליזם דערמוטיגט אַ רעוואָלוציע קעגן דער רעגירונג פון פּערו, וואָס האָט געהאָלפן עקספּלואַטירן איר באַפעלקערונג דורך אַמעריקאַנער קאַפּיטאַליסטן. דאָס זעלבע האָט געטאָן דער אַמעריקאַנער אימפּעריאַליזם קעגן אַזאַ רעגירונג פון אַרגענטינע, וואָס האָט גענדינט די אינטערעסן פונם ענגלישן קאַפּיטאַליזם.

עס פאַרשטייט זיך, אַז „רעוואָלוציעס", וואָס ווערן דערמוטיגט פון וואָל־סטריט אָדער פון דער „בענק אָף ענגלאַנד" פאַרלייכטערן ניט אָף אַ האָר די לאַגע פון די גרויזאַם עקספּלואַטירטע און אונטערדריקטע מאַסן פון דרום־אַמעריקע. עס בייטן זיך בלויז זייערע עקספּלואַטירער און אונטערדריקער.

קליקעס־קאַמף אַנשטאָט קלאַסנקאַמף אין אַרבעטער־רינג

אַזוי לאַנג ווי דער לינקער עלעמענט איז געשטאַנען אין אַרבעטער־רינג איז דאָרט אָנגעגאַנגען אַ קלאַסנקאַמף. די לינקע האָבן פאַרטראָטן די אינטערעסן פונם אַרבעטער־קלאַס. די רעכטע — פונם קאַפּיטאַליזם. נאָר זינט דער לינקער עלעמענט האָט אים פאַרלאָזן ווערט אינם אַרבעטער־רינג, ווי אין אַלע אַנדערע באַלעבאַטישע אָרדנס, פאַרטראָטן בלויז קאַפּיטאַליסטישע אינטערעסן. איז דאָרט דער קלאַסנקאַמף פאַרביטן געוואָרן אָף אַ קליקעס־קאַמף.

אמת, עס געפינען זיך נאָך אין אַרבעטער־רינג, ווי אין אַלע אַנדערע באַלעבאַטישע אָרדנס און לאַנדסמאַנשאַפטן, אַ געוויסע צאָל אַרבעטער. נאָר אַרבעטער, וואָס שטייען אין אַ באַלעבאַטישן קרייז, אַנשטאָט אין אַ פּראָלעטאַרישן באַגרייפן ניט קלאָר זייערע קלאַסן־אינטערעסן. נוצט אויס דער באַלעבאַטישער עלעמענט די ניט־צופרידנקייט פון אָט די ניט־באַוואוסטזיניגע אַרבעטער מיט דער באַלעבאַטישער פירערשאַפט פאַרן קליקעס־קאַמף. ער זאָגט צו זיי: פאַרבייט די קליקע פון „פאָרווערטס"־זקנים אָף דער קליקע פון וואוילע־יונגען וועט איער אָרגאַניזאַציע ווערן גוט און וואויל.

עס איז די פליכט פון די קלאַסנבאַוואוסטע אַרבעטער אויפצוקלערן אָט די פּראָלעטאַרישע עלעמענטן, אַז די באַלעבאַטישע אָרגאַניזאַציעס — אָן אונטערשייד וועלכע קליקעס עס וועלן דאָרטן הערשן — וועלן אַלעמאָל זיין בלוטיגע שונאים פון אַרבעטער־קלאַס. אַרבעטער וואָס זיינען טריי זייערע קלאַסן־אינטערעסן, מוזן זיך אָנשליסן זייער אייגענעם אַרבעטער־אָרדן.

דער קאָמוניסטישער זיג אין דייטשלאַנד

דער קאָמוניסטישער זיג אין דייטשלאַנד האָט אַ וועלטבאַדייט. עס ווייזט וואוהין עס באַוועגן זיך איצט די אויפגעקלערטע אַרבעטער־מאַסן.

די קאָמוניסטישע פּאַרטיי אין דייטשלאַנד האָט געקראָגן 4,600,000 שטימען פאַר אַן אַנטשיידענעם קאַמף קעגן קאַפּיטאַליזם. זי האָט דערקלערט קלאָר און גענוי, אַז אַ שטים פאַר דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי מיינט אַ שטים פאַר סאָציאַלע רעוואָלוציע, פאַר אַ סאָוועט־רעפּובליק, פאַר דער דיקטאַטור פונם פּראָלעטאַריאַט. אָט די רעוואָלוציאָנערע פּראָגראַם האָט ניט אָפּגעשראָקן די מאַסן. פאַרקערט די קאָמוניסטישע פּאַרטיי האָט דורכדעם געוואונען נייע אַנדערהאַלבן מיליאָן שטימען. דאָס באַווייזט, אַז סאָציאַלע רעוואָלוציע און אַרבעטער־מלוכה זיינען שוין ניט מער קיין „צוקונפט־מוזיק". די סאָציאַלע רעוואָלוציע שטייט אָפן טאָג־אָרדנונג און גרויסע מאַסן פּראָלעטאַריער זיינען גרייט פאַרן „לעצטן שטרייט פונם אינטערנאַציאָנאַל". אַ גרויסע צאָל דייטשע אַרבעטער זעט שוין איין קלאָר, אַז די סאָציאַל־דעמאָקראַטישע פּאַרטיי, וואָס האָט געפירט זייער קלאַסנקאַמף אונטער בעבל און ליבקנעכט, שטייט איצט אינם דינסט פון קאַפּיטאַליזם און אימפּעריאַליזם, אונטער דער פירערשאַפט פון די בראונס און צערגיבלס. עס מאַכט ניט אויס, וואָס די דייטשע סאָציאַל־דעמאָקראַטן און נאַציאָנאַל־סאָ־

פעליעטאָן

שטיל אָפן מיסטבראָדווייער פּראָנט

פון א. מאַנדעלבוים

שטיל אָפן מיסטבראָדווייער פּראָנט.

נאָר שטילער ווי שטיל און קעצלדיגער ווי קעצלדיג איז — אַכטער שטאָק.

אַכטער שטאָק שלאָפט ווי אַ הינדל און חלומ'ט פון — קרקע...

אָפן אַכטן שטאָק טראַכט מען ניט פון רעוואָלוציעס און בונטאַרן.

אַכטער שטאָק עסט תכריכים, שלינגט קברות־עפּל און פאַרבייסט מיט — „סעמעטערי".

בונטאַר האָט דעם ריח פון מתים־שטיבל דערשפּירט און — איז אַוועק.

אַוועק — אָף אייביג!

אַוועק צו פלאַם־פייערדיגקייט און פּראַצע און מלחמה אַנטקעגן שונא.

געבליבן איז באַסקין, וויינבערג, כאַנין און — קרקע...

קרקע איבער אַלץ!

פאַר אַ פּעניצל קרקע וועט אַכטער שטאָק אַוועקשיינקען אַלע רעוואָלוציעס.

פאַר אַ מצבה וועט באַסקין אַוועקגעבן דעם גאַנצן אַרבעטער־רינג.

פאַר אַ קדיש וועט וויינבערג פאַרטאַכלעווען אַלע „פּרינציפּן" פון ציציליזם...

פאַר אַ געזעצלעכן מת וועט יענטע אויסבייטן גאַנץ קאַרל מאַרקס...

שטיל אָפן מיסטבראָדווייער פּראָנט.

און שטיל איז אָפן אַכטן שטאָק...

איצט קאָן מען דאָרט פאַשיסטעווען וויפיל ס'האַרץ גלוסט, אַנשטאָפן שלעזינגער'ס גיינגסטערס מיט גאָלד און אַרויסגעבן קאָנטערעוואָלוציאָנערע צייטונגען אין אַלע עקן וועלט...

קיינער וועט ניט פּראָטעסטירן און קיינער וועט קיין פּיפּס ניט טאָן.

מתים פּראָטעסטירן ניט!

און פּראָצענטניק און פּינאַקל־שפּילער דאַרף ניט קיין בונטאַרן!

אַוועק איז בונטאַר.

אַוועק — תמיד!

און אַז מ'גייט־פאַרביי דעם ליימענעם יענטע־גולם, האָרכט מען ווי אין דער געלער ציציליסטישער לופט פליסטערט אַ שטיל, טראַווערדיג קול מיט אַ כליפּ:

— צדקה טאַציל מימאָוועס!

— שיינקט אַ נעדאָווע פאַר אַ קאָנטער־רעוואָלוציאָנער!

— גיט עפּעס פאַר אַ גיינגסטער!

ציאַליסטן האָבן צוזאַמען געצויגן דריי מאָל אַזוי פיל שטימען ווי די קאָמוניסטן. די ביידע שווינדלערישע פּאַרטייען וועלן שוין לאַנג ניט קאָנען אָפּנאַרן די מאַסן. וואָס מער עס פאַרשאַרפט זיך דער קלאַסנקאַמף אַלץ אָפענער מוזן די סאָציאַליסטן און פאַשיסטן אַרויסטרעטן פאַר די אינטערעסן פונם קאַפּיטאַליזם קעגן אַרבעטער־קלאַס. דעמאָלט וועט קלאָר ווערן אויך פאַר די נאָך איצט פאַרפירטע אַרבעטער, אַז אף דער זייט פון אַרבעט שטייען בלויז די קאָמוניסטן און אַז אַלע אַנדערע פּאַרטיען — אויך די סאָציאַליסטן און פאַשיסטן אין כלל — שטייען אף דער זייט פון קאַפּיטאַל.

אונזער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע

אונזער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע מיינט אַ סך מער ווי בלויז אַריינקריגן 25,000 מיטגלידער אין אַ פּראָטערנאַלער אָרגאַניזאַציע.

דער אינט. אַרב. אָרדן איז געשאַפן ניט בלויז פאַר קעגנזייטיגע הילף. ער שטייט אין די טראַנשייען פונם קלאַסנקאַמף. זיינע מיטגלידער זיינען ענג פאַרבונדן מיט אַלע עקאָנאָמישע און פּאָליטישע אָרגאַניזאַציעס פון דער קלאַסנבאַוואוסטער אַרבעטערשאַפט.

די מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע פון אינט. אַרב. אָרדן איז דערפאַר צוגלייך אַ קאַמפּאַניע אויפצוקלערן די אַרבעטער־מאַסן און זיי אָרגאַניזירן צום קאַמף קעגן דער ברוטאַלער הערשאַפט פונם קאַפּיטאַליזם. די מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע פון אינט. אַרב. אָרדן איז אַ טייל פונם קלאַסנקאַמף פון דער רעוואָלוציאָנערער אַרבעטערשאַפט און דאַרף געפירט ווערן צוזאַמען מיט אירע אַלע אַנדערע קאַמפּאַניעס.

25,000 מיטגלידער אין אינט. אַרב. אָרדן מיינט 25,000 קעמפער אפן פּראָלעטאַרישן קלאַסנפראָנט. עס מיינט מוטיגע קעמפער קעגן קאַפּיטאַליזם און אימפּעריאַליזם אונטער דער פיערשאַפט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. עס מיינט טיכטיגע פאַרטיידיגער קעגן אַן אָנפאַל פון די אימפּעריאַליסטישע מלוכות אפן סאָוועטנפאַרבאַנד — דער לייכט־טורם פאַר די אַרבעטער־מאַסן אין אַלע טיילן וועלט, וואָס ווייזט זיי דעם וועג פונם קלאַסנקאַמף און סאָציאַלער רעוואָלוציע. עס מיינט אומדערמידלעכע טוער פאַר די אינדוסטריעלע יוניאָנס, פאַר דער טרייד־יוניאָן יוניטי ליג, פאַר אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער הילף און אַרבעטער־שוץ, פאַר די דערציאונג פון די אַרבעטער־קינדער פאַרן אַרבעטער־קלאַס, פאַר די אידישע קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, פאַר דער שאַפונג און פאַרשפּרייטונג פון פּראָלעטאַרישער קולטור.

די קאַמפּאַניע פאַר 25,000 מיטגלידער אינם אינט. אַרב. אָרדן איז אַ רעוואָלוציאָנערע טאַט. זאָלן עס אונזערע מיטגלידער געדיינקן און שטענדיג אָנפירן אונזער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע אַלס אַ טייל פונם פּראָלעטאַרישן קלאַסנקאַמף.

די $100,000 קאַמפּאַניע פאַר דער טי. יו. יו. ל.

דער קריזיס ווערט שאַרפער מיט יעדן טאָג. די אַרבעטלאָזע אַרמיי און אירע באַגלייטער, הונגער און נויט האַלטן כסדר אין וואַקסן. ווערן די אַרבעטער אויסגעניכטערט פון אַלע פאַלשע אילוזיעס אין וועלכע די בורזשואַזיע געזעלשאַפט האָט זיי פאַרוויגט. זיינען זיי שוין רייף פאַרן קלאַסנקאַמף. זיי וואַרטן בלויז אף די פירנדיגע האַנט, וואָס זאָל זיי אָרגאַניזירן צום שטרייק. די טרייד־יוניאָן יוניטי־ליג האָט דערפאַר באַשלאָסן אָנצוהייבן אַ לעבהאַפטע טעטיגקייט צו אָרגאַניזירן די ברייטע אַמעריקאַנער אַרבעטער־מאַסן. כדי צו קאָנען עס פאַרווירקלעכן פירט זי איצט אַ קאַמפּאַניע פאַר אַן אָרגאַניזיר־פאָנד פון 100,000 דאָלאַר.

דער אינט. אַרב. אָרדן איז גרייט צו טאָן זיין טייל אין אָט דער גרויסער עקאָנאָמישער און פּאָליטישער מאָביליזאַציע פון די אַמעריקאַנער אַרבעטער־מאַסן. דער אינט. אַרב. אָרדן רופט

(שלום אף זייט 26)

ווייל קולטור און פּראַצע און מלחמה אַנטקעגן דער גאַנצער וועלט איז מיט טויט ניט קיין גראַם...

ווייל רעוואָלוציע און עקשנות און פייער־בראַנד קאָן מיט מתים אונטער איין דאַך ניט הויערן!

שטיל אפן מיסטבראָדווייער פּראָנט.

נאָר שטילער ווי אַלץ איז — אַכטער שטאָק.

שטיל — ווי אַ בית־עולם...

ווי דער מלאך־המות וואָלט דאָרט זיינע געצעלטן אויפגעשטעלט און רופט קליענטן אין שטיבל אריין...

ששש!...

אַכטער שטאָק שלאָפט...

—o—

דזשייקס איבערראַשונגען

פון כאַשמאַל

— דזשייק, ביסט משוגע, צי חסד דעה? וואָס הייסט, דו בלייבסט איבער אין דעם אָפּגעבליאָקעטן „אַרבעטער־רינג, אין דער צייט, ווען ס'גרינדעט זיך אַן אָרדן, אַן אַרבעטער אָרדן, אַ רעוואָלוציאָנערער אָרדן!

מאָטל האָט באַלאַנגט מיט דזשייקן אין אַיין ברענטש, געאַרבעט אין אַיין שאָפּ און דעריבער האָט ער זיך גענומען מער צום האַרצן ווי די אַנדערע, ווען ער האָט געזען ווי דזשייק בלייבט קאַלט אין דער צייט, ווען אַלע האָבן זיך געפרייט דערהערנדיק די נייעס, אַז ס'גרינדעט זיך דער אינט. אַרבעטער אָרדן.

— איך קען ניט, איך קען ניט, אי — אי — איך קען ניט אוועקגיין — האָט דזשייק געטענה'ט. איך באַלאַנג שוין אין אַרבעטערינג העכער פופצן יאָר, האָב שוין איינגעצאָלט אַ וועלט מיט געלט און... חוץ דעם, איז דער אַרבעטער־רינג רייך, שטאַרק ווי אייזן, נייע; איכ'ל ניט גיין.

נישט קוקנדיק וואָס דזשייק האָט געזאָגט, אַז ער וועט ניט פאַרלאָזן דעם אַרבעטער־רינג, האָט זיך, פונדעסטוועגן, געגרינדעט דער אָרדן און גלייך ביי דער גרינדונג, האָט ער אָנגעהויבן רייסן שטיקער פלייש — די בעסטע טיילן פון אַרבעטער־רינג.

דזשייק'ס ברענטש האָט געליטן צום שטאַרקסטן. ס'איז דאָרט געוואָרן ממש אַ חורבן — אַלע יונגע, לעבעדיגע ראַדיקאַלע מיטגלידער זיינען אוועק אין אָרדן. דער ברענטש איז געבליבן מיט'ן „פאָרווערטס"־אַגענטל, צוויי קאַמפּאַני־יוניאָן ביוראָגראַטן, אַ שמש פון אַ שול, אַ פאָרמאַן פון אַ שאָפּ, עטלעכע זקנים, אַ פּאָר חלאים און... דזשייק.

פריער פלעגן נאָך די מיטינגען זיין אינטערעסאַנט: די „לינקע" פלעגן פאָדערן, פּראָטעסטירן און די „רעכטע" פלעגן זיי באַקעמפן, אַצינד קומען זיי שוין ניט, די רעכטע, צי וואָס?

דזשייק איז געוואָרן אומרואיק, זייער אומרואיק, נישטאָ מיט וועמען אַ מיטינג צו עפענען. פריער פלעגט מען די מיטינגען „עפע־

מ. אַלגין

א סאָציאַליסטישע וואָל־פּלאַטפאָרמע

אין אַ טראָפּן וואַסער שפּיגלט זיך אָפּ די זון. אין דער סאָציאַליסטישער וואָל־פּלאַטפאָרמע פונם שטאַט ניו יאָרק שפּיגעלט זיך אָפּ דער גאַנצער סאָציאַל־רעפאָרמיזם. מיר נעמען די ניו יאָרקער פּלאַטפאָרמע, ווייל קיין אַנדערע, פאַרן גאַנצן לאַנד, איז דערווייל ניטאָ. ס'איז אָבער ניט נויטיג אויך. איין גוטער מוסטער איז גענוג.

די פּלאַטפאָרמע האָט אַן „איינלייטונג", וואָס כאַראַקטעריזירט די אַלגעמיינע עקאָנאָמישע און פּאָליטישע לאַגע. הויבט זי זיך אָן מיט אַזאַ פּאַראַגראַף:

צוריק מיט צוויי יאָר איז די סאָציאַליסטישע פּאַרטיי געווען די איינציגע, וואָס האָט געזאָגט דעם אמת וועגן דער ניט־גלייכמעסיגער און שטאַרק איבערטריבענער פּראָספּעריטי פון אַמעריקע. איצט זאָגט אַן אַרמיי פון מיליאָנען אַרבעטסלאָזע די טראַגישע עדות, אַז אַ קאַפּיטאַליסטישע אָרדנונג, וואָס ווערט באַטריבן פאַר פּריוואַטע פּראָפיטן, איז אַבסאָלוט אומפייאיג צו פאַרזאָרגן די אַרבעטער כאָטשבי מיט עלעמענטאַראַרער זיכערקייט. די עקאָנאָמישע דעפּרעסיע, וואָס פאַרשפּרייט זיך איצט אין לאַנד, האָט געבראַכט ביטערן עלענט אין די לעבנס און היימען פון מיליאָנען אַרבעטער.

די הערן הויבן אָן מיט אַ ליגן. זיי דערציילן, אַז זיי זיינען געווען די איינציגע, וואָס האָבן „געזאָגט דעם אמת" וועגן דער עקאָנאָמישער לאַגע. זיי פאַרגעסן, אַז גראַד צוריק מיט צוויי יאָר האָבן זיי זיך אויסגעלאַכט פון די קאָמוניסטן, וואָס האָבן געדרעט וועגן דריטן פּעריאָד פון קאַפּיטאַליזם, וועגן דער אונטערגעגראָבענער און צעפּוילטער סטאַביליזאַציע פון קאַפּיטאַליזם, ד. ה., צווישן אַנדערע זאַכן, וועגן אַן אומפאַרמיידלעכן עקאָנאָמישן קריזיס. די הערן ווילן איצטער, לאַחר המעשה, איינרייד דעם עולם, אַז דאָס האָבן זיי ניט געגלויבט אין דער פּראָספּעריטי. אין אמתן האָבן זיי פאַרשפּרייט אילוזיעס וועגן דער אומדערשיטערלעכקייט פון אַמעריקאַנישן קאַפּיטאַליזם.

אָדער מיינט ניט, אַז איצט, שפּעטער מיט צוויי יאָר, וועלן זיי שוין זאָגן דעם אמת. באַמערקט, אַז זיי דערמאָנען ניט דאָס וואָרט „קריזיס". פאַר זיי איז נאָך אַלץ ניטאָ קיין קריזיס. פאַר זיי איז דאָס ניט מער ווי אַן עקאָנאָמישע דעפּרעסיע. אין דעם, וויאַזאַלע אַנדערע פּרטים, זיינען זיי מסכים מיט די קאַפּיטאַליסטן.

אויב ס'איז נאָר אַ דעפּרעסיע, קען מען שוין ריידן וועגן דער גאַנצער לאַגע אַ סך ווייכער, ווי מ'וואָלט גערעדט אין אַ קריזיס. אין דער גאַנצער פּלאַטפאָרמע איז קיין וואָרט ניטאָ וועגן קאַפּיטאַליסטישער עקספּלואַטאַציע; ס'איז ניטאָ קיין וואָרט וועגן געשניטע שכירות, וועגן פאַרליינגערטן אַרבעטסטאָג. ס'איז יאָ דאָ אַ שורה וועגן דעם, אַז „טשעין סטאָרס, טשעין בענק און פּאָבליק יוטיליטי קאָמבינאַציעס האָבן אַרויסגעשטויסן הונדערטער טויזנטער אומאָפּהייַנגיגע עקאָנאָמישע לעבנס", אָבער ס'איז קיין וואָרט ניטאָ וועגן דעם, אַז די ראַציאָנאַליזאַציע (נייע מאַשינען פּלוס ספּיד־אַפּ") האָט אַרויסגעשטויסן מיליאָנען אַרבעטער פון די פאַבריקן, קוילן־גרובן און שעפּער. עס ווערט מיט קיין וואָרט ניט דערמאָנט, אַז די אַרויסגעשטויסענע „אומאָפּהייַנגיגע עקאָנאָמישע לעבנס" האָבן קיין אָרט ניט אין דעם עקאָנאָמישן אַפּאַראַט פון קאַפּיטאַליזם. עס ווערט מיט קיין וואָרט ניט דערמאָנט, אַז אַפילו אין די „גוטע" צייטן ווערט די צאָל דזשאָבס כסדר פאַרקלענען, ווי זיי זיינען זיך נוהג אין אַרבעטער־רינג און וועט „דעליווערן אַ ספּיטש". צום סוף שטעלט זיך אויף אַ מאַן, אַן אַרבעטער, אָן אַ רעקל, די אַרבעל פאַרקאַשערט, דער האַלז צעשפּילעט (ס'איז געווען וואַרעם יענעם אָוונט) און רעדט.

ער האָט ניט באַנוצט קיין פרעמדע ווערטער, קיינע געפליגלטע פראַזן. ער האָט גערעדט פּשוט, איינפאַך אָבער צו דער זאַך. איך האָב געהאַט אַ גוואַלדיקע הנאה פון זיין רעדן. זיינע ווערטער זיינען מיר געקראָכן גלייך אין קאָפּ אַריין און פון דאָרטן אין האַרצן.

איך וועל קיינמאָל ניט פאַרגעסן צו דערציילן, האָט אים מאָטל באַמערקט, ווי אַזוי דו האָסט נאָכן מיטינג זיך צוגערוקט צום סעקרעטאַר און זיך פאַרשריבן אַלס אַ מיטגליד פון אָרדן.

— וועל, — ענטפערט אים דזשייק — דאָס איז איבעריק צו דערציילן, ס'איז דאָך זעלבסט פאַרשטענדלעך פונקט ווי אַ דורשטיגער ווען ער דערזעט אַ קוואַל מיט וואַסער, זאָל צוגיין זיך אָנטרינקען.

מאָטל האָט ממש אָנגעקוואָלן, ווען ער האָט געהערט דזשייקס לעצטע באַמערקונג. ס'איז אים ניט נמאס געוואָרן דאָס הערן נאָכאַמאָל און נאָכאַמאָל. ער האָט זיך שוין געהאַט מיאש געווען, געדענקט, אַז דזשייק וועט שוין פאַרבלייבן שטעקן אין אַרבעטער־רינג ווי אַ טעלעגראַפנער סלופּ אין דער ערד, און דאָ... פאַר גרויס שמחה האָט מאָטל אָנגעהייבן זינגען דעם „אינטערנאַציאָנאַל" און דזשייק האָט נאָכגעזונגען וואָרט און וואָרט. דזשייק האָט נאָך ניט געקענט, די ווערטער. דאָך אַ גרינער אין דער לינקער באַוועגונג.

גען" שפּעט גענוג, אַציגד מוז מען וואַרטן ביז האַלב נאָך צען און עלף איז שוין נאָכן מיטינג.

אין שאָפּ, וואו דאָס רוב אַרבעטער געהערן צום אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, האָט דזשייק אַ געלעגנהייט צו הערן וואָס אין אָרדן טוט זיך. די באַגייסטערונג פאַרן אָרדן איז אַזוי גרויס צווישן די שאָפּ־אַרבעטער, אַז ער האָט באַשלאָסן אַליין אויסגעפינען צי דאָס איז אמת אָדער מע „בלאָפט" אים.

איינמאָל, ווען מאָטל מיט די איבעריגע זיינען געזעסן ביי אַ מיטינג פון אָרדן, האָבן זיי באַמערקט ווי דזשייק קומט אַריין. מאָטל האָט זיך איבערגעוואונקען מיט די איבעריקע, אָבער ער האָט גאָרנישט געזאָגט.

ווען דזשייק דערמאָנט זיך אין דעם מיטינג, מוז ער אַ שמייכל טאָן. איך האָב געהאַט, זאָגט ער, עטלעכע איבעראַשונגען.

איבעראַשונג נומער איינס: ס'איז נאָך געווען פאַר ניין אַזייגער און דער מיטינג איז שוין געווען אין גאַנג.

איבעראַשונג נומער צוויי: די אַמכאָדיקע אַטמאָספערע, די כאַווערשע באַציאונג, האָט אַזוי שטאַרק געווירקט, אַז איך האָב זיך גלייך דערפילט דאָ אַ היימישער. מ'האַלט אין איין רעדן פון מיינע אינטערעסן, פון אַרבעטער זאַכן, גאָרניט ווי אין „מיין" ברענטש, וואו דאָס רוב אָוונטן ווערן צע'פּטר'ט מיט קליינליכע נאַרישקייטן.

די דריטע איבעראַשונג, זאָגט דזשייק, האָב איך געהאַט, ווען דער פאָרזיצער האָט פאַרגעשטעלט חבר ב. אַלס דעם יעניגן וואָס וועט איינלייטן איבער אַ טאָג־פראַגע. כ'האָב אים נאָך דאַן ניט געקענט, געמיינט, אַז דאָ וועט זיך אויפשטעלן אַ „פּראָמינענץ", מיט אַ שטאָל־

נערט אין פאַרגלייך מיט דער צאָל מענטשן, וואָס זוכן אַרבעט. סוף כל סוף ווייזט זיך אַרויס, אַז די סאָציאַליסטישע פּלאַטפאָרמע אינטערעסירט זיך ווייניגער מיט די אַרבעטער, ווי מיט די „אומאָפּהיינגיגע עקאָנאָמישע לעבנס", וואָס ווערן אָן זייער אומאָפּהיינגיגקייט: קרעמער, הענדלער, שטעטלדיגע באַנקירן, קליינע ריעל עסטייטניקעס, אימפּאָרטערס און עקספּאָרטערס. עס ווייזט זיך אַרויס, אַז די סאָציאַליסטישע פּאַרטיי ריכט זיך צו מאַכן דעם גרעסטן דערפאָלג צווישן אָט די עלעמענטן. און דאָס זאָל קיינעם ניט איבערראַשן. שוין לאַנג האָט די ס. פּ. זיך גענומען אָריענטירן אויף דער קליין־בורזשואַזיע.

וואָס הערט זיך עפּעס מיט אַן אַנאַליז פון דער קאַפּיטאַליסטישער געזעלשאַפט? ניטאָ אַזאַ אַנאַליז. פאַראַן אַ וואָרט, געזאָגט מיט אַ האַלב מויל, אַז די סיסטעם פון פּריוואַט־אייגנטום איז ניט בכח צו פאַרזאָרגן די אַרבעטער. פאַראַן אַ שורה וועגן דעם וואַקס פון „מוירדזשערס" (דאָס וואָרט „טראָסט" ווערט ניט דערמאָנט: עס קען נאָך קלינגען צו שאַרף און צו פּאָפּולער; מיט די „אומאָפּהיינגיגע עקאָנאָמישע לעבנס" דאַרף מען ריידן איידל), אָבער קאָנצענטראַציע און צענטראַליזאַציע פון קאַפּיטאַל, וואָס פירט צו ריזיגע קאָמבינאַציעס און וואָס פאַרגרעסערט מיט דער הילף פון ראַציאָנאַליזאַציע די פּראָדוקציע־פייאיגקייט ניט לפי ערך גרעסער ווי די אויפנאַם־פייאיגקייט פונם אינווייניגסטן מאַרק — וועגן דעם האָבן די סאָציאַליסטן אָנגענאָמען אַ פול מויל מיט וואַסער. נאַטירלעך ריידן זיי אויך ניט וועגן דעם אויסן־האַנדל, וואָס פירט צו אינטערנאַציאָנאַלע קאָנפליקטן און סוף כל סוף צו מלחמות. נאַטירלעך דערמאָנען זי יימיט קיין וואָרט ניט דעם אַמעריקאַנישן אימפּעריאַליזם. פאַר זיי איז אַמעריקע ניט קיין אימפּעריאַליסטישע מלוכה.

פאַר זיי, פאַרקערט, איז די רעפּובליקאַנישע פּאַרטיי גאָר ניט אַזוי שלעכט זיי באַקלאָגן זיך נאָר, אַז די רעפּובליקאַנישע מערהייט אין דער ניו יאָרקער שטאַט־לעגיסלאַטור האָט „גענומען דעם סאָציאַליסטישן פאָרשלאָג וועגן פּענסיעס פאַר אַלטע לייט". אָבער דאָס הייסט דאָך, אַז די רעפּובליקאַנישע פּאַרטיי האָט יאָ געטאָן עפּעס גוטס. זיי באַקלאָגן זיך, אַז די רעפּובליקאַנישע מערהייט האָט געגעבן „קליינע הנחות" אונטערן דרוק פון „געזעלשאַפטלעכער פאָדערונג", אָבער פאָרט הנחות. און מיר האָבן גאָר ניט געוואוסט, אַז די רעפּובליקאַנער זיינען אַזוינע פריינט פונם פאָלק.

דאָס איינגענע מיט די דעמאָקראַטן. די סאָציאַליסטן זיינען מיט זיי, פאַרשטייט זיך, ניט צופרידן: וואָס דען וואָלט איר געוואָלט — זיי זאָלן שטעלן זייער אָפּענעם הסכמה־שטעמפּל אויף דעם נאָנטסטן פּאָליטישן געגנער? אָבער דאָך דערקלערן זיי, אַז „פּאָליטישע סטראַטעגיע האָט געצוואונגען די דעמאָקראַטן אַרויסצעווייזן אַ געוויסן ליבעראַליזם". סטראַטעגיע צו נויט — אָבער פאָרט ליבעראַליזם.

כאַראַקטעריסטיש איז דערביי, ווי אַזוי די סאָציאַליסטן פאַרהאַלטן זיך בכלל צום ליבעראַליזם. זיי דערקלערן, אַז דער דעמאָקראַטישער ליבעראַליזם באַפרידיגט זיי ניט, ווייל ער איז „אי ניט־אויפריכטיג, אי ניט־אינטעליגענט, אי ער איז ניט צוגעפּאַסט צו די פאָדערונגען פון דער צייט". משמעות, אַז ס'קען זיין אַ ליבעראַליזם, וואָס איז יאָ „צוגעפּאַסט צו די פאָדערונגען פון דער צייט", ווי דאָס פאַרשטייען די סאָציאַליסטן. און משמעות, אַז מיט אַזאַ מין ליבעראַליזם וואָלטן די סאָציאַליסטן געווען צופרידן.

לאָמיר זשע פאַרצייכענען: די סאָציאַליסטן פאָדערן אַ מין ליבעראַליזם (ליבעראַלע פּאָליטיק איז „פרייהייטלעכע" קאַפּיטאַלישע פּאָליטיק), וואָס די טעמענע־דעמאָקראַטן וואָלטן געקענט דורכפירן, אַבי נאָר זיי ווילן. די סאָציאַליסטן האָבן נאָר אַ טענה, אַז טעמעני וויל ניט זיין גענוג ליבעראַל.

אפשר האָבן מיר אַ טעות? לייענט זשע אַן אַנדער פּאַראַגראַף פון דער פּראָגראַם, וואו גאָווערנאָר רוזוועלט ווערט באַשולדיגט, וואָס ער האָט ניט פאַראַרדנעט קיין אונטערזוכונג פון דעם „טאַמאַני־מעקוואַי־רינג" אין ניו יאָרק. ווען רוזוועלט וואָלט באַשטימט אַ גרופּע קאַפּיטאַליסטישע פּאָליטישע גנבים צו אונטערזוכן אַן אַנדער גרופּע פּאָליטישע גנבים, וואָלט דאָס די סאָציאַליסטן באַפרידיגט. דאָס וואָלט שוין געווען אַ ליבעראַליזם, וואָס איז יאָ 'צוגעפּאַסט צו די פאָדערונגען פון דער צייט".

אַן אַנדער פּונקט: רוזוועלט, זאָגן די סאָציאַליסטן, האָט אַרויפגעלייגט אַ וועטאָ אויף געזעץ־פּראָיעקטן, „וואָס וואָלטן מעגלעך געמאַכט ערלעכע וואַלן". ביי די סאָציאַליסטן זיינען ערלעכע וואַלן מעגלעך אין דער קאַפּיטאַליסטישער אָרדנונג. אַ שאָד נאָר וואָס רוזוועלט שטייט אין וועג. ווען רוזוועלט וואָלט ניט אַרויפגעלייגט אַ וועטאָ אויף געוויסע אַמענדמענטס צו דער וואַל־פּראַקטיק, וואָלטן מיר שוין געהאַט ערלעכע וואַלן. דאָס וואָלט געווען ליבעראַליזם, וואָס איז „צוגעפּאַסט צו די פאָדערונגען פון דער צייט".

זאָלן מיר נאָך ווייטער לייענען די פּלאַטפאָרמע?

ניט כדאי. זי איז אַלץ אין דעם זעלביגן גייסט.

סאָציאַלע פאַרזיכערונג איז היינט אַזוי פּאָפּולער צווישן די מאַסן, אַז די סאָציאַליסטן האָבן פּשוט ניט געוואָגט דורכצולאָזן דעם פונקט. זיי ריידן וועגן אים מיט אַ האַלבן מויל. אָבער זיי ריידן ניט וועגן קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג. זיי ריידן ניט וועגן פאַרזיכערונג־פאָנדן, וואָס זאָל פאַרוואַלטעט ווערן פון די אַרבעטער גופא. זיי בעטן זיך וועגן פאַרזיכערונג, וואָס זאָל פאַרוואַלטעט ווערן דורך „געזעלשאַפטלעכע אַגענטורן מיט פּאַסיגער אַרבעטער־פאַרטרעטונג". זיי וועלן זיין צופרידן, אויב די אַרבעטער וועלן נאָר זיין פּאַרטאָטן אין די אַגענטורן, וואָס פאַרוואַלטן מיט דער פאַרזיכערונג. ווער די „געזעלשאַפטלעכע אַגענטורן" זאָלן זיין, דערציילט מען אונז ניט. ס'איז נאָך אָבער ניט שווער משער צו זיין, אַז דאָס מיינט מען פאַרטרעטער פון קאַפּיטאַליסטן, פון דער מלוכה און פון דעם „פּובליקום" עט לאַרדזש, ד. ה. ווידער די קאַפּיטאַליסטן. די דאָזיגע אַלע זאַכן זיינען אין פולן הסכם מיט קאַפּיטאַליסטישן ליבעראַליזם. מער פאַרלאַנגען ניט די סאָציאַליסטן.

זיי זיינען נאַטירלעך, געגן אינדזשאָנקשאָנס, אָבער מיינט ניט, חלילה, אַז זיי ווילן טאַקע אָפּשאַפן אינדזשאָנקשאָנס. זיי דערקלערן, אַז זיי זיינען פולשטענדיג מסכים מיט „אָרגאַנייזד לייבאָר", ד. ה. גרין, וואָל און לואיס, אַז אינדזשאָנקשאָנס געגן אַרבעטער זאָל מען קענען אַרויסגעבן נאָר דעמאָלט, ווען מ'האָט פריער וועגן דעם געהאַט אַ פאַרהער אין אָפענעם געריכט. די הערן גלויבן געטריי אין קאַפּיטאַליסטישן געריכט.

די פּלאַטפאָרמע איז, כלומר'שט, געגן מיליטאַריזם, אָבער

פ. יודיטש

צוויי קאָנווענשאָנס

אין דער וואָך פון זעקסטן אָקטאָבער וועלן אין באָסטאָן געהאַלטן ווערן צוויי קאָנווענשאָנס, — א קאָנווענשאָן פון דעם אמעריקאַן לידזשאַן און א קאָנווענשאָן פון דער אמעריקאַן פעדעריישאָן אָף לייבאָר.

דער מאָרד־פאַטריאָטישער אמעריקאַן לידזשאַן און די אמעריקאַנער לייבאָר־ביוראָקראַטיע האָבן צווישן זיך תמיד אָנגעהאַלטן א האַרציג־פריינטלעכע־פאַרבינדונג. מ'האָט צוזאַמען געקעמפט פאַר מיליטערישער באַוואָפנונג, צוזאַמען אַגיטירט פאַר מלחמה, צוזאַמען ערשט פאַראיאָרן געשטיצט דעם פּלאַן צו בויען פופצן נייע קריג־שיפן און צוזאַמען אָנגעפירט פאַרשידענע אנדערע מעשים, וואָס האָבן געדינט דעם קאַפּיטאַליזם און זיינען געווען געגן די אינטערעסן פון דעם אַרבעטער־קלאַס.

איצט, ווען דער קאַמף צווישן אַרבעט און קאַפּיטאַל ווערט אַלץ שאַרפער, איז די פריינטשאַפט צווישן אמעריקאַן לידזשאַן און די אמעריקאַן פעדעריישאָן אָף לייבאָר נאָך מער פאַרשטאַרקט געוואָרן.

ביידע אָרגאַניזאַציעס האָבן דעריבער אויך צו זייערע קומענדע קאָנווענשאָנס איינגעלאַדן אַלס גאַסט דעם פּרעזידענט הואוור.

הואוור האָט אין די לעצטע פאָר יאָר באַוויזן צו זיין א מוסטער פון א קאַפּיטאַליסטישן מלוכה־פּרעזידענט, וואָס באַציט זיך מיט'ן ערגסטן ציניזם צו דער נויט און צו די ליידן פון די געדריקטע מאַסן.

הואוור איז געווען דער, וואָס האָט געלאַכט פון די פּראָטעסטן פון מיליאָנען אַרבעטער און האָט לויט דעם ווילן פון די וואָל־סטריט־מאַגנאַטן רעקאָמענדירט צום סענאַט, אז דער „יעלאָ־דאָג"־ריכטער פּאַרקער זאָל ווערן איינער פון די סופּרים־קאָורט־ריכטער פון די פאַראייניגטע שטאַטן.

הואוור איז געווען דער, וואָס האָט ערשט אין לעצטן חודש אויגוסט געשטיצט, פאַר סענאַטאָר, די נאָמינאַציע פון געוועזענעם גאָווערנאָר הענרי דזש. עלין, וואָס האָט אין קענזעס פאַרבאָטן אַרבעטער־סטרייקס און איינגעפירט דעם צוואַנג פון קאַפּיטאַליסטישער אַרביטריישאָן.

הואוור איז געווען דער, וואָס האָט ערשט געגן די שטורמדיגע פּראָטעסטן פון דער פיליפּינישער באַפעלקערונג באַשטימט פאַר איר אַלס וויצע־גאָווערנאָר איינעם פון די ערגסטע פיליפּינען־האַסער, ניקאָלאַס רוזוועלט. אין א בוך וועגן די פיליפּינער איז דער דאָזיגער רוזוועלט אַרויסגעטראָטן געגן זיי מיט גיפט און גאַל. ער איז ניט נאָר געגן פיליפּינישער אומאָפּהענגיגקייט און פאַר מער אונטערדריקונג, נאָר ער רעדט אין בוך מיט האַס און צאָרן געגן דער פיליפּינישער ראַסע בכלל. רוזוועלט'ס ביכער זיינען פון די פיליפּינער געוואָרפן געוואָרן אין ים אַריין, אָבער הואוור האָט זיך פון אַלעם אויסגעלאַכט און האָט אים באַשטימט פאַר וויצע־גאָווערנאָר.

זי רעדט ניט וועגן די ביליאָנען, וואָס ווערן אויסגעגעבן אָף קריגס־שיפן און אַנדערע באַוואָפנונג. זי רעדט ניט וועגן דער דראָענדיגער מלחמה־געפאַר. זי רעדט ניט וועגן די מלחמה־צוגרייטונגען, וואָס ווערן געמאַכט אומעטום: אין דער אינדוסטריע, אין אייזנבאַן־סיסטעם, אין טעלעפאָן־ און טעלעגראַף־סיסטעם א. א. וו. זי רעדט וועגן „בירגערלעכער פרייהייט", אָבער זי דערמאַנט ניט די אַרעסטן פון אַרבעטער, דאָס צעטרייבן פון פּיקעטס, די אָנפאַלן אָף פאַרזאַמלונגען, די ווילדע משפּטים געגן סטרייקער, דאָס לינטשען פון נעגערס. זי קען דאָס ניט דערמאַנען, ווייל די סאָציאַליסטן האָבן גאָרניט געגן טעראָריסטישע אַטאַקעס אָף דער רעוואָלוציאָנערער אַרבעטער־באַוועגונג. זי פאָדערט א דזשורי־משפּט אין אַלע קרימינעלע פאַרברעכן און די אָפּשאַפונג פון געזעצן געגן „קרימינעלן אַנאַרכיזם", אָבער זי האָט גאָר ניט וואָס צו זאָגן וועגן פּאָליטישע משפּטים און וועגן שטאַטן, וואו ס'איז ניטאָ קיין אַנטי־סינדיקאַליסטן געזעץ. זי רעדט מיט דעם קאַפּיטאַליזם ווי אַן אייגענער מענטש — און זי פאָדערט נאָר דאָס, וואָס ס'קען געפינען חן און לייטזעליגקייט ביי די לעבראַלע קאַפּיטאַליסטן, דערהויפּט ביי די קלענערע בורזשואַזע עלעמענטן.

ווי אַן אייגענער מענטש פאָדערט זי בנוגע שטייערן און בורזשעט א „דראַסטישע אָפּשאַפונג פון פאַרשווענדערישקייט וואָס נעמט זיך פון אומפייאיגקייט (אינעפישענסי) און קאָרופּציע". זי וויל א קאַפּיטאַליזם מיט א סך עפישענסי און ווייניג קאָרופּציע. זי וויל א „גוטן" קאַפּיטאַליזם. צי דאָס איז מעגלעך, איז אַן אַנדער פראַגע. דער עיקר איז: די סאָציאַליסטן ווילן נאָר א פאַרבעסערטן קאַפּיטאַליזם, א „ריינערן" קאַפּיטאַליזם.

זיי זיינען א דריטע פּאַרטיי פון קאַפּיטאַליזם.

אין אמעריקע פאַרשטאַרקט זיך איצט דער פאַשיזם. די אַטאַקעס געגן אַרבעטער־קלאַס זיינען פאַשיסטישע אַטאַקעס. די פאַרבינדונג פון רעגירונג, אונטערוועלט, פּאָליציי און יוניאָן־ביוראָקראַטיע איז באַקאַנט יעדן אַרבעטער, וואָס קעמפט געגן די באָסעס. די פאַרבינדונג איז פאַשיסטיש. דערמיט, וואָס די סאָציאַליסטישע פּאַרטיי פּראָטעסטירט ניט געגן אָט דער פאַרבינדונג און אָט די אַטאַקעס, דערמיט וואָס זי דערמאַנט זיי ניט אין איר וואָל־פּלאַטפאָרמע, גיט זי זיי איר שטילשווייגנדיגע הסכמה. אין דער פּראַקטיק איז זי אַליין א טייל פון אָט דער פאַראייניגונג און אַנאַנטיילנעמער אין אָט די אַטאַקעס. זי איז א טייל פונם פאַשיסטישן לאַגער. זי איז ניט קיין סאָציאַליסטישע, נאָר א סאָציאַל־פאַשיסטישע פּאַרטיי.

דער אויספיר איז, אז קיין אַרבעטער טאָר ניט שטימען פאַר דער סאָציאַליסטישער פּאַרטיי, אויב ער וויל זיין געטריי זיין קלאַס. די איינציגע פּאַרטיי פונם אַרבעטער־קלאַס איז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי.

הואווער האָט באַזונדערס זייער גוט און געטריי צום קאַפּיטאַליזם געשפּילט זיין ראָלע אין שייכות צום איצטיגן עקאָנאָמישן קריזיס

ביי די פירער פון דער אַמעריקאַן פעדעריישאָן אָף לייבאָר האָט ער פאַראַיאָרן, באַלד נאָך דעם גרויסן וואָל־סטריט־קראַך, זייער לייכט געפּועלט, זיי זאָלן לויט אַלע מעגלעכקייטן אכטונג געבן, אַז אַרבעטער זאָלן זיך ניט בונטעווען, ניט סטרייקן, ניט פאָדערן קיין העכערע שכירות, קיין בעסערע אַרבעט־באַדינגונגן. אָבער קיין לאָקאַוטס צו מאַכן האָט מען די פאַבריקאַנטן געוויס ניט פאַרבאָטן און שכירות האָט מען ביז איצט אוואַדאי זייער פיל געשניטן.

אַ באַריכט פון דער לייבאָר ביוראָ אינקאָרפּאָרייטעד, דער־ציילט, אַז פון יוני 1929 ביז יוני 1930, איז די צאָל פון יעדע הונדערט באַשעפטיגטע אַרבעטער אין דורכשניט פאַרקלענערט געוואָרן ביז זיבן און אַכציג.

אַ גרויסע טייל פון די, וואָס זיינען נאָך ביי דער אַרבעט קריגן באַשעפטיגונג בלויז איינינע טעג פון וואָך.

אויף אַ דורכשניט פון איבער פינף פּראָצענט האָט מען אין דער זעלביגער צייט, פון יוני 1929 ביז יוני 1930, געשניטן די שכירות פון די באַשעפטיגטע.

אין דעם חודש יולי, זאָגט דער באַריכט, איז די צאָל פון די אַרבעטסלאָזע נאָך מער געשטיגן און די שכירות פון די, וואָס זיינען נאָך ביי דער אַרבעט האָט מען נאָך מער געשניטן. דער שניט אין שכירות אין דעם דאָזיגן חודש אַליין באַטרעפט איבער צוויי פּראָצענט.

די צאָל פון די לוין־רעדוצירונגען וואַקסט פון חודש צו חודש. למשל, אין אָט־דער טייל פאַבריקן און פאַכן, וואו די לייבאָר ביוראָ אינקאָרפּאָרייטעד האָט געמאַכט אירע אונטער־זוכונגען, איז די צאָל פון לוין־רעדוצירונגען אין די חדשים אַפּריל, מאַי, יוני און יולי געווען:

אַפּריל — — — — — — — — 25
מאַי — — — — — — — — 33
יוני — — — — — — — — 57
יולי — — — — — — — — 68

אַנאַנדער באַריכט ווייזט, אַז אין דער באַן־אינדוסטריע אַליין איז די צאָל פון באַשעפטיגטע אַרבעטער פון מאַי 1929 ביז מאַי 1930, פאַרקלענערט געוואָרן אויף 113 טויזנט. און אויך דאָ האָט מען געשניטן די שכירות פון די, וואָס זיינען נאָך ביי דער אַרבעט פאַרבליבן: די צאָל פון באַשעפטיגטע אַרבע־טער איז אין צוועלף חדשים געפאַלן אויף זעקס און אַ האַלב פּראָצענט. אָבער די אַלגעמיינע סומע פון אויסגעצאָלטע שכרות איז אין דער זעלבער צייט געפאַלן אויף אַכט מיט אַ האַלב פּראָצענט.

אַ באַריכט פון יאָנגסטאָן, אָהייאָ, דערציילט, אַז אין די שטאָל־פאַבריקן פון דעם דאָרטיגן דיסטריקט האָבן די שכירות פון די אַרבעטער פאַר די ערשטע זיבן חדשים פון 1930 באַ־טראָפן קנאַפּע אַכט מיליאָן דאָלער ווייניגער ווי פאַר די ערשטע זיבן חדשים פון 1929. און די אורזאַך דערפון איז אויך דאָר־טען, ניט נאָר די פאַרקלענערונג פון באַשעפטיגונג, נאָר אויך די פאַרקלענערונג פון שכירות אפילו פאַר די, וואָס זיינען נאָך באַשעפטיגט.

אַרבעטסלאָזיגקייט און לוין־רעדוצירונגען וואַקסן אַזוי אַלץ מער און מער כמעט אין אַלע פאַכן און אין אַלע אינדוסטריעס פון לאַנד.

און אינטערעסאַנט איז, אַז אין דער זעלביגער צייט, ווען ס'פאַלן אַזוי שטאַרק די שכירות פון די אַרבעטער פאַלן גראַד זייער ווינציג די פּראָפיטן פון די גרויסע קאַפּיטאַליסטן. די גאַנצע לאַסט פון קריזיס ווערט פון זיי געוואָרפן בלויז אויף די רוקנס פון די אַרבעטער. דער דערמאַנטער באַריכט פון דער לייבאָר ביוראָ אינקאָרפּאָרייטעד דערציילט, אַז אין די צוועלף חדשים ווען די צאָל פון באַשעפטיגטע אַרבעטער איז געפאַלן אויף 13 פּראָצענט און זייערע שכירות פאַר יעדער שעה אַרבעט אויף איבער פינף פּראָצענט, איז דער ריינער ריוח (רעוואַך) פון זייערע באַלעבאַטים אין דורכשניט פאַרקלענערט געוואָרן בלויז אויף צוויי פּראָצענט.

די פירער פון דער אַמעריקאַן פעדעריישאָן אָף לייבאָר מאַכן אַפילו לעצטנס זייער אָפט אַ פרומען אָנשטעל, אַז זיי זיינען געגן לוין־רעדוצירונגען, און אַז זיי זאָרגן און זוכן מיטלען צו העלפן די אַרבעטסלאָזע. אָבער קיינער קען דאָך ניט פאַרשטיקן דעם פאַקט, אַז צוזאַמען מיט הואווערן און מיט דער גאַנצער וואָל־סטריט־מאַשין האָבן זיי די גאַנצע צייט פון קריזיס אָנגע־פירט אַלע קאַפּיטאַליסטישע מאַנעווערס געגן די אַרבעטער און די אַרבעטסלאָזע.

הואווער וועט דעריבער אויך זיין אַ חשוב'ער גאַסט ביי זייער קאָנווענשאָן.

ביי זיי און ביי דער קאָנווענשאָן פון דעם אַמעריקאַן לי־דזשאַן.

ביידע קאָנווענשאָנס וועלן אין פיל פּרטים פאַקטיש זיין בלויז איינע.

דער עקאָנאָמישער קריזיס האָט אין משך פון לעצטן יאָר ענגער פאַרבונדן די קרעפטן פון די פּראָלעטאַרישע שונאים און ער האָט אָבער אויך ענגער צונויפגעשמידט די קרעפטן פון ריזיגע מאַסן אַרבעטער.

צענדליגער און הונדערטער טויזנטער האָבן דעמאָנסטרירט דעם זעקסטן מערץ. מ'האָט דעמאָנסטרירט דעם ערשטן מאַי, דעם ערשטן אויגוסט, דעם ערשטן סעפּטעמבער. סטרייקס און גרויסע קאַמפן פון אַרבעטער זיינען געווען און וועלן געווים נאָך מער זיין אין אַלע טיילן פון לאַנד.

ס'וואַקסט די קאָמוניסטישע פּאַרטיי און דער רעוואָלוציאָ־נערער גייסט און פאַרשטאַנד פון די פּראָלעטאַרישע מאַסן.

אויף דער אַרענאַ איז אויך צום לעבן געקומען די טרייד יגוניאָן יוניטי ליג, וואָס אַנטוויקלט זיך, וועקט, אָרגאַניזירט און פירט די קאַמפן פון די מאַסן.

ביי ביידע דערמאַנטע קאָנווענשאָנס וועט מען דעריבער שיסן מיט מאָרד־פאַטריאָטישער גאַל געגן די קאָמוניסטן און מ'וועט זוכן פּלענער פון נייע אַנגריפן אויף די אַרבעטער.

ניטאָ איצט קיין אונטערשייד צווישן פאַשיזם און לייבאָ־ריזם.

פאַראַן אַ כוליגאַנישע וואָכנבלאַט, וואָס מ'האָט אין לעצטן חודש, אויגוסט אָנגעהויבן אַרויסצוגעבן אין אַטלאַנטאַ דזשאָרזשיאַ. דער נאָמען אירער איז „די בלעק שוירט" (דאָס שוואַרצע העמדל) און עס זאָגט זיך אין איר, אַז זי איז דער אָפיציעלער אָרגאַן פון אַמעריקאַנער פאַשיסטן („אָפיציעל אָרגאַן אַמעריקאַן פאַשיסטי"). אירע רע־

טאַלמי

א גרויסע אויפגאַבע

אין א גרויסער שטאָט אין דער מיטל־וועסט איז מיט עטלעכע חדשים צוריק בא א פארזאמלונג פון א ברענטש פון אלטן ארבעטער־רינג ארויסגעטראָטן א פאָרשטייער פון „אי־קאָר". ער האָט דערציילט די פארזאמלטע וועגן דעם וואָס די סאָוועטנמאַכט טוט פאר דער אידישער באפעלקערונג. ער האָט זיי דערציילט וועגן דער אידישער קאָלאָניזאַציע, וועגן די גרויסע אויסזיכטן און מעגלעכקייטן אין בירא־בידזשאן. ער האָט פארלאנגט, אז דער ברענטש זאָל זיך באטייליגן אין דער „איקאָר"־ארבעט.

די פארזאמלטע האָבן דווקא אויפמערקזאם אויסגעהערט דעם רעדנער, געשטעלט פראגן, ארויסגעוויזן אינטערעס. נאָר ווען ס'איז געקומען צו באשליסן, האָט דער פאָרזיצער — מסתם א זייל פון די רעכטע — דערקלערט, א „נעמענדיק אין אנבאַטראַכט", און, אז דער נאציאָנאלער אָפיס פון ארבעטער־רינג איז געגן דעם סאָוועטנפארבאנד, איז דעריבער קאן דער ברענטש אלס אזעלכער גאָרנישט האָבן צו טאָן מיט דער אידישער קאָלאָניזאַציע און „דאמיט פאסירט".

און ס'איז געווען „דאמיט פאסירט", הגם א געוויסע צאָל פון די פארזאמלטע האָבן אויף זייער אייגענער אחריות זיך פאר־שריבן פאר מיטגלידער פון „איקאָר".

דער נעמלעכער פאָרזיצער פון דעם ברענטש אין דער גרויסער מיטל־וועסטלעכער שטאָט האָט דאָ געהאנדלט ווי א „קלאַסענבאַוואוסטער" פאָרשטייער פון דעם רינג און, זיכער, פולשטענדיק אין יענעם גייסט, וואָס די נאציאָנאלע עקזעקוטיווע פון א. ר. זוכט איינצופלאנצן צווישן די מיטגלידער — דער גייסט פון שנאה צו דער איינציגער פראָלעטארישער רעפּובליק, דער גייסט פון שנאה צום סאָציאליסטישן אויפבוי, וואָס ווערט דאָרט דורכגעפירט.

עס איז נאטירלעך, אז ווען עס איז טריף דאָס סאָוועטנלאַנד, איז אויך טריף די אידישע קאָלאָניזאַציע, וואָס ווערט דורכגעפירט. דאָס איז אויסגעהאלטן. ווייל וואָס אמת, איז אמת — די קאָלאָניזאַציע, וואָס העלפט די אידישע מאַסן דאָרט זיך צו שטעלן אויף די פיס און ווערן פּראָדוקטיווע בויער, העלפט אויך דעם סאָוועטנפארבאנד, העלפט דעם סאָציאליסטישן אויפבוי. אזא לאנד איז דער סאָוועטנפארבאנד, אז די אינטערעסן פון די מאַסן זיינען דאָרט נישט אָפּגעטיילט פון די אינטערעסן פון דער מלוכה, די אינטערעסן פון יעדן איינציגן טייל פון דער ארבעטנדיגער באפעלקערונג זיינען אויך די אינטערעסן פון גאנצן פארבאנד. אָט איז פאראן אין סאָוועטנ־

דאקטוירים, פארוואלטער און מיטארבעטער זיינען אויך אקטיוו אלס פירער פון דעם קלו קלוקס קלען.

שרייבט מען אין אָט־דעם שווארץ־העמדל'דיגן אָרגאן, אין „בלעק שוירט" פון 29טן אויגוסט א ספּעציעלן עדיטאָרל וועגן דער אמעריקאן פעדעריישאָן אָף לייבאָר און מ'זאָגט

„די פּרינציפּן פון די „בלעק־שוירטס" שטימען מיט די וואונשן פון אלע גוט־רעגולירטע טרייד יוניאָנס, וואָס פונקציאָנירן אונטער דער דירעקציע פון דער אמעריקאן פעדעריישאָן אָף לייבאָר. די פּרינציפּן אונזערע האַרמאָנירן אויך מיט די פּראָגרעסיווע אידייען פון אלע אייזנבאַן־בראָדערהודס.

„די "בלעק־שוירטס" ווייסן, אז יעדער יוניט פון דער אמעריקאן פעדעריישאָן אָף לייבאָר וועט ביז א לעצטן מאן קעמפן געגן די אנגריפן פון אלע פרעמד־געבאָרענע, פרעמד־אָרגאניזירטע־אגענטורן, וועלכע זוכן אונטער א מאַסקע פון לייבאָר־אָרגאנייזערס צו צעשטערן די פּרינציפּן, צוועקן און פרידלעכע שטרעבונגען פון אָרגאניזירטע יוניאָנס, וואָס באשטייען פון גאָלע אמעריקאנער־געבאָרענע.

„אלע אגענטורן פון קאָמוניסטישער באוועגונג אין די פאראייניגטע שטאטן זוכן צו צעשטערן די דערמאנטע פּרינציפּן אין אלע טיילן פון דער אינדוסטריע. זייערע אידייען וועגן שכירות, ארבעט־באדינגונגען און פארטיילונג פון געלעגענהייט האָבן אין קיין וועג קיין פארגלייך ניט צו די אידייען, פּרינציפּן און צילן פון וועלכער עס עס איז אייזנבאַן־בראָדערהוד, אָדער א וועלכן עס איז יוניט, וואָס פונקציאָנירט אונטער דער פירערשאפט פון דער אמעריקאן פעדעריישאָן אָף לייבאָר.

„די אמעריקאן פעדעריישאָן אָף לייבאָר איז אן אנערקענטער טייל פון אמעריקאנער פּראָגרעס און די „בלעק־שוירטס" וועלן מיט איר און מיט די אייזנבאַן־בראָדערהודס געווים קאָאָפּערירן פאר דער באקעמפונג פון אלע באוועגונגען פון פרעמד־געבאָרענע, וואָס זוכן צו צעשטערן און פארניכטן די באוועגונגען פון די פעדעריישאָן־יוניאָנס און אייזנבאַן־בראָדערהודס. די „בלעק־שוירטס" גלויבן, אז יעדער יוניט זייערער וועט מיט די „בלעק־שוירטס" קאָאָפּערירן און צוזאמען וועלן מיר פון אונזערע רייען ארויסטרייבן די דאָזיגע באנדע פון אטעאיסטן און צעשטערער".

אָט־דער עדיטאָריעל ווייזט געווים זייער קלאָר ווער און וואָס עס איז איצט די פירערשאפט פון דער אמעריקאן פעדעריישאָן אָף לייבאָר און ווער און וואָס עס זיינען אָט־די אלע סאָציאליסטן, אנארכיסטן און אנדערע אזעלכע איסטן, וואָס באשיצן אָט־די שווארץ־העמדל'דיגע פעדעריישאָן.

די קלאַסן־ליניע ווערט שארפער און שארפער. די צעטיילונג פון קלאַס געגן קלאַס איז שוין איצט א באשטימטע אויף אלע פראָנטן: אויפ'ן עקאָנאָמישן ווי אויפ'ן פּאָליטישן געביט, אויפ'ן קולטורעלן ווי אויפ'ן פראטערנאלן געביט. אויף איין זייט שטייט דער קלאַס פון די ארבעטער און אויף דער צווייטער — זיינע שונאים.

אין דער קאָמוניסטישער פּארטיי, אין דער טרייד יוניאָן יוניטי ליג און אין דעם אינטערנאציאָנאלן ארבעטער אָרדן, מוזן זיך איצט קאָנצענטרירן אָט־די אלע, וואָס ווילן דינען דעם קלאַס און די קאַמפן פון די ארבעטער!

פאַרבאַנד א געזעלשאַפט „אָזעט“, אָדער אויף אידיש „געזערד“. דאָס איז אַ געזעלשאַפט צו העלפן די אידישע דעקלאַסירטע און אַרבעטסלאָזע אָרעמשאַפט זיך איינצואָרדענען בא ערד־אַר־בעט. די דאָזיגע געזעלשאַפט פאַרמאָגט איצט בא 350 טויזנט מיטגלידער. זיינען באַלד האַלב פון זיי נישט קיין אידן. אַר־בעטער זיינען זיי. בירגער פון דעם פּראָלעטאַרישן לאַנד. אין צום „געזערד“ געהערן זיי, ווייל זיי זיינען פאַראינטערעסירט צו בויען דאָס לאַנד, בויען דאָס אויף יסודות פון סאָציאַליזם. די אידישע קאָלאָניזאַציע איז איין אופן פון טאָן דאָס. באַזעצן אומבאַאַרבעטע ערדן הייסט געוווינען אָט די ערדן פאַר דער ווירטשאַפט פון לאַנד. אויפבויען א גרויסן אידישן ישוב אין בירא־בידזשאַן, באַשאַפן דאָרט א אידישע סאָוועטישע טערי־טאָריע, הייסט איינגעמען אָט די ליידיגע טעריטאָריע פאַר דעם סאָוועטנפאַרבאַנד און דאָס הייסט געבן א מעגלעכקייט פאַר צענדליגער טויזנטער און פאַר הונדערטער טויזנטער אידן פון די שטעטלעך צו ווערן שאַפנדיגע מיטגלידער פון דער סאָציאַליס־טישער רעפּובליק.

און טאַקע דערפאַר וואָס אַרבעטער און אַלע, וואָס ווילן זען דעם וואוקס פון סאָציאַליזם אין סאָוועטפאַרבאַנד, זיינען אַזוי טיף פאַראינטערעסירט אין דער אידישער קאָלאָניזאַציע און אין בירא־בידזשאַן, זיינען די באַלעבאַטישע ריינגע געגן דעם. דער אַלטער אַרבעטער־ריינג, וואָס האָט געפונען מיטלען פאַר יעדן שוואַרץ־יאָר, האָט אין משך פון זיבן יאָר אידישער קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטנפאַרבאַנד נישט געפונען פאַר מעג־לעך צו שטיצן אָט די גרויסע אַרבעט מיט איין סענט. פאַר־קערט, אויף וויפיל דאָס איז געווען אין דער מאַכט פון דער פירערשאַפט, האָבן זיי מיט אַלע כחות געשטערט דער אַרבעט, וואָס דער „אַקאָר“ טוט דאָ פאַר דעם. דער אינדעפּענדענט אַר־בעטער־ריינג — אין די צייטן ווען ער האָט געפלירטעוועט מיט די לינקע — האָט דווקא יאָ פייערלעך צוגעזאָגט צו העלפן דער קאָלאָניזאַציע. אין יענער צייט האָט ער געשטיצט דעם „איקאָר“ און אפילו זיך אונטערנומען צו שאַפן 25 טויזנט דאָלאַר אויף צו גרינדן א דאָרף אין בירא־בידזשאַן. פון דער דאָזיגער סומע האָט ער 5 טויזנט דאָלאַר איבערגעשיקט מיט אַנדערהאַלבן יאָר צוריק. נאָר ווייטער הערט מען עפּעס נישט וועגן שטיצע פון אינדעפּענדענט פאַר דער קאָלאָניזאַציע אין בירא־בידזשאַן. זינט די פירער זיינען ברוגז געוואָרן אויף די לינקע, זיינען זיי גע־וואָרן קאַלט צום גאַנצן ענין אידישע קאָלאָניזאַציע אין סאָ־וועטנפאַרבאַנד. אָפיציעל הייסט דאָס, אַז זיי האָבן דער דאָרף־קאַמפּאַניע נישט אויפגעגעבן. נאָר בעת מען גרויסט זיך דאָרט מיט די בריוו, וואָס מען באַקומט פון „געזערד“ אויפ'ן סמך פון די אַמאָליגע צוזאָגן, לאָזט מען נישט דורך קיין געלעגנהייט צו אָנפאַלן אויף בירא־בידזשאַן. יעדעס מאָל ווען די אידישע פּרעסע טראָגט אונטער א נייע מעשה נורא פון דער „איטא“ וועגן די פיל „סופ'ן“ פון בירא־בידזשאַן, כאַפּט מען דאָס מיט פאַרגעניגן אונטער אין דעם אָרגאַן פון אינדעפּענדענט. דאָס איז זייער אַן אָרגינעלער מעטאָד פון פירן זייער כלומרשטע דאָרף־קאַמפּאַניע פאַר בירא־בידזשאַן — דורך דיסקרעדיטירן די אַרבעט אין בירא־בידזשאַן.

מיט דער גרינדונג פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, האָט די אידישע קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, האָט דער „איקאָר“ דאָ געוואונען א זיכערן אינהאַלט, א פעסטע באַזע. טאַקע ווייל דאָס איז אַן ענין, וואָס רירט אַזוי טיף אָן יעדן אַרבעטער. טאַקע ווייל דאָס איז אַן אַרבעט, וואָס איז פאַר־בונדן מיט'ן סאָציאַליסטישן אויפבוי פון סאָוועטנלאַנד. טאַקע ווייל עס האַנדלט זיך וועגן שאַפן אין בירא־בידזשאַן א אידישן סאָציאַליסטישן ישוב.

די אַרבעט אין בירא־בידזשאַן צעוואַקסט זיך. דער אויפ־בוי דאָרט גייט פאָראוים מיט ריזן־שריט. קיין פעלשונגען פון דער „איטא“, קיין אָנפאַלן מצד די שונאים פון סאָוועטנפאַר־באַנד וועלן נישט ענדערן די פאַקטן. בירא־בידזשאַן איז שוין אויסגעטיילט געוואָרן אין א זעלבשטענדיגן ראַיאָן — דאָס איז די ערשטע קאָנקרעטע התחלה צו פאַרווירקלעכן דעם באַשלוס פון דער סאָוועט־רעגירונג וועגן שאַפן דאָרט די באַדינגונגען פאַר דער גרינדונג פון אַ אידישן נאַציאָנאַל־אַדמיניסטראַטיוון איינס. בירא־בידזשאַן בויט זיך אויף סאָציאַליסטישע יסודות — עס ווערט דאָרט געגרינדעט סאָוועטישע מלוכה־ווירטשאַפטן, פאַבריקן, גרויסע קאָלעקטיוון. לויט דעם לעצטן באַשלוס פון דער סאָוועט־רעגירונג דאַרפן אין בירא־בידזשאַן אין משך פון די קומענדיקע דריי יאָר באַזעצט ווערן ווייניקסטנס 55 טי זנט נייע אידישע איבערוואַנדערער. די געהעריגע סאָוועטישע מלוכה אָרגאַנען און דער „געזערד“ מאָביליזירן זיך שוין דורכצופירן אָט די גרויסע אויפגאַבע.

און עס איז א גרויסע אויפגאַבע אויך פאַר די אידישע מאַסן אין אַמעריקע. אויך מיר דאַרפן האָבן אונזער חלק אין פאַרווירקלעכן אָט די היסטאָרישע אונטערנעמונג. עס איז אונ־זער חוב און אונזער פּריווילעגיע. דער „איקאָר“ האָט שיין אַ באַדייטנדיקן חלק אין די אויפטוען, וואָס זיינען בי איצט דער־גרייכט געוואָרן אין בירא־בידזשאַן. די אַרבעט ווערט ווייטער געפירט. דער „איקאָר“ האָט פאַר זיין אויפגאַבע צו ריינגען זיין מיטאַרבעט אין דער ראַציאָנאַלסטער פאָרמע — דורך גרינ־דען אַ מוסטער קאָלאָניע מיט אַמעריקאַנער מאַשינען און אַמע־ריקאַנער טעכניק — צוגעשטעלט דורך די אַמעריקאַנער אידי־שע אַרבעטנדיגע מאַסן.

אין אָט דער אַרבעט האָט דער „איקאָר“ איצט אַ מעבטיגן שותף — דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן.

דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן האָט שוין באַ־שטימט צו פירן א קאַמפּאַניע פאַר 25 טויזנט דאָלאַר פאַר בירא־בידזשאַן דורך דעם „איקאָר“. עס איז פאַרשטענדלעך, אַז דער־רוף פאַר דער דאָזיגער קאַמפּאַניע וועט געפינען א הייסן אָפּקלאַנג צווישן די מיטגלידער פון אָרדן. אָבער דערמיט ענדיגט זיך נישט דער אַנטייל פון דער מיטגלידערשאַפט. די ברענטשעס פון אָרדן וועלן דאַרפן מיטאַרבעטן מיט די עקזיסטירנדיגע „אי־קאָר“־אָרגאַניזאַציעס אין זייער טעטיגקייט פאַר דער קאָלאָניזאַ־ציע, און דאָרט וואו אַזעלכע אָרגאַניזאַציעס זיינען נאָך נישטאָ, דאַרפן די ברענטשעס פון אָרדן זיין די באַזע פון דער „איקאָר“־אַרבעט און פאַר דער גרינדונג פון „איקאָר“־אָרגאַניזאַציעס.

ביים אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן איז אָט די אַר־בעט נישט פון יוצא וועגן. זי נעמט זיך פון דעם טיפן באַ־וואוסטזיין פון דער גרויסער אויפגאַבע און אויך פון דער גרוי־סער פּריווילעגיע צו זיין טיילנעמער אין בויען די סאָציאַליס־טישע רעפּובליק. און דערפאַר איז זיכער, אַז דער אָרדן וועט זיין חלק טאָן — דער אָרדן ווי אַ גאַנצער און יעדער מיטגליד — אי ווי אַ מיטגליד פון אָרדן, אי ווי א מיטגליד פון „איקאָר“.

ר. יוקלסאָן

„ארטעף" ווערט א שטענדיגער ארבעטער־טעאטער

דער ציל און די אויפגאבן פון דעם „ארטעף" זיינען שוין קריסטאליזירט געווארן. דער ציל זיינער איז צו איינשטעלן א שטענדיגן ארבעטער־טעאטער. ריכטיגער — א נעץ פון ארבעטער־טעאטערס פאר די אידישע ארבעטער־מאסן איבער'ן לאנד.

די נויטווענדיגקייט פאר די אידישע ארבעטער צו האָבן אן אייגענעם, אידעאָלאָגיש־נאָענטן טעאטער, איז שוין א זעלבסט־פארשטענדלעכע זאך צווישן די באוואוסטזיניגע אידישע ארבעטער. ביים באוואוסטזיניגן ארבעטער שטעלט זיך שוין מער ניט די פראגע: צי דארף דער ארבעטער האָבן זיין אייגענע פרעסע אָדער זיינע אייגענע קינדער־שולן? ס איז שוין קלאָר פא ראים, אז די באלעבאטישע פרעסע קען ניט דינען דעם ארבעטער אז זי קאן ניט, ל־פי אירע קלאסן־אינטערעסן, אויפקלערן דעם ארבעטער וועגן זיינע נויטן, אים רופן זיך צו אָרגאניזירן און אים וועקן צום קאמף. פארקערט, וואָס ווייטער ווערט אלץ קלאָרער פאר יעדן ארבעטער, אז די באלעבאטישע פרעסע — איינגעשלאָסן אויך דעם טייל אירן, וואָס רופט זיך כלומר'שט „סאָציאליסטישע" — איז פיינטלעך צו דעם ארבעטער און קעמפט פאר די אינטערעסן פון די באלעבאטים; אז אָט־די פרעסע זוכט מיט אלע מיטלען צו פארטומלען די מחות פון די ארבעטער־מאסן און אָפּווענדן זיי פון קאמף.

טעאטער איז ניט נאָר א פּלאץ פון פארווייַלונג. טעאטער האָט אויך א באשטימטע טענדענץ, פונקט ווי די פרעסע, דאָס בוך, די שול. טעאטער איז א קלאסן־אינסטיטוציע. ער גלאָריפיצירט, דעריבער, אלץ וואָס ס'איז טייער און הייליג דעם קלאס וועמען ער פארטרעט, און וועט ארויסשטעלן אין א פיינטלעכן און חוזק'דיגן ליכט דעם צד שכנגד — דעם צווייטן קלאס.

אָט דער אמת שפּיגלט זיך אָפּ זייער שארף און העל אין דעם באלעבאטישן אידישן טעאטער, וועלכער איז אן עק, וואָס שלעפּט זיך נאָך דער אידישער פרעסע. די גביר'רעשקייט, פילאנטראָפּיע, ציוניזם, די הייליגע תורה, די אידישע ימים טובים, דער רב, די כלי קודש בכלל, די אלטע פארשימלטע מנהגים און טראדיציעס — אָט דאָס גאנצע פעקל און ענלעכע בורזשואזע מטלטלים — ווערן פון דעם אידישן באלעבאטישן טעאטער אויפגעהויבן צו א הויך פון חשיבות, וואָס דאָמינירט. אין געגנזאץ צו דעם ווערט די אָרימקייט אָפּגעלאכט און אָפּגעחוזק'ט. אין בעסטן פאל שטעלט מען דעם ארבעטער אַרויס ווי א מין באָנצע שווייג, וואָס רופט ארויס רחמנות. דער באלעבאטישער טעאטער פערזאָנפיצירט דעם ארבעטער אזוי, אז איר זעט פאר זיך א נעבעכדיגע באשעפעניש, א הילפלאָזע אין נארישע, לעפּישעוואטע בריאה, וואָס האָט קיין שכל ניט און האָט ניט „קיין גאָט אין הארצן".

„ארטעף" איז דעריבער דער גייסטיגער פּראָזשעקטאָר אויף דעם טעאטער נעביט, וואָס דארף אריינברייגגען ליכט אין אָט דעם חושכ'דיגן ווינקל; וואָס דארף אויפהויבן צו דער מאמע הויך די רעוואָלוציאָנערע קלאסן־אידעאָלאָגיע פון דעם זעמפנדיגן ארבעטער. דער ארבעטער־טעאטער טראָגט מיט זיך דעם זעלבן ציל, וואָס עס טראָגט מיט זיך די ארבעטער־פרעסע, די ארבעטער־שול, ארבעטער אוניווערזיטעט און אנדערע קולטורעלע ארבעטער־אינסטיטוציעס — דינען דעם ארבעטער־קלאס, אים דעריען און אויפקלערן.

די אויפגאבע פון דעם ארבעטער־טעאטער איז, דעריבער, ניט קיין גרינגע. ער דארף, פּאראלעל מיט דער אידעאָלאָגישער אויפקלערונג, אויך אריינברייגגען פרייד און יום־טיב'דיגקייט אין די רייען פון די ארבעטער־מאסן. ער דארף זיין בכח צו פירן אין שפּאן אויפקלערונג און פארווייַלונג; ער דארף שאפן א סינטעז פון דער העכסטער דראמאטיש־קינסטלערישע־פאָרמע און פּראָלעטאריש־רעוואָלוציאָנערן אידעאָלאָגישן אמת.

צי וועט דער „ארטעף" זיין שווערע אויפגאבע דערפילן; צי איז ער בכלל בכח אָט־די אחריות'פולע אויפגאבע דורכצופירן — אויף דער פראגע וועט אונז זיין גרינגער צו ענטפערן אין משך פון דעם היינטיגן סעזאָן. דאָס וואָס דער „ארטעף" ווערט היינטיגס יאָר אוועקגעשטעלט אלס א שטענדיגער ארבעטער־טעאטער, וואָס וועט שפּילן יעדן טאָג אין וואָך, וועט אונז געבן א מעגלעכקייט צו זען דעם שפּילער־קאָלעקטיוו אין פארשיידענע קינסטלערישע וואריאציעס.

„דזשעם קופּערקאָפּ", די רעוואָלוציאָנערע דראמע פון ש. גאדינער, וואָס דער „ארטעף" שטודירט איצט איין פאַר דער פרעמיער־אויפפירונג, גיט דעם שפּילער־קאָלעקטיוו א מעגלעכקייט זיך אויפצוהויבן צו א נייער קינסטלערישער הויך נאָך זיינע דערגרייכונגען אין „ביים טויער", „נפתלי באָטווין" און „ריסטאָקראטן".

און זאָל דאָ פאר אונז קלאָר ווערן איין זאך — אז קינסטלעריש ווי הויך דער „ארטעף" זאָל זיך ניט דערהויבן, וועט עס ניט קאנען פארדעקן זיינע אידעאָלאָגישע דעפעקטן. מיר זיינען ניט פאראינטערעסירט אין קונסט לשם קונסט. מיר שרעבן ניט צו שאפן א טעאטער וואָס זאָל גלאנצן בלויז מיט קינסטלערישן פּוץ. מיר אונטערשטרייכן שטארק, אז אין דער ערשטער ליניע קומט דער פּראָלעטאָרישער אינהאַלט.

„ארטעף" איז דער פּיאָנער, וואָס דארף ערשט אויסקאָרטשען די פּענקעס און דורכשניידן א וועג אין דעם שונדיסטישן דזשאָנגל, וואָס זאָל פירן צו א פּראָלעטאָרישן טעאטער.

דער הויפּט כח, אויף וועלכן דער „ארטעף" קאן בויען זיין צוקונפט, איז די ארבעטער־באוועגונג — די רעוואָלוציאָנערע ארבעטער יוניאָנס, דער אינטערנאַציאָנאלער ארבעטער אָרדן, די ארבעטער קינדער שולן, די פרויען־קאונסילס, די אידישע ארבעטער־קלובן און אנדערע אָרגאניזאציעס, וואָס שטייען אונטער דער אידעאָלאָגישער השפּעה פון דער קאָמוניסטישער פּארטיי.

די קאמפּאניע, וואָס דער „ארטעף" פירט אָן צו שאפן פינף טויזנט יערלעכע אבאָנענטן מיט אן אָפּצאָל פון צוויי דאלאר א יאָר, וואָס גיט ספּעציעלע פּריווילעגיעס און הנחות צום אבאָנענט, דארף דינען ווי איינע פון די וויכטיגסטע שטיץ־פונקטן פאר דעם „ארטעף". פונקט ווי אָן דער דירעקטער מיטהילף פון די ארבעטער־אָרגאניזאציעס (ווי קויפן בענעפיטס און זיך

פ. טשערנער

צום פינפטן לער־יאָר פון אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט

די פיר יאָר זינט דער אידישער ארבעטער איז געקומען צום לעבן זיינען געווען יאָרן פון פּראָדוקטיווער, ניט פאַרלוירן־געגאַנגענער מי. זיי האָבן געבראַכט ממשות'דיגע פּרוכטבאַרע רעזולטאַטן.

עס זיינען אין פאַרלויף פון די פיר יאָר דורכגעגאַנגען דעם אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט אריבער טויזנט ארבעטער סטודענטן, וועלכע האָבן אין פאַרלויף פון צוויי, אָדער דריי יאָר שטודירט די מאַרקסיסטישע לערע וועגן צוזאַמענשטעל פון דער איצטיגער קאַפּיטאַליסטישער געזעלשאַפט. זיי האָבן געלערנט וועגן די אייביגע קאַמפן, וואָס זיינען אלעמאָל אָנגעגאַנגען צווישן די עקספּלואַטאַטאָרס און די באַרויבטע ארבעטער־מאַסן, וועגן די קאַמפס־מיטלען, וואָס זיינען אָנגעווענדט געוואָרן און וואָס דאַרפן איצטער אָנגעווענדט ווערן פון די ארבעטער אין קאַמף געגן דער איצטיגער רויבערישער, קאַפּיטאַליסטישער סיסטעם.

אָט דעם וויסן צעטראָגן איצטער אָט די הונדערטער קלאַסנ־באַוואוסטע, אַקטיווע טוער אין אַלע צווייגן פון דער ארבעטער באַוועגונג — צווישן טויזנטער און צענדליגער טויזנטער ארבע־טער. מיט זייער וויסן סטימולירן זיי און שטויסן פאָראויס די פּראָדוקטיווע, רעוואָלוציאָנערע ארבעט אין זייערע ארבעטער אָרגאַניזאַציעס. דער אידישער ארבעטער אוניווערזיטעט איז שטאָלץ מיט זיין אַקטיווער, באַוואוסטזיניגער ארמיי, וואָס דינט מיט איר פּראָלעטאַרישן וויסן די אינטערעסן פון ארבעטער־קלאַס.

דאָס אַלעס איז אָבער נאָך ניט גענוג:

די לינקע ארבעטער באַוועגונג וואַקסט און שפּרייט אויס איר איינפלוס אויף נייע צענדליגער טויזנטער ארבעטער, וואָס הויבן אָן מיט יעדן טאָג איינצוזען, אַז אויב זיי ווילן ניט צו־ריבן ווערן אונטער די שווערע רעדער פון קאַפּיטאַליסטישן וואָגן, דאַרפן זיי זיך אָנשליסן אין די קעמפנדיגע רייען פון דער רעוואָלוציאָנערער ארבעטערשאַפט. נאָר וואָס מער די רעוואָלו־ציאָנערע ארבעטער באַוועגונג וואַקסט, אַלץ שטאַרקער פילט זיך דער דוחק אין נייע קאַדרן טוער און אָנפירער אין די אַר־בעטער אָרגאַניזאַציעס. דאָס פעלד פאַר ארבעט איז רייף און ברייט און די ארבעט פאַלט אָפטמאָל אויף די פּלייצעס פון אַ קליינער גרופּע אַקטיווע טוער, וואָס שלאָגן זיך ממש אַרויס פון זיך די כוחות.

עס דערמאַנט זיך איצטער אַזאַ פאַל. אַ מיטגליד פון אַ ברענטש פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן ארב. אָרדן איז ארויפגע־קומען אין אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט בעטן, מ'זאָל צו זיין ברענטש צושיקן אַ סטודענט אָנצופירן מיט אַ דיסקוסיע. דערזעלבער מיטגליד האָט שפּעטער גערעדט מיט באַגייסטערונג וועגן דער דערפאָלגרייכער דיסקוסיע, וועלכע איז אָנגעפירט גוואָרן אין זיין ברענטש דורך דעם סטודענט פון אידישן אַר־בעטער אוניווערזיטעט. דער חבר האָט באַוואונדערט די גלענ־צענדע אויפטואונגען פון אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט און האָט באַדויערט דעם פאַקט, וואָס איצטער איז אים שוין שווער זיך אַוועקזעצן אין אַ קלאַס־צימער עפּעס לערנען.

צו אָט דער חבר און צו נאָך אַ סך אַזעלכע חברים דאַרף געזאָגט ווערן.

עס איז לחלוטין ניט שפּעט און עס איז אויך ניט שווער. אין אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט ווערן ניט געלערנט קיין סתרי־תורה: עס ווערן דאָרטן געלערנט אַזעלכע למודים, וואָס זיינען נאָענט צום האַרץ און פאַרשטענדלעך פאַרן געדאַנק פון יעדן ארבעטער, וואָס לײדט און קעמפט אין דער איצטיגער קאַ־פּיטאַליסטישער געזעלשאַפט. עס ווערט דאָרט געלערנט די פּשוט'ע, אמת'ע לערע פון וואַנעט עס נעמן זיך די שווערע, ביטערע לײדן פון די האָרעפּאַשנע ארבעטער־מאַסן. עס ווערט אויף אַ קלאָרן, וויסנשאַפטלעכן אופן געלערנט וועגן דער רוי־בערישער, עקספּלואַטאַטאָרישער סיסטעם פון דער איצטיגער קאַ־פּיטאַליסטישער געזעלשאַפט. עס ווערן אָנגעוויזן די מעטאָדן און מיטלען מיט וועלכע דער ארבעטער־קלאַס דאַרף זיך באַ־נוצן אין קאַמף געגן דער איצטיגער אָרדענונג. עס איז אַ פּשוט'ע לערע, וועלכע די ארבעטער מוחות פאַרנעמען זייער גוט און עס קען פאַרן באַוואוסטזיניגן ארבעטער באַין אופן ניט גילטן דער תרוץ, אַז איצטער איז שוין פאַר אים צו שפּעט צו לערנען.

פּונקט ווי עס איז פאַרן באַוואוסטזיניגן ארבעטער קיינמאָל ניט צו שפּעט צו קעמפן פאַר אַ בעסערער און שענערער אָר־דענונג, אַזוי איז פאַר אים אויך קיינמאָל ניט צו שפּעט זיך צו באַוואָפענען מיט דעם שאַרפן געווער פון וויסן און זיך לערנען ווי צו באַנוצן דאָס געווער אין זיינע טאָג־טעגלעכע ארבעטער־קאַמפן. עס איז ניטאָ קיין שום שווערינקייט צו לערנען אַזעלכע געגנשטאַנדן ווי: פּאָליטישע עקאָנאָמיע, די געשיכטע פון דער ארבעטער־באַוועגונג ביז איצט און די פּראָבלעמען וואָס שטייען איצטער פאַר דער ארבעטער באַוועגונג. עס איז אפילו ניט שווער צו פאַרשטיין די מאַרקסיסטיש־לעניניסטישע לערע וועגן דער טעאָריע און פּראַקטיק פון קלאַסן־קאַמף.

די לערער פון אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט זיינען טוער און פירער פון דער לינקער ארבעטער־באַוועגונג, וועלכע קומען אין טאָג־טעגלעכן קאָנטאַקט מיט די ברייטע ארבעטער־מאַסן. זיי זיינען גרינטלעך באַקאַנט מיט די נויטן און קאַמפן פון די ארבעטער און זיי ווייסן דעריבער דעם פּראָלעטאַריש־פּעדאַגאָגישן צוגאַנג צו די הערצער און מוחות פון די ארבעטער, וואָס קומען לערנען אין אידישן ארבעטער אוניווערזיטעט.

היינטיגן ווינטער האָט דער אידישער ארבעטער אוניווער־

אָנשליסן אַלס מיטגלידער־אָרגאַניזאַציעס) אַזוי אָן די אַבאָ־נענטן, וועט זיין אומעגלעך פאַר'ן „אַרטעף" זיך אַוועקצושטעלן ווי אַ שטענדיגער ארבעטער־טעאַטער.

עס זיינען פאַראַן נאָך ערנסטע שווערינקייטן, ווי מאַנגל אין רעפּערטואַר (איינע פון די וויכטיגסטע פּראָבלעמען) און אַ פּאַסיגער טעאַטער פון אַרום 500 ביז 600 פּלעצער. אָבער אָט די שווערינקייטן וועלן זיין פיל גרינגער בייצוקומען, ווען דער „אַרטעף" וועט קריגן די פולסטע שטיצע פון די רעוואָלוציאָנע־רע אידישע ארבעטער.

וואָס פאַר א זשורנאַל דאַרף זיין דער „פונק"

(א בריוו אין רעדאַקציע)

טייערער חבר רעדאַקטאָר: —

איך נעם אָן מיט פאַרגעניגן אייער איינלאַדונג צו שרייבן פאַרן „פונק", אָבער דערלויבט מיר אייך און אייערע לעזער צו געבן מיין מיינונג וועגן דעם זשורנאַל און ווי אזוי ער זאָל זיין, כדי מיר לערער זאָלן מער צוגעצויגן ווערן צו אים און ארבעטער זאָלן אים ליב האָבן.

איך האָב געזען דעם ערשטן נומער. ער דערפילט זיין פליכט צו זיין דער אָפיציעלער אָרגאַן פון אן אָרדן. אָבער ער מאַכט ניט דעם איינדרוק, אז ער איז א דערציערישער, אויפקלערנדיגער זשורנאַל פאַר אַרבעטער.

דער אָפיציעלער טייל וואָלט געדאַרפט דערשיינען באַזונדער אין פאָרם פון אַ בולעטין, אָדער דער גאַנצער זשורנאַל מוז זיין גרעסער, כדי דער דערציערישער חלק זאָל זיין זייער גרויס און וויכטיג.

איך וויים, אז דער ענטפער איז — „ס'טייטש געלט"! אמת, אז דאָס דאַרף קאָסטן מער געלט. אָבער ס'איז ווייניגסטנס אזוי נויטיג ווי די איבעריגע הילף וואָס דער אָרדן גיט זיינע מיטגלידער — און איך גלויב אז אַ סך נויטיגער. א רעוואָלוציאָנערער אָרדן האָט גאָרניט קיין זין אָן א גרויסער מאַס אויפקלערונג. ס'איז ניט בלויז אַ קאָאָפּעראַטיווע ארבעט פאַר געגנזייטיגער און פערזענלעכער הילף אין פאַל פון קראַנקהייט און טויט, נאָר אויך פאַר בילדונג און באַרייאונג פון די קייטן פון אומוויסנהייט, פאַר שאַפן א נייעם ארבעטער־גייסט און פאַר א טיפער און שנעלער צוגרייטונג צו דער סאָציאַלער רעוואָלוציע.

עס לויגט דעם אינטערנאַציאָנאַלן ארבעטער אָרדן זיך שטאַרק אָנצושטרייבנגען און שאַפן די נויטיגע מיטלען פאַר א זשורנאַל, וואָס זאָל בלישטשן מיט פאַקטן וועגן לעבן, וואָס זאָל זיין אינפאָרמאַטיוו, וואָס זאָל אים לערנען און פירן אף שריט און טריט, אף וועלכן ער זאָל ווארטן מיט אומגעדולד פון חודש צו חודש. איך בין איבערצייגט, אז דאָס איז ניט שווער, אַפילו אינם איצטיגן קריזיס ביי אַרבעטער, און ווען איז ניט קיין קריזיס ביי ארבעטער? יעדער אַרבעטער איז אָרים, אָבער אלע אינאיינעם זיינען זיי רייך. בפרט, אז אַזאַ זשורנאַל וועט פאַרן ארבעטער פשוט באַדייטן א געוויינס. ער וועט אים איינשפּאָרן געלט, אים לערנענדיג ווי אזוי צו לעבן און זיין פאַמיליע צו דערציען.

אָט נעמט די פראַגע פון געזונט — ווייל דאָס איז די טעמע וועגן וועלכער איר ווילט איך זאָל שרייבן. גוטע, איינפאַכע ארטיקלען, פונם פּראָלעטאַרישן שטאַנדפּונקט — און ניט די מער אָדער ווייניגער בורזשוי־מעדיצינישע, וואָס מען זעט אין דער דורכשניטלעכער פּרעסע — דאַרפן האָבן אַלס צוועק צו פ אַ ר ה י ט ן קראַנקהייטן, זיטעט צוגעגרייט ספּעציעלע קורסן פאַר די מיטגלידער פון די ארבעטער־אָרגאַניזאַציעס. צווישן אנדערע קורסן וועט אויך געגעבן ווערן א ספּעציעלער קורס פאַר אָרגאַניזאַציע־סעקרעטאַרן, וואו עס וועט געלערנט ווערן: בוכפירונג, צוזאַמענשטעלן באַריכטן, פּראָטאָקאָלן און ווי אָנצופירן מיט דער גאַנצער טעכנישער ארבעט פון דער אָרגאַניזאַציע.

אין אָנהויב פאַלט דאָס לערנען אביסל שווערלעך. אָפטמאָל איז אַפילו שווער דער געדאַנק, אז מ'דאַרף זיך אַוועקזעצן און אָנהויבן עפּעס לערנען. קומט מען אָבער אַריין אין אַיראיש ארבעטער אוניווערזיטעט, מ'לערנט די ערשטע עטלעכע וואָכן און מען דערפילט דעם טעם און די גרויסע פרייד פון אמת'ן, פּראָלעטאַרישן וויסן, ווערט דאָס האַרץ אָנגעפילט מיט שטאָלצן באַוואוסטזיניגן גלויבן. מ'דערזעט פאַר זיך קלאָרע, ליכטיגע וועגן, וואָס פירן צום קאַמף, צום אומפאַרמיידלעכן זיג פון ארבעטער־קלאַס.

טייערער חבר רעדאַקטאָר: —

איך נעם אָן מיט פאַרגעניגן אייער איינלאַדונג צו שרייבן פאַרן „פונק", אָבער דערלויבט מיר אייך און אייערע לעזער צו געבן מיין מיינונג וועגן דעם זשורנאַל און ווי אזוי ער זאָל זיין, כדי מיר לערער זאָלן מער צוגעצויגן ווערן צו אים און ארבעטער זאָלן אים ליב האָבן.

איך האָב געזען דעם ערשטן נומער. ער דערפילט זיין פליכט צו זיין דער אָפיציעלער אָרגאַן פון אן אָרדן. אָבער ער מאַכט ניט דעם איינדרוק, אז ער איז א דערציערישער, אויפקלערנדיגער זשורנאַל פאַר ארבעטער.

דער אָפיציעלער טייל וואָלט געדאַרפט דערשיינען באַזונדער אין פאָרם פון אַ בולעטין, אָדער דער גאַנצער זשורנאַל מוז זיין גרעסער, כדי דער דערציערישער חלק זאָל זיין זייער גרויס און וויכטיג.

איך וויים, אז דער ענטפער איז — „ס'טייטש געלט"! אמת, אז דאָס דאַרף קאָסטן מער געלט. אָבער ס'איז ווייניגסטנס אזוי נויטיג ווי די איבעריגע הילף וואָס דער אָרדן גיט זיינע מיטגלידער — און איך גלויב אז אַ סך נויטיגער. א רעוואָלוציאָנערער אָרדן האָט גאָרניט קיין זין אָן א גרויסער מאַס אויפקלערונג. ס'איז ניט בלויז אַ קאָאָפּעראַטיווע ארבעט פאַר געגנזייטיגער און פערזענלעכער הילף אין פאַל פון קראַנקהייט און טויט, נאָר אויך פאַר בילדונג און באַרייאונג פון די קייטן פון אומוויסנהייט, פאַר שאַפן א נייעם ארבעטער־גייסט און פאַר א טיפער און שנעלער צוגרייטונג צו דער סאָציאַלער רעוואָלוציע.

עס לויגט דעם אינטערנאַציאָנאַלן ארבעטער אָרדן זיך שטאַרק אָנצושטרייבנגען און שאַפן די נויטיגע מיטלען פאַר א זשורנאַל, וואָס זאָל בלישטשן מיט פאַקטן וועגן לעבן, וואָס זאָל זיין אינפאָרמאַטיוו, וואָס זאָל אים לערנען און פירן אף שריט און טריט, אף וועלכן ער זאָל ווארטן מיט אומגעדולד פון חודש צו חודש. איך בין איבערצייגט, אז דאָס איז ניט שווער, אַפילו אינם איצטיגן קריזיס ביי ארבעטער, און ווען איז ניט קיין קריזיס ביי ארבעטער? יעדער אַרבעטער איז אָרים, אָבער אלע אינאיינעם זיינען זיי רייך. בפרט, אז אַזאַ זשורנאַל וועט פאַרן ארבעטער פשוט באַדייטן א געוויינס. ער וועט אים איינשפּאָרן געלט, אים לערנענדיג ווי אזוי צו לעבן און זיין פאַמיליע צו דערציען.

אָט נעמט די פראַגע פון געזונט — ווייל דאָס איז די טעמע וועגן וועלכער איר ווילט איך זאָל שרייבן. גוטע, איינפאַכע ארטיקלען, פונם פּראָלעטאַרישן שטאַנדפּונקט — און ניט די מער אָדער ווייניגער בורזשוי־מעדיצינישע, וואָס מען זעט אין דער דורכשניטלעכער פּרעסע — דאַרפן האָבן אַלס צוועק צו פ אַ ר ה י ט ן קראַנקהייטן,

---

אַז דאָקטוירים און באַהאַנדלונגען זאָלן וואָס ווייניגער געברויכט ווערן.

און פאַרהיטן הייסט איינשפּאָרן. און דאָס איז דער פאַל מיט דער קערפּערלעכער, אי מיט דער גייסטיגער היגיענע — און אויך מיט דעם ארבעטער־ספּאָרט פאַר אונזער יוגנט פון אַלע עלטערס.

מ'קאָן זאָגן, אז דער גאַנצער גייסט פון אַן ארבעטער־אָרדן דאַרף באַשטיין פון פ אַ ר ה י ט ו נ ג. די לערן דאַרפן פ אַ ר א י י נ־פ אַ כ ן און ניט קאָמפּליצירן און פאַרפּלאָנטערן דאָס וויסן וועגן געזונט־פראַגן.

אָבער געזונט־אויפקלערונג איז ניט די איינציגע זאַך וואָס איז נויטיג. מען איבערטרייבט אפשר איר נויטווענדיגקייט; מען מאַכט פון איר א צו גרויסן צימעס. אָפטמאָל איז בעסער ווען מען דענקט ווייניגער ווען מען דענקט ווייניגער ווען מען געזונט.

דער „פונק" דאַרף האָבן אַן אָפּטיילונג איבער וויסנשאַפט־פּאָפּולערע, אילוסטרירטע, סיסטעמאַטישע אַרטיקלען, וואָס זאָלן דעם רעוואָלוציאָנערן ארבעטער אויפקלערן וואו ער געפינט זיך אין דער וועלט. איך מיין ניט צופעליגע ארבעטן וואָס האָבן ניט קיין באַציאונג איינע צו די אַנדערע. נאָר גוט געפּלאַנעוועטע, צוגעפּאַסטע סעריעס. איך מיין אויך ניט די דורכשניטלעכע שול־וויסנשאַפט. נאָר א נייער מין, באַלייכטן פון אַ נייעם ליכט. און מיר האָבן פאַר זיך גוטע מאָדעלן און ביישפּילן. אין די זשורנאַלן „אוראַניא" און אנדערע ליטעראַרישע און אַסטראָנאָמישע ארבעטער־אָרגאַנען אין אייראָפּע. עס פּראַשטייט זיך, אז מיר דאַרפן זיי ניט נאָכפאָלגן בלינדערהייט, אָבער מיר קאָנען פון זיי לערנען פאַר אונזערע אייגענע צוועקן.

אַסטראָנאָמיע, ביאָלאָגיע, אַנאַטאָמיע און פיזיאָלאָגיע פונם מענטשען, פיזיק, כעמיע — ריכטיג דערקלערט — וואָלטן א סך ביי־געטראָגן אויפצועפענען די אויגן פונם לעזער און אים געמאַכט פאַר אַ בעסערן, קלוגערן קעמפער.

געשיכטע, געלערנט פונם ארבעטער־שטאַנדפּונקט — אַלטע און נייע און נייעסטע — געשיכטע פון דער ארבעט, געשיכטע פון די רעליגיעס און פון דעם פרייען געדאַנק; פון דער ציוויליזאַציע, פון די רעוואָלוציאָנערע באַוועגונגען; פון דער לאַגע פון דער פרוי אין דער מענטשלעכע געזעלשאַפט; דאַן, פּאָליטישע עקאָנאָמיע, אַנטראָפּאָלאָגיע, אלץ פאַראיינפאַכט און צוגעפּאַסט, וואָלטן פאַרברייט דעם לעזער'ס בליק אויף דעם אלגעמיינעם לעבן.

פילאָזאָפיע באַטראַכט פונם היינטיגן ארבעטערס שטאַנדפּונקט; פּראַקטישע אידייען וועגן קינדער־דערציאונג — אלץ פירנדיג צו איין ציל: די באַפרייאונג פון דעם ארבעטער, ניט אלס א חלום, ניט אין א ווייטער צוקונפט, נאָר אזוי שנעל ווי אַ בויגונג אין דעם א י צ־ט י ג ן לעבן וועט עס מעגלעך מאַכן.

און קונסט — קונסט געזען פון דעם ברייטן וועג פון דעם מאָדערנעם ארבעטער, אויסשליסנדיג די אָנגעוואַקסענע אַלטע און אלטמאָדישע בייזע גראַזן, אָדער זיי באַטראַכטנדיג בלויז אלס אַמאָליגע געשיכטע. קונסט־ארבעטן, מאַלערישע אָפּבילדונגען, דאַרפן זיין אויסגעצייכנט אילוסטרירט. דעריבער מוז דער זשורנאַל אָדער אַ טייל פון אים געדרוקט ווערן אויף זייער גוט פּאַפּיר.

אלץ דאַרף זיין דורכגעדרונגען מיט אַ גרויסער באַגייסטערונג פאַר אַ ראַנגלען נאָך פרייהייט, פאַר א מוטווייליגקייט צו קעמפן און צו אָפּפערן — פּראַקטיש, קלאָר, מיט אָפענע אויגן.

אזא זשורנאַל א חוץ דעם אָפיציעלן בולעטין, דאַרף האָבן אומגעפער 100 זייטן מאָנאַטלעך — לאָמיר רעדן טעכניש, ווייניגסטנס 96 זייטן.

ער מוז זיין אַ מין געשריבענע ארבעטער־אוניווערזיטעט.

וויל די מיטגלידערשאַפט פונם אינט. ארבעטער אָרדן פאַרווירקלעכן אָט דעם שיינעם פאָרשלאָג?

מיט בעסטן גרוס,

דר. א. ליין

ניו יאָרק, 3טן סעפּטעמבער, 1930.

דר. ה. י. זלאטקין

טובערקולאָז און דער ארבעטער

ראָבערט קאָך איז געווען דער ערשטער, וואָס האָט אַנט־דעקט דעם טובערקולאָז באַציל אין 1889.

דער קאָך־באַציל איז זייער, זייער קליין. ער איז דריי מיקראָנען דיק (א מיקראָן איז איין צענטויזנטל פון א מילימע־טער) און אנדערהאַלבן מיקראָן די ליינג. דעם באַציל קען מען פארבן. ער וואקסט זייער גוט אין בלוט און האָט ליב זויער־שטאָף. דער קאָך־באַציל האָט ניט ליב צו לעבן אין דרויסן. ער האָט נאָר ליב צו פלאָדענען זיך אין דעם קערפּער פון א לעבעדיגער באַשעפעניש, איבערהויפּט אין מענטשנ'ס קערפּער. די טובערקולאָז־באַצילן קענען לעבן א גאַנצע שעה אין טרו־קענעם היץ, אזוי הויך ווי 100 גראד (סענטיגרייד). אין א נא־סער היץ שטאַרבן זיי אוים צו 70 גראד. ווען מען קאָכט זיי אין מילך, אָדער בוליאָן 20 מינוטן, ווערן זיי געהאַרגעט אין 60 גראד. די פלעווקע פון מילך, אפילו נאָכן קאָכן, קען אנט־האַלטן דעם טובערקולאָז־באַציל. קעלט האָט זייער א קליינע ווירקונג אויפן מיקראָב. ער קען לעבן זעקס וואָכן אין א קעלט פון 10 גראד אונטער זיראָ. ליכט, איבערהויפּט זונען־ליכט, האַרגעט זייער גיך די קאָך־באַצילן. א שפּייעכץ פון א טובערקולאָזנעם ווערט אינגאַנצן ריין פון די באַצילן אין 48 שעה, זייענדיג אויף דער זון. אויב מען לאָזט איבער שפּיי־עכץ פון א טובערקולאָזנעם אין א נאָז־טיכל, קען עס אָנשטעקן אן אַנדערן אפילו נאָך זיבעציג טעג, זייענדיג אין דעם נאָז־טיכל. שפּייעכץ, וועלכע מען לאָזט ליגן אויפן קאַר, קען אָנ־שטעקן אנדערע אפילו נאָך 39 טעג. פינף פּראָצענט קארבאָל האַרגעט דעם באַציל אין 30 סעקונדן.

ווי אזוי מ'שטעקט זיך אָן מיט דער קראַנקהייט

מען שטעקט זיך אַלע מאָל אָן איינער פון דעם אַנדערן. מען דאַרף וויסן, אז שפּייעכץ איז דער הויפּט־פאַקטאָר, וואָס פירט אריבער דעם באַציל איינער צום אַנדערן. א טובערקו־לאָז־קראַנקער שפּייט־ארויס פון אנדערהאַלבן ביז פיר מיט א דריטל מיליאָן באַצילן אין 24 שעה. שפּייעכץ אין פינסטערע פלעצער, וואו די זון קומט ניט צו, אנטהאַלטן וואָכן און אפילו מאָנאַטן, דעם באַציל און קען זייער גרינג אָנשטעקן אנדערע. צימערן, וואו טובערקולאָזע האָבן געוואוינט, קענען אנטהאַלטן דעם באַציל, איבערהויפּט אין די ווינקעלעך, זעקס וואָכן צייט, און אזוי־ארום קענען זיי קראַנק־מאַכן די נייע אריבערגעקומענע איינוואוינער.

נאָז־טיכלעך זיינען נ אָ ך איינער פון די פאַקטאָרן, וואָס שפּרייט־פאַנאַנדער די קראַנקהייט. א קראַנקער שפּייט אין נאָז־טיכל, לייגט עס אריין אין קעשענע און האַלט עס דאָרטן א לאַנגע צייט. די נאַסע, באַשפּריצטע נאָז־טיכל, שמירט פאַנאַנ־דער די באַצילן איבער דער קעשענע, איבער די קליידער, אויף די הענט. א שניידער אָדער אנאנדערער, וואָס קומט אין באַ־רירונג מיט די קליידער, קען זיך אָנשטעקן מיט דער קראַנק־הייט.

קושן איז נ אָ ך א וועג, ווי אזוי די קראַנקהייט קען פאַרשפּרייט ווערן. א טובערקולאָזער קושט זיין קינד אין מויל, אין די ליפּן, און דער רעזולטאַט איז, אז דאָס קינד אָדער זיין געליבטע שטעקן זיך אָן מיט טובערקולאָז.

די קו איז נ אָ ך א פאַקטאָר וואָס פאַרשפּרייט טובער־קולאָז. א קראַנקע קו פאַרשפּרייט די קראַנקהייט דורך מילך און פלייש.

קאָמסאָמפּשאָן (טובערקולאָז) קען מען ניט איבערנעמען בירושה. דאָס איז איבערצייגט וויסנשאַפטלעך. דער פאַקט, וואָס קינדער ווערן זעלטן קראַנק אויף טובערקולאָז אין דעם ערשטן יאָר פון זייער לעבן, אזוי אויך דער פאַקט, וואָס קי, וועלכע האָבן זייער געבויר־מוטער קראַנק מיט טובערקולאָז, האָבן געזונטע קינדער; אויך דער פאַקט, וואָס קעלבער, גע־בוירענע פון טובערקולאָזע מוטערס, וואָס מען האַלט אין אנ־אַנדער שטאַל, זיינען געזונט. דאָס אַלץ ווייזט, אז טובערקו־לאָז גייט ניט איבער בירושה. ס'איז טאַקי ריכטיג, אז דאָס קינד פון טובערקולאָזע עלטערן ווערט געבוירן שוואַכער און קען גיכער זיך אָנשטעקן מיט טובערקולאָז, אָבער געבאָרן ווערט עס ניט מיט דער קראַנקהייט.

די סימפּטאָמען פון דער קראַנקהייט

די קראַנקהייט קומט, געוויינטלעך, אָן פּאַמעלעך. גאָר פון אָנהויב פילט דער מענטש, אז ער ווערט עפּעס שוואַך. ער וויל ניט עסן. ער שלאָפט ווייניג. פאַרלירט אין וואָג; ווערט זייער גיך פאַרמאַטערט. דערנאָך הויבט ער אָן צו קריגן אביסל היץ: 99 גראד, 100 גראד און 101 גראד. איצט הויבט ער אָן צו שוויצן ביי דער נאַכט, הויבט־אָן צו הוסטן און פילט, אז ער מוז זיך אוועקלייגן אין בעט.

ווי אזוי זיך אויסצוהיטן

וויסנדיג די וועגן ווי אזוי טובערקולאָז ווערט פאַרשפּרייט, קען מען שוין פאַרשטיין ווי אזוי זיך אויסצוהיטן. די מילך, וואָס מיר טרינקען, דאַרף זיין ריין פון דעם קאָך־באַציל. מענ־טשען, וואָס ליידן אויף דער קראַנקהייט, דאַרפן זיין זייער פאָר־זיכטיג מיט זייער שפּייען, מיט זייער קושן זיך. דאָס בעסטע איז פאַר זיי צו זיין אין א סאַניטאַריום, אין א שטאָטישן אָדער פּריוואַטן. רוקט ניט אייערע פינגער אין קינד'ס מויל. שפּילט זיך ניט מיט הינטלעך און קעץ, וואָס האָבן זיך אויסגעוואַלגערט אויפן דיל. זעט ווי ווייט מעגלעך, אז אייערע קינדער זאָלן ניט קראַנק ווערן אויף קייך־הוסט און לונגען־אנטצינדונג. זעט צו אָטעמען מיט דער נאָז, ניט מיטן מויל. זעט צו פאַרהאַר־טעווען אייער קערפּער: א קאַלטער שפּריץ אינדערפרי און א שפּאַציר יעדן טאָג אויף דער פרישער לופט; א ווארימע באָד פאַר'ן שלאָפן; פיזישע איבונגען — זיינע די בעסטע מיטלען ווי זיך אויסצוהיטן פון דער ווייסער מגפה.

געזונט־רעגעלן פאַר קינדער

1. געזונט איז רייכטום. 2. שטעקט ניט קיין שפּילקעס אין מויל. 3. האַלט ניט קיין בלייפעדערס אין מויל און נעצט זיי ניט מיט דער צונג. 4. ווען איר בלעטערט א בוך, נעצט ניט אייערע פינגער מיטן מויל. 5. לייגט קיין זאַך ניט אריין אין מויל, אויסער עסנס אָדער וואַסער. 6. שפּייט קיינמאָל ניט

אויפן דיל, אויף דער גאַס, אויפן טראָטואַר. 7. קאַלופּעט ניט אייער נאָז און ווישט ניט אייער נאָז מיט דער האַנט אָדער מיטן ארבל. 8. האַלט ריין אייער פּנים, אייערע נעגל, אייערע פינגער. 9. טראָגט ניט אייערע קאַלאָשן ווען איר זיינט אין דער היים, אין דער שול. 10. בייט זיך ניט מיט אייער חבר מיט שטיקלעך עפּל, קענדי, טשואינג־גאָם. 11. איר זאָלט קיינמאָל ניט ניסן אָדער הוסטן אין אנאנדערס געזיכט. קערט זיך אָפּ אָן אַ זייט און האַלט אַ נאָז־טיכל פאַר אייער פּנים. 12. וואַשט־אויס די גלאָז איידער איר טרינקט. 15. אָטעמט פרישע לופט. 15. אָטעמט, שטייט, זיצט ריכטיג, ווי מען דאַרף. 16. גייט שלאָפן פרי און שטייט אויף פרי. 17. שטודירט פיזילאָגיע.

ס'איז ביי אונז, די פּראָגרעסיווע ארבעטער, געוואָרן אַ מאָדע צו אַנטוויקלען דעם קינדס קאָפּ, זיין מאַרך, אָבער ניט זיין קערפּער. מען שיקט דאָס קינד אין דער פאָלקס־שול, אין דער אידישער שול; מען לערנט דאָס קינד שפּילן פּיאַנע, טאַנצן, דעקלאַמירן, און מען לאָזט ניט קיין צייט פאַרן קינד זיך צו שפּילן. אזעלכע קינדער ווערן בלאַס, שוואַך, און קענען גיך קריגן די פּראָלעטאַרישע קראַנקהייט.

איצט — אַ וואָרט וועגן יונקע בחורים. ביי יונגע בחורים פון 14 ביז 20־21 יאָר, איז נאָך די נערוון־סיסטעם ניט זייער אַנטוויקלט, ניט סטאַביליזירט. זיי, די יונגע לייט אַממערסטן, לעבן אַ ניט־נאָרמאַלן לעבן. זיי רויכערן, גייען שפּעט שלאָפן, מאַכן צופיל פיזישע איבונגען. זיי לערנען צופיל; אַנדערע טרינקען אַ סך. אזאַ סאָרט לעבן גראָבט־אונטער זייער גע־זונט, זייער פאַרטיידיגונגס־קראַפט, און זיי קענען גיך ווערן קראַנק אויף קאָמסאָמפּשאָן (טובערקולאָז). די עלטערן דאַרפן נאָכקוקן, אַז זייערע קינדער זאָלן פירן אַ נאָרמאַלן לעבן

טובערקולאָז און דער פאָך

מיר ווייסן, אַז אַ סך מענטשן קומען אין באַרירונג מיט טובערקולאָזע. מען שפּייט. מען ניסט זיי אין געזיכט. זיי קושן זיך מיט טובערקולאָזע, און פונדעסטוועגן ווערן זיי ניט קראַנק אויף דער קראַנקהייט. וואָס ווייזט עס? דאָס ווייזט, אַז דער מענטש דאַרף זיין פריער אָפּגעשוואַכט אייער ער קען זיך אָנשטעקן מיט דער קראַנקהייט. די מענטשן, וואָס האָבן געהאַט אַ סך קראַנקהייטן, וואָס יאָגן זיך ארום די נשמה ביי דער ארבעט, וואָס זאָרגן אַ סך, וועלכע דערשלאָפן ניט, וועלכע הוליען אַ סך, וועלכע האָבן שלעכטע נאַרונג, וועלכע וואוינען אין שמוציגע, פינסטערע טענעמענט־הייזער, וועלכע ארבעטן ביי שדלעכע פּראָפעסיעס, ביי שעדלעכע פאַכן — ווערן גיך קראַנק אויף דער פּראָלעטאַרישער קריינק.

די ווייסע מגפה האַרגעט־אוועק אַ סך ארבעטער

דער צענזוס פאַר דעם יאָר 1910 ווייזט, אַז דער ארבע־טער־קלאַס, וואָס שטעלט צוזאַמען אומגעפער אַ דריטל פון אַלע איינוואוינער אין די פאַראייניגטע שטאַטן, גיט אַ העלפט פון אַלע טויטן־פאַלן פון טובערקולאָז. פאַרוואָס? פאַרשטיקטע, שמוציגע ארבעטס־פּלעצער, סוועט־שעפּער, לאַנגע ארבעט־שטונ־דען, שלעכט לופט, איבעראַרבעטונג, פאַרמאַטערטקייט און אַנ־דערע צרות.

דר. האָפּמאַן גיט־צו, אַז פיר מיליאָן ארבעטער איז די פאַראייניגטע שטאַטן ארבעטן אונטער אזעלכע שווערע באַדינ־גונגען, אונטער וועלכע זיי קענען זייער גיך קראַנק ווערן און קריגן די „טייערע קראַנקהייט". איבערהויפּט ווירקט אויף זיי שלעכט דער שטויב, וואָס פאָרמירט זיך ביי דער ארבעט.

דער שטויב, וואָס מיר אָטעמען אריין, שטעלט זיך אָפּ אַממערסטן אין מויל. דאָ מישט עס זיך צוזאַמען מיטן שפּיי־עבץ און ווערט אראָפּגעשלונגען אין מאָגן. נאָר אַ זייער קליינע טייל פונם שטויב אָטעמען מיר אריין אין די לונגען.

מעטאַלענער שטויב און שטיין־שטויב זיינען די געפער־לעכסטע פאַר די לונגען. דער דאָזיגער שטויב אַנטהאַלט זייער קליינע האַרטע דריי־קאַנטיקע שאַרפע שטיקלעך, וואָס צעשעדיגן די לונגען, און אזוי־ארום גרייטן זיי צו אַ פּאַסיגן באָדן פאַר די קאָך־באַציל. כאָטש מען גלויבט, אַז טובערקולאָז איז פאַר־קלענערט געוואָרן, פונדעסטוועגן איז עס נאָך אַלץ איינע פון די געפערלעכסטע פּראָלעטאַרישע קראַנקהייטן, וואָס רויבט־אַוועק טויזנטער און טויזנטער ארבעטער פון דער וועלט.

פּראָטאָקאָל פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו

רעגולערער מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אָפּגע־האַלטן מיטוואָך, דעם 10טן סעפּטעמבער אין אָפּיס פון אָרדן.

אנוועזנד: אָלגין, בראָדסקי, גראָסמאַן, ווייגער, לאַטקער, מאַנדעל, סולטאַן, סיגל, פּאָלאַק, פינקלשטיין, קאַרנאַווסקי, קאַטלער, קניאַזיק, קעלנער, ראַזען, רעדי, ראָזענטאַל, שטיינבערג, שטיינפעלד, שילער.

אבוועזנד: גאָרעליק, ליפּ, מענשער, פישביין.

פאָרזיצער: שילער.

ט אָ ג־אָ ר ד נ ונ ג:

פּראָטאָקאָל פאָרלעזן.

באַריכט פון דער ספּעציעלער קאָמיטע פאַר דער אָרגאַניזאַציע־קאַמפּאַניע.

באַריכט פון חבר זאַלצמאַנ'ס טור.

באַריכט פון סעקרעטאַר.

באַריכט פון דער אָפּיס קאָמיטע.

באַריכט פון דער בענעפיט־קאָמיטע.

באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע.

באַריכט פון דער אַפּיעל־קאָמיטע

באַריכט פון דער קולטור־קאָמיטע.

פּראָטאָקאָל פון לעצטן מיטינג פאָרגעלעזן און גוטגעהייסן.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט פאַר דער ספּעציעלער אָרגאַניזאַציע־קאָמפּיין־קאָמיטע אין וועלכן ער רעקאָמענדירט, אַז די עקזעקוטיוו זאָל גוטהייסן די פאָלגנדע רעקאָמענדאַציעס: 1. אין יעדער שטאָט, וואו נאָר מעגלעך זאָל אין פאַרלויף פון חודש אָקטאָבער גערופן ווערן קאָנפערענצן פון אַלע טיילן פון דער אַרבעטער־באַוועגונג. ביי די קאָנפערענצן זאָל אויפגענומען ווערן די פראַגע מיט וואָס די גאַנצע ארבעטער־באַוועגונג קאָן העלפן דעם אינטערנאַציאָנאַלן ארבעטער־אָרדן אין זיין קאַמפּאַניע פאַר 25,000 מיטגלידער און צו דער זעלבער צייט זאָל אויפגענומען ווערן די פראַגע וועגן דער אָרגאַניזירונג פון אַנדערע שפּראַכיגע ברענטשעס. 2. דער אָנפאַנג פון דער קאַמפּאַניע זאָל פאַרבונדן ווערן מיט דער וואַל־קאַמפּאַניע פון דער קאָמוניסטי־שער פּאַרטיי, דערצו זאָל די קאָמיטע אויסאַרבעטן פּאַסיגע לאָזונגען פאַר אונזער קאַמפּאַניע. 3. דאָס גאַנצע לאַנד זאָל צעטיילט ווערן ניט נאָר אין דיסטריקט קאָמיטעטן, נאָר אויך אין סאָב־דיסטריקט קאָ־מיטעטן אויף וועמען עס זאָל ליגן די פאַראַנטוואָרטלעכקייט פון אָנפירן די קאַמפּאַניע אין זייערע צענטערן. 4. אין פאַרלויף פון אָט דער קאַמפּאַניע גיבן מיר ארויס צום ווייניקסטן איין ספּעציעלע

אויסגאַבע פון דער „מאָרגן־פרייהייט" און איין ספּעציעלע אויס־גאַבע פון „דיילי וואָרקער". ביידע ספּעציעלע אויסגאַבן זאָלן אָפּ־שפּיגלען סיי די קאַמפּאַניע, סיי דעם לעבן פון אָרדן. 5. די קאַמ־פּאַניע זאָל דערעפנט ווערן דעם 15טן סעפּטעמבער און זאָל אָנהאַלטן ביז דעם ערשטן יאַנואַר, 1931. 6. דער ניו־יאָרקער מאַס־מיטינג, וואָס ווערט אַראַנזשירט פאַר דעם 12טן אָקטאָבער, זאָל פאַרבונדן ווערן מיט דער וואַל־קאַמפּאַניע און מיט דער אינדאָרסירונג פון די קאָמו־ניסטישע קאַנדידאַטן. 7. יעדער ברענטש זאָל אַקטיוויזירן די מיט־גלידער אויף אַזויפיל, אַז יעדער מיטגליד זאָל זיין פאַרפליכטעט אַריינצובערענגען ניט ווינציגער ווי איין נייעם מיטגליד אין דער קאַמפּאַניע. 8. אין יעדער שטאָט זאָלן אונזערע ברענטשעס נעמען אויף זיך די איניציאַטיווע צו באַשאַפן איין אַנדער שפּראַך רעדנדן בר. אין שטאָט ניו־יאָרק זאָלן מיר אָרגאַניזירן ניט ווינציגער ווי 6 ענגלישע ברענטשעס. 9. די אָרגאַניזאַציע קאָמיטע זאָל גלייך באַשטימען די קוואָ־טאָס פאַר די ברענטשעס, ניט רעכענענדיג זיך בלויז מיט דער צאָל מיטגלידער, וואָס דער ברענטש האָט, נאָר מיט דער מעגלעכקייט און מיט די פּערספּעקטיוון פון די ברענטשעס אין דער קאַמפּאַניע. 10. יעדער מיטגליד פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע זאָל אַריינגעצויגן ווערן אין דער קאַמפּאַניע דורך דעם, וואָס ער וועט זיין פּראַנטוואָרט־לעך אַמווייניקסטן מיט צוויי ברענטשעס. 11. יעדער לעקציע־טור, וואָס מיר וועלן אָרגאַניזירן, זאָל פאַרבונדן ווערן מיט אונזער אָר־גאַניזאַציע־קאַמפּאַניע. און אַז ניט ווינציגער ווי צוויי לעקציע־טורס אין ענגליש און דריי אין אידיש זאָל פאַר דער צייט דורכגע־פירט ווערן. 12. אַלע מיטגלידער פון דער ספּעציעלער קאַמפּיין־קאָ־מיטע, די חברים, בראָדסקי, סולטאַן, סיגל, פישביין און שילער, ווערן צוגעצויגן צו דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע ביז איבער'ן קאָנפּיין.

דער באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט וועגן זיין טור. ער האָט באַזוכט די פאָלגנדע שטעט: שיקאַגאָ, סט. פּאול, מיניאַפּאָליס, דולוט, סיאו־סיטי, אמאהא, שיקאַגאָ, סט. לואיס און איז געווען פאַרטראָטן ביי דער וועסטערן־קאָנפערענץ דאָרטן, אטלאַנטא און נאָרפאָלק.

אין שיקאַגאָ האָט ער בלויז געהאַט אַ מיטינג מיט'ן שטאָטישן קאָמיטעט. עס איז זיין איינדרוק, אַז דער שיקאַגאָ סיטי־ און דיסט־ריקט־קאָמיטעט וועט זיין בכח דורכצופירן די קומענדע קאַמפּאַניע. אין סט. פּאול גייט דער ברענטש אָן מיט דער אַרבעט. זיי דערוואַרטן צו פאַרגרעסערן די צאָל מיטגלידער. ער האָט זיך דורכגערעדט מיט די חברים וועגן דער מעגלעכקייט צו באַשאַפן דאָרטן אַן ענגלישן בר. מיניאַפּאָליס האָט דורכגעפירט אַ פייערלעכע אינסטאַלייישאָן. אַרום 300 פּערזאָן זיינען אַנוועזנד געווען ביים באַנקעט. דער מיניאַפּאָליס בר. קאָן ווערן אַ וויכטיגער פאַקטאָר אין שטאָט און זיי האָבן עס צוגע־זאָגט צו ווערן. אין סיאו־סיטי איז דער ברענטש אַ קליינער. מען קאָן דאָרט פאַרגרעסערן די צאָל מיטגלידער, ווען דער ברענטש וועט אָנפירן אַ ברייטערע קולטורעלע טעטיגקייט. אין אמאהא איז געווען אַ דערפאָלגרייכער מאַסן־מיטינג. דאָרט איז אָבער ניט איינגעשטעלט קיין גוטע באַציאונגען צווישן די פירנדע חברים אין ברענטש און די פירנדע חברים פון דער אידישער סעקציע. ער האָט די פראַגע אויפגענומען סיי ביי אַ ספּעציעלער מיטינג פון דער עקזעקוטיווע, סיי ביי אַ באַראַטונג מיט אַלע מיטגלידער פון ברענטש נאָכ'ן מאַס־מיטינג. די חברים פון אמאהא האָבן צוגעזאָגט, אַז זיי וועלן טאָן אַלץ, כדי צו ענדערן די לאַגע, אַז דאָס זאָל שאַפן אַן ענגערע פאַר־בינדונג צווישן די פּאַרטיי חברים און דער פירערשאַפט פון ברענטש. אין שיקאַגאָ איז געווען אַ גרויסער דערפאָלגרייכער מאַס־מיטינג צו דער „אינסטאַלייישאָן" פון די ברענטשעס. אַריבער טויזנט זיינען געקומען און דער האַל איז געווען איבערפּאַקט. די פאַרזאַמלונג אַ פייערלעכע מיט באַגריסער פון אַלע טיילן פון דער באַוועגונג. די סט. לואיסער דערעפענונג פון דער מידל וועסטערן קאָנפערענץ איז ניט געווען קיין צו גרויסער דערפאָלג, דערפאַר איז די קאָנפערענץ געווען אַ דערפאָלגרייכע. 38 דעלעגאַטן האָבן פאַרטראָטן 21 ברענ־טשעס. פון די באַריכטן פון די דעלעגאַטן האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז דער אָרדן האָט גרויסע מעגלעכקייטן סיי צו פאַרגרעסערן די צאָל מיטגלידער, סיי ער זאָל ווערן אַ באַדייטנדער פאַקטאָר אין דער אָר־בעטער־באַוועגונג אין יעדער שטאָט. די קאָנפערענץ האָט איינשטימיק אָנגענומען די ליניע פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, אַז אונזער אָרדן זאָל זיך מער אָפּגעבן מיט די אַלגעמיינע קאַמפּאַניעס אין דער ארבעטער־באַוועגונג און מיט אַ ברייטער קולטורעלער טעטיגקייט. אַ דיסאַנאַנס ביי דער קאָנפערענץ איז געווען דער פאַרטרעטער פון קענזעס סיטי, חבר שלייער. ער האָט דאָרטן פאָרגעשטעלט די קליין־בירגערלעכע אָריענטאַציע וואָס כאַראַקטעריזירט אַזוי דעם ארבע־טער־רינג און אינדעפּענדענט א. ר. די קאָנפערענץ האָט איינשטימיק צוריקגעוויזן זייער מיינונגען און ביים סוף פון דער קאָנפערענץ האָט ער זיך שוין פּרובירט אָפּשאַקלען פון זיי. וועגן אטלאַנטא און נאָרפאָלק ברענגט חבר זאַלצמאַן אריין אַ געשריבענע דערקלערונג מיט אַ פאַרשלאָג, אַז עס זאָל גלייך אָפּגעדרוקט ווערן אין דער „מאָרגן־פרייהייט". חבר זאַלצמאַן רעקאָמענדירט אויך, אַז מיר זאָלן באַשאַפן צוויי סאָב־דיסטריקט קאָמיטעס. איינע אין סט. פּאול, מיניאַפּאָליס און דולוט. די צווייטע, אין סיאו־סיטי, אמאהא און קענזעס. דער באַריכט פון חבר זאַלצמאַנ'ס טור ווערט גוטגעהייסן און גלייכצייטיק זיינע רעקאָמענדאַציעס.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט אויך וועגן דער אַלגעמיינער לאַגע פון דער אָרגאַניזאַציע. מיר האָבן שוין איבער 8,000 מיטגלידער. אונ־זערע פינאַנסן באַשטייט פון $12,500 אין די סייווינג אַקאונטס. $3,442.75 אויף אַ טשעק אַקאונט. צוזאַמען פאַרמאָגן מיר $15,942.75. די קאַליפאָרניע דיסטריקט קאָמיטעט האָט אַוועקגעשטעלט פאַר אונז די פראַגע וועגן קליינבירגער אין אונזער אָרגאַניזאַציע. דער דיסט־ריקט קאָמיטעט פון קאַליפאָרניע האָט זיך אָפּגעזאָגט צו אינסטאַלירן אַ ברענטש דעראַר, ווייל ער האָט ניט קיין מערהייט ארבעטער. חבר זאַלצמאַן האַלט, אַז דער שטאַנדפּונקט איז אַ פאַלשער. פאַר אונז שטייט ניט די געפאַר, אַז דער קליינבירגערטום זאָל פאַרפלייצן אונזער אָר־גאַניזאַציע. די באַזע פון אונזער אָרדן אין ניו־יאָרק, שיקאַגאָ און פילאַדעלפיא און אין די אַנדערע גרעסערע צענטערן איז אַ פּראָלע־טאַרישע. דער קליינבירגער, וואָס קומט צו אונז, איז דער, וואָס איז דורכגעגאַנגען צוזאַמען מיט אונז דעם קאַמף אין דער פראַטערנאַלער באַוועגונג, וועלכע איז אויסגעשטאַנען אַלע צרות פון דער רעכטער קליקע און דער קליינבירגער איז געגייט אָנצונעמען די קלאַסן־ליניע פון אונזער אָרדן. מיר דאַרפן באַווייזן אָנצוהאַלטן די קלאַסן־ליניע אין אונזער אָרגאַניזאַציע, ניט זיך אָפּגרעניצן זיך פון די ברייטע מאַסן און ניט פאַרטרייבנדיק דעם קליינבירגער אין דעם לאַגער פון אונזערע שונאים. פאַרשטייט זיך, אַז פאַר אונז וועט אַלעמאָל שטיין דאָס פּראָבלעם פון ניט דערלאָזן, אַז די קליינבירגער־פּסיכאָלאָגיע זאָל האָבן אַן איינפלוס אויף אונזער אָרדן. מיר וועלן דאַרפן זען, אַז די קליינבירגער, וואָס קומען צו אונז, זאָלן ניט נאָר אָננעמען אונ־זער קלאַסן־ליניע, נאָר איר העלפן דורכפירן. חבר זאַלצמאַן רעקאָ־מענדירט דערפאַר, אַז דער שטאַנדפּונקט פון דער לאָס־אַנדזשעלעס דיסטריקט קאָמיטעט זאָל צוריקגעוויזן ווערן און אַ ספּעציעלע קאָמיטע זאָל אויסאַרבעטן און פאָרמולירן אונזער באַציאונג צו די קליינבירגער. די רעקאָמענדאַציע ווערט אָנגענומען און די חברים מרמר, אַלגין און סולטאַן ווערן דערווייל אויסצואַרבעטן די דערקלערונג און עס פאַר־מולירן צום קומענדן מיטינג.

חבר זאַלצמאַן דערקלערט, אַז חבר גאָרעליק איז אַרויסגעפאַלן פון דער עקזעקוטיווע, דערמיט וואָס ער געפינט זיך אין באָסטאָן. באַ־שלאָסן, אַז דער נעקסטער שטעלפאַרטרעטער זאָל פאַרנעמען זיין פּלאַץ.

דער באַריכט פון חבר זאַלצמאַן ווערט גוטגעהייסן.

חבר רעדי באַריכטעט פאַר דער קולטור־קאָמיסיע. דער ערשטער נומער פון אונזער זשורנאַל דער „פונק" איז שוין דערשינען. ליי־דער האָט ער נאָך ניט געקאָנט פאַנאַנדערגעשיקט ווערן צו די מיטגלי־דער אינדיווידועל, נאָר די פּעקלעך זיינען געשיקט געוואָרן צו די סעקרעטאַרן, אַז זיי זאָלן עס צעטיילן צווישן די מיטגלידער. די קאָנ־ספּעקטן פאַר די ברענטשעס ווערן שוין צוגעגרייט און דער ערשטער קאָנספּעקט וועט אַרויסגעשיקט ווערן די טעג. די קולטור־קאָמיסיע פאָנגט שוין אָן צוגרייטן די לעקציע־טורס. אין אָקטאָבער וועט שוין זיין דער ערשטער לעקטאָר איבערן לאַנד. די קולטור־קאָמיסיע האָט באַוויליגט $100 פון דעם שול־פאָנד פאַר דער צענטראַלער שול־ קאָ־מיסיע, כדי זי זאָל קאָנען צוטרעטן צו דער אַרבעט. זי האָט אויך באַוויליגט 50.- פון קולטור־פאָנד פאַר דער וואָרקערס טריינינג סקול. זי אָרגאַניזירט שוין אַ סעריע לעקציעס אין ניו יאָרק אונטער דער אויפזיכט פון שטאָטישן קולטור־קאָמיטעט.

דער באריכט פון דער קולטור־קאָמיסיע ווערט גוטגעהייסן.

פאַר דער אָפּיס־קאָמיטע באַריכטעט חבר פּאַלאַק. מיר האָבן באַשלאָסן צו טרענספערירן נאָך 5,000 אויף דעם סייווינג־אַקאונט. באַשלאָסן צו קויפן א „סטנסל"־מאַשין, כדי מיר זאָלן קאָנען שיקן אונזער זשורנאַל צו די מיטגלידער דירעקט. אויב מעגלעך זאָל שוין דער צווייטער נומער געשיקט ווערן צו די מיטגלידער. מיר האָבן אַריינגעקראָגן פּראָטעסטן פון מיטגלידער, וועמען דער „דזשענעראַל מעדיקאַל עקזאַמענער" האָט פאַרקלענערט די „אינשורענס" אָדער „סיק־בענעפיט". מיר האָבן עס איבערגעגעבן צו אַ ספּעציעלער קאָמיטע. צו אונ׳ערע 164 ברענטשעס האָבן מיר אַרויסגעשיקט 48 רעגיסטרירטע בריוו. פון זיי זיינען בלויז 6 ברענטשעס געשטראָכן געוואָרן. אויך די 6 וועלן „רעאָרגאַניזירט" ווערן די טעג, ווייל זיי האָבן אַראַנזשמענטס אָפּצוצאָלן זייער ביל. באַריכט פון דער אָפּיס־קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

פאַר דער בענעפיט־קאָמיטע באַריכטעט חבר מאַנדעל. מיר רעקאָמענדירן די עקזעקוטיווע צו שטיצן מיט 25' חבר לעוועטאַל. מיר פיון אַן א פּראָפּאַגאַנדע, אז די מיטגלידער זאָלן זיך אָנשליסן אַן מעדיקאַל־דעפּאַרטמענט. מיר האָבן ביז היינט געהאַט פיר טויזנט־פאַלן. עס ווערט באַשלאָסן אַלע גלייך אויסצאָלן. מיר אַראַנזשירן אַ גאַנצע סעריע לעקציעס מיט אונזערע דאָקטוירים אין ניו יאָרק. מיר פאַרהאַנדלען נאָך אַלץ וועגן קויפן א „נאַן־סעקטעריאַן סעמעטע־ריי". באַריכט ווערט גוטגעהייסן.

חבר קניאזיק באַריכטעט פאַר דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע. מיר רעקאָמענדירן די עקזעקוטיווע, אז זי זאָל אַרויסלאָזן א רוף פאַר 5,000 פאַר דער $100,000 קאַמפּאַניע פאַר דער טרייד יוניאָן יוניטי ליג, פון וועלכע $2,500 זאָל געזאַמלט ווערן אין ניו יאָרק און $2,500 זאָל געזאַמלט ווערן איבערן לאַנד. אין פאַרבינדונג מיט דעם ווילן מיר באַריכטן, אז די „מאָרגן־פרייהייט" איז שלעכט אינפאָרמירט געוואָרן, און אַז די נייעס פון דער קאַמפּאַניע איז איבערגעגעבן גע־וואָרן אין אַ טאָן, אז דער אָרדן האָט בייגעשטייערט $2,500 אין קעש. ליידער איז נאָך דער אָרדן אין אַזאַ לאַגע, וואָס ער קאַן עס ניט טאָן. מיר האָבן אַרויסגעלאָזן דעם רוף און די ברענטשעס וועלן העלפן אין דער קאַמפּאַניע, אָבער דער אָרדן אַלס אַ גאַנצער קאַן זיך מיט קיין „קעש"־ביישטייערונג ניט באַטייליגן. מיר האָבן באַשלאָסן, אז חבר זאָלצמאַן זאָל פאָרן אין פילאַדעלפיע אויפנעמען מיט רער דיסטריקט־קאָמיטע אַלע וויכטיגע פּראָבלעמען, וואָס שטייען פאַר די פילאַדעל־פיער ברענטשעס. מיר האָבן באַשלאָסן צו שיקן חבר שילער צו דער האַרטפאָרדער קאָנפערענץ. דער באַריכט פון דער אָרג. קאָמ. ווערט גוטגעהייסן.

מיט דעם ווערט די זיצונג געשלאָסן.

מיטל־וועסטערן קאָנפערענץ פון אינט. ארב. אָ.

(אָפּגעהאַלטן 30טן און 31טן אויגוסט 1930 אין סט. לואיס)

שבת אָוונט, דעם 30טן אויגוסט האָט זיך געעפנט אין אדעאַן זאַל, סט. לואיס, די מיטל־וועסטערן קאָנפערענץ פון אינט. ארב. אָרדן, מיט ארום 250 באַזוכער. חבר יאַפּע, וואָס ווערט פאָרגעשטעלט פון חבר קאַפּלאַן אַלס פאָרזיצער, באַגרישט די קאָנפערענץ. זי ווערט נאָכדעם אָפיציעל דערעפנט מיטן געזאַנג פונם „אינטערנאַציאָנאַל".

די קאָנפערענץ ווערט באַגריסט פון ח' סטיוועס (דיסטריקט־קאָמיטעט קאָמפּאַרטיי), ח' פעלדמאַן („מאָרגן־פרייהייט"), ח' קיאַר (ט. י. י. ל.), ח' בלעכמאַן (מיטל־וועסטערן דיסטריקט אינט. א. אָ.) און פון גענעראַל סעקרעטאַר ח' זאָלצמאַן. די פרויען אוקזילערי פון בר. 70, סט. לואיס, מאַרשירט דורך דעם זאָל מיט בלומען און אויפשריפטן. עס ווערט דורכגעפירט א שיינע מוזיקאַלישע פּראָ־גראַם. נאָכדעם ווערט דערווײַלט א קרעדענשאַל קאָמיטע פון די חברים ספּעקטאָר (מילוואָקי), שטיינבערג (סט. לואיס), פאַרמאַן (אָמאַהאַ).

זונטאָג, אויגוסט 31טן, זיינען פאָרגעקומען צוויי זיצונגען אין לייבאָר־לייסעאום. די ערשטע אונטערן פאָרזיץ פון ח' יאַפּע (בר. 70 סט. לואיס). ח' ספּעקטאָר (בר. 134 מילוואָקי), פאָרזיצער פון דער קרעדענשאַל־קאָמיטע טיילט מיט, אז ס'זיינען פאַרטראָטן 23 ברענטשעס מיט אַ פרויען אקזילערי דורך 33 דעלעגאַטן פון 11 שטעט און 6 שטאַטן. דערצו 5 פראַטערנאַלע דעלעגאַטן. ס'ווערן דאַן דערווײַלט א פאָרזיצער — ח' יאַפּע, א וויצע־פאָרזיצער — ח' א. קאַנעווסקי (בר. 129, שיקאַגאָ) און א סעקרעטאַריאַט — ח"ח מ. ספּעקטאָר, א. מאַלינסקי, ס. מילער.

דער דיסטריקט־סעקרעטאַר ח' בלעכמאַן גיט אָפּ א באַריכט און אַ קריטיק פון דער טעטיגקייט פון ד. ק. דער ד. ק. האָט אָרגאַניזירט אַ טור מיט ח' קאָבלענץ, נאָר באַזונדער דערפאָלגרייך איז דער ד. ק. געווען מיט דער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע אין שיקאַגאָ. דער פּיק־ניק פון אינט. ארב. אָרדן אין שיקאַגאָ האָט געהאַט 3,000 באַזוכער. דער „אינסטאַלייישאָן"־מיטינג פון 29טן אויגוסט, ארום 1,000 באַ־זוכער. ח' בלעכמאַן פירט אויס, אז ס'איז דאָ א גוטער אַפּאַראַט און אַ קלאָרע פּלאַטפאָרמע. ס'איז דאָ אַ מעגלעכקייט פאַר דעם אויפ־בוי פון אַ גרויסער רעוואָלוציאָנערער אַרבעטער פראָטערנאַלער אָר־גאַניזאַציע. ער לייגט פאַר די פאָלגענדע רעקאָמענדאַציעס:

אין די שטעט וואו עס זיינען דאָ מעגלעכקייטן צו גרינדן שולן פאַר קינדער זאָלן עס די ברענטשעס טאָן ביי דער ערשטער מעגלעכ־קייט. דער דיסט. קאָמ. זאָל באַלד גרינדן פרעמדשפּראַכיגע ברענ־טשעס, ווי אויך יוגנט־ברענטשעס.

באַריכטן פון ברענטשעס: שיקאַגאָ בר. 1 ח' בלעכמאַן. דער ברענטש האָט זיך אויסגעצייכנט אין דער מיט־גלידערשאַפט־קאַמפּאַניע. האָט געוואונען נומער 1. האָט שוין 203 מיטגלידער. האָט געשטיצט די „מאָרגן־פרייהייט" מיט 500 דאָלאַר. שטיצט אַלע רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס. ברענטש 59 — ח' הויזער: ער געפינט זיך אין אַ ספּעציעלער טעריטאָריע. דערפאַר מיט שווערינקייט אָרגאַניזירט א ראַדיקאַלן קלוב. איצט אים פאַר־וואַנדלט אין אַ טעטיגן בר. פון אינט. ארב. אָרדן. האָט 50 מיט־גלידער. ברענטש 96 — ח' בערמאַן: געווען פריער א בר. פון אינד. ארב. רינג. פאַרלאָרן בלויז 1 מיטגליד בייב אריינגיין אין אָרדן. ברענטש 100 — ח' זעוו: האָט 55 מיטגלידער, אַקטיווער עלעמענט. האָט 45 מיטגלידער, שטיצט רעוו. אָרג. בר. 128 — ח' יאַמפּאָלסקי: זיך נאָך ניט פאַרגרעסערט. ברענטש 129 — ח' קאַנעווסקי: האָט 70 מיטגלידער. געקראָגן מתנה פאַר אויסצייכענען זיך אין לעצטער מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע. האָפט אינגיכן צו פאַרצווייפאַכן זיין צאָל מיטגלידער. ברענטש 131 — ח' ווייַנשטיין: איז אָנגעשלאָסן ערשט 4 וואָכן. האָט 43 מיטגלידער. ברענטש 176 — ח' מילער: זיין יסוד אַ גרופּע אָפּגעשפּאָלטן פון בר. 176 א. ר. פירט אַן א קאַמפּאַניע צווישן די דאָרט געבליבענע. ווערט געשטערט פון יוניאָן ביוראָקראַטן, וואָס זיינען ענג פאַרבונדן מיטן א. ר. האָט 48 מיטגלידער. זיי זיי־נען פאַרטראָטן אין אַלע צווייגן פון דער ארב.־באַוועגונג. בר. 187 — ח' בערנשטיין: האָט 70 מיטגלידער. פירט אַן קולטורעלע טעטיגקייט. נעמט בריזיטן אנטייל אין קלאַסנקאַמף. דערוואַרט באַלד צו האָבן 100 מיטגלידער. ברענטש 209 — ח' דאַבראַוו: האָט אָנגעהויבן מיט 9 און האָט שוין 48 מיטגלידער. איז אַקטיוו אָף אַלע געביטן. בר. 316 — ח' קאַנעווסקי: האָט 36 מיט־גלידער. האָט אַקטיווע איבערגעגעבענע טוערס. אויסגעאַרבעט פּלע־נער זיך צו פאַרגרעסערן.

מילוואָקי, בר. 120 — ח' רובין. איז געווען פאַר־נומען מיטן קאַמף וועגן לייבאָר־לייסעאום. האָט דערפאַר בלויז 21 מיטגלידער. בר. 184 — ח' ספּעקטאָר. האָט 35 מיטגלידער. צו־זאַמען מיט בר. 120 אין אַ שטאָט־קאָמיטעט. פּלאַנעווען מער ברענ־טשעס אין די אַרומיגע שטעטלעך און פאַרגרעסערן די ברענטשעס אין שטאָט.

מינעאַפּאָליס, סט. פּאָול, דולוט — ח' פיין. בר. 21 האָט 52 מיטגלידער. שטיצט אַלע רעוו. אָרג. בר. 66 האָט 39 מיטגלידער. געהאַלפן אָרגאַניזירן אין דולוט בר. 153, וואָס האָט 36 מיטגל. און טוט גוטע אַרבעט.

קענזאַס־סיטי, בר. 196 — ח' שלייען. האָט 43 מיטגל. איז טעטיג אָף אַלע געביטן.

אָמאַהאַ, בר. 126 — ח' פייערמאַן. האָט 35 מיטגל. גע־שאַפן פאַרן „איקאָר" 900 דאָלאַר. שטיצן א. ל. ד., געשאַפן 12 אַבאָנענטן פאַרן „האַמער". דערוואַרטן אינגיכן אויסרייניגן באַסישן רינג פון שטאָט.

ס י ו ־ ס י ט י, בר. 16. ניט לאַנג אינסטאַלירט מיט 27 מיטגלידער. ביי דער „אינסטאַליישאָן" געזאַמלט 50 דאָלאַר פאַר א. ל. ד.

ס ט. ל ו א י ס, בר. 70 — ח' יאפע. האָט 70 מיטגלידער. ס'האַלט זיך אין גרינדן א פרויען־ברענטש. פ ר ו י ע ן ע ק־ ז י ל ע ד י בר. 70 — חבר'טעס פישביין און מאַניעוויטש. איז טעטיג אין א. ל. ד., „איקאָר", א. א. וו. האַלט אין גרינדן א פרויען־קאָנסומערס ליג, וואָס וועט ארום זיך גרופירן אַ סך פרויען.

א י נ ד י אַ נ אַ פ אָ ל י ס, בר. 175. ערשט געגרינדעט מיט 25 מיטגלידער.

ביי דער צווייטער זיצונג (פאַרזיצער: ח' שייען, קענזאַס סיטי, וויצע־פאַרזיצער: ח' ווייַנשטיין, שיקאַגע) גיט אָפּ דער נאָצ. סעק. ח' זאַלצמאַן אַ באַריכט פון דער ארבעט, וואָס איז אָפּגעטאָן געוואָרן פון אָרדן זינט זיין גרינדונג (30טן מערץ). ער דערציילט, ווי אזוי דער טשאַרטער איז געקראָגן געוואָרן (19טן יוני) ניט געקוקט אויף אַלע שטערונגען. ווי אזוי דער אָרדן ווערט לעגאַליזירט אין די שטאַטן, וואָס האָבן א גרעסערע צאָל מיטגלידער. אַפּליקאַציעס זיינען אויך געשיקט געוואָרן אין אַלע שטאַטן, וואו ס'זיינען דאָ ברענטשעס. אַזוי, אז עס איז ניטאָ קיין געפאַר מצד דער לעגאַלער זייט פון דער אָרגאַניזאַציע.

אַ סך צייט און ענערגיע האָט גענומען דאָס איינשטעלן דעם נויטיגן אַפּאַראַט אין אָפּיס און אויך פאַר די ברענטשעס. איינער פון די הויפּט פונקטן איז געווען די מיטגלידערשאַפט־קאַמפּאַניע. כאָטש מיר האָבן דערגרייכט די צאָל פון 8,000 מיטגלידער מיט 163 ברענטשעס איבערן לאַנד, איז עס נאָך ווייט פון דעם ציל וואָס מיר האָבן זיך געשטעלט. א סך אויפמערקזאַמקייט וועט איינגיכן געגעבן ווערן צו אינטערנאַציאָנאַליזירן דעם אָרדן. די נאָצ. עקז. האָט אויך באַשלאָסן דער אָרדן זאָל שאַפן פאַר דעם לויפנדן יאָר סעפּט. 1930 — 1931, די סומע פון $25,000 פאַר אידישע קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. דאָס געלט זאָל גיין דורכן „איקאָר". פּלענער ווערן אויך אויסגעאַרבעט פאַר א פּרעווענטאַריום פאַר אונזערע מיטגלידער.

אַ גרויסע דערגרייכונג איז דאָס איבערנעמען פון די שולן. מיר פאַרמאָגן איצט 80 שולן מיט אַ פּראַכטפולן קעמפּ. מיר גרייטן זיך צו א גרויסער טעטיגקייט אויפן קולטורעלן געביט:

1. חבר קלמן מרמר איז אָנגעשטעלט געוואָרן אלס קולטור־דירעקטאָר.
2. דער ערשטער נומער פון אונזער חודש־זשורנאַל דער „פונק", אזי שוין דערשינען.
3. עס איז שוין באַשטימט געוואָרן א צאָל חברים וואָס זאָלן אַרויספאָרן דורכן ווינטער איבערן לאַנד צו האַלטן לעקציעס.
4. דער הויפּט געוויכט ווערט געלייגט אויף די ברענטשעס אין זייער זעלבסט אנטוויקלונג. די קולטור־קאָמיסיע גרייט צו קאָנספּעקטן איבער פּאָפּולערע טעמעס און עס איז די אויפגאַבע פון די חברים אויף די ערטער צו האַלטן איינלייטונגען, דיסקוסיעס און לעקציעס איבער טאָג־טעגלעכע פראגן ניט וואַרטנדיג אויף גדולים פון אַנדערע שטעט.

עס ווערט אויך געגרינדעט א פּאַרלאַג פון אָרדן, ארויסצוגעבן קינדער־ליטעראַטור און אויך בראָשורן איבער טאָג־פראגן פאַר דערוואַקסענע.

די קאָנפערענץ ווערט באַגריסט פון „איקאָר", דורך ח' סקלאַר, און פון א. ל. ד., דורך חבר'טע לעווין: ביידע באַגריסער רופן די מיטגלידער פון אָרדן זיך צו באַטייליגן אין זייערע אָרגאַניזאַציעס.

חבר קאַבלענץ (דיסטריקט קאָמיטעט, שיקאַגע) גיט אָפּ דעם באַריכט פון דער רעזאָלוציע־קאָמיטע (א. שטיינבערג — בר. 70, סט. לואיס, פירשטיין — דעלעגאַט פאַר בר. 175 אינדיאַנאַפּאָליס, רובין, בר. 121 מילוואָקי, פיין — בר. 21 מיניאַפּאָליס). עס ווערן אָנגענומען רעזאָלוציעס וועגן 1) דער אלגעמיינער פּאָליטישער לאַגע. 2) אידישע קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, ספּעציעל אין ביראָבידזשאַן. 3) באַגריסן די פאַראייניגונג פון אָרדן מיט די קינדער־שולן. 4) „מאָרגן־פרייהייט" און „האַמער". 5) טרייד יוניאָן יוניטי ליג. 6) אינטערנעשאָנאַל לייבאָר דעפענס. 7) אינטערנעשאָנאַל וואָרקערס רעליף. 8) סאָציאַלע פאַרזיכערונג. 9) צו ארבעטן פאַר קאָמוניסטישער וואָל־קאַמפּאַניע. 10) פאָדערן באַפרייאונג פון פאָסטער, מיינאָר, אַמטער, ריימאַנד א. א. א. 11) פאַרטיידיגן פרעמדגעבוירענע. 12) געגן לינטשעריי. 13) נעקסטע קאָנפערענץ אין אַ יאָר ארום, זאָל בלייבן א טייל פון אַלע אָרגאַנען פון אָרדן. 14) 2 סענט א מאָנאַט פון יעדן מיטגליד און דיסטריקט פאַרן דיסטריקט־קאָמיטעט. 15) מינימום 3 דאָלאַר פון יעדן ברענטש אין דיסטריקט פאַר דער מיטל־וועסט קאָנפערענץ. 16) שטאַט־קאָמיטעט אין יעדער שטאַט וואו ס'איז דאָ מער ווי 1 בר. 17) מיניאַפּאָליס, סט. פּאַול און דולוט זאָלן צוזאַמענשטעלן א סוב־דיסטריקט קאָמיטעט. 18) דער דיסטריקט קאָמיטעט זאָל באַשטיין פון 9 מיטגלידער מיט אַ סעקרעטאַר. פון 4 און אַ סעק. זאָלן זיין פון שיקאַגאָ און צוזאַמענשטעלן די אַקציע־קאָמיטע. 5 זאָלן דערוויילט ווערן: 1 פון מילוואָקי, 1 סט. לואיס, 1 קענזאַס־סיטי, 1 אָמאַהאָ און סיו־סיטי, 1 מיניאַפּאָליס, סט. פּאַול און דולוט. 19) 3,000 מיטגלידער אין מיטל־וועסט דיסטריקט. אלע מיטגלידער ווערן אויפגעפאָדערט זיך צו באַטייליגן אין דער וואָל־קאַמפּאַניע.

צולעצט ווערן די דעלעגאַטן איינגעלאַדן צו א פּראָלעטאַרישן באַנקעט און אונטער די טענער פון „אינטערנאַציאָנאַל" ווערט די קאָנפערענץ געשלאָסן.

סעקרעטאַריאַט:
ב. מילער, בר. 176 שיקאַגע
א. מאַלינסקי, בר. 1 שיקאַגע
מ. ספּעקטאָר, בר. 134 מילוואָקי

ניי יאָרקער שטאַט־קאָמיטע ביי דער ארבעט

3 חדשים אין דעם לעבן פון אַ אָרגאַניזאַציע איז ניט קיין באַראַמעטער. עס איז ווייט ניט קיין צייט צו אונטערציהען א סך־הכל, ספּעציעל ווען מען נעמט אין אַכט, אז די צייט אין וועלכער דעם קאָמיטעט איז אויסגעקומען צו ארבעטן, איז געווען אין צייט פון די הייסע זומער מאָנאַטן. די נאָצ. עקז. האָט ארויפגעלייגט אויף ניו יאָרק די קוואָטאַ (צאָל) 5 טויזנט מיטגלידער ביז אויגוסט 15טן.

דער שטאַט־קאָמיטעט האָט אויפגענומען די קאַמפּאַניע מיט דעם גרעסטן ענטוזיאַזם. ווען ניט די 2 אויבנדערמאָנטע פּאַקטאָרן וואָלט ניו יאָרק דעריאָגט און איבערגעיאָגט די קוואָטאַ פון 5 טויזנט. אין פּראָצעס פון דער קאַמפּאַניע האָט דער שטאַט־קאָמיטעט באַזוכט אלע ברענטשעס אין שטאַט, און נאָך צייטנווייז אָפּגעשפּאַרט א ווייל צו באַזוכן א ברענטש אויסער ניו יאָרק. אנדערע ברענטשעס, די שוואַכערע, זיינען באַזוכט געוואָרן צו 2 און מערער מאָל. די מיטינגען פון שטאַט־קאָמיטעט גופא זיינען שטענדיג באַזוכט געוואָרן פון 90 ביז 100 פּראָצענט, מיט דער אויסנאַם פון אַ פּאָר, האָבן אלע מיטגלידער זיך באַטייליגט אקטיוו אין דער ארבעט פון קאָמיטעט.

אין לויף פון דער קאַמפּאַניע האָט דער שטאַט־קאָמיטעט געלערנט, אַז אום צו קענען דערגרייכן סאי די טויזנטער אויסער וועלכע עס איז אָרגאַניזאַציע, און סאי די טויזנטער, וואָס שטייען נאָך אין די סאָציאַל־פּאַשיסטישע אָרגאַניזאַציעס, איז ניט גענוג אויסצוארבעטן אַן אלגעמיינעם פּלאַן און אלגעמיינע פּראָפּאַגאַנדע. עס איז נויטיג אַ באַזונדער פּלאַן, און א באַזונדער צוגאַנג צו יעדן ברענטש. עס האָט זיך ארויסגעוויזן, אז געוויסע ברענטשעס האָבן ניט באַוויזן צו אַנטוויקלען די קאַמפּאַניע דערפאַר, וואָס זיי האָבן פּשוט ניט אָפּגעשאַצט די וויכטיגקייט פון „שמידן דעם אייזן כל זמן עס איז הייס", און זיי האָבן געלייגט צופיל, אָדער אינגאַנצן, געוויכט אויף דער לעגאַליזאַציע.

עס זיינען נאָך פאַראַן ברענטשעס, וואָס וועלן אייך ענטפערן, אז די אורזאַכע ווארום זיי נעמען ניט אַריין קיין מיטגלידער אין זייער ברענטש איז דערפאַר, וואָס זיי האָבן נאָך ניט דעם טשאַרטער היינגען ביי זיי אויף דער וואַנט (ברענטש 60). אַנדערע ברענטשעס האָבן סתם זיך פאַרלאָזט אויף נסים, און האָבן אפילו ניט באַוויזן צו עקזאַמינירן אַלע מיטגלידער, וואָס זיינען מיט זיי אַוועק פון א. ר. און אינד. א. ר. (ברענטשעס 11, 34 א. א. וו.)

דערפאַר זיינען ווערט צו דערמאָנען אזעלכע ברענטשעס ווי בערדיטשעווער בר. 45, (איצט ברענטש 4), וואָס האָט ניט נאָר צוגעקראָגן א גרויסע צאָל מיטגלידער און דערגרייכט די קוואָטאַ, נאָר האָט אָפּגעריסן א זייט פון א. ר., א גרופּע פון 15 מיט אַ מאָל. בר.

86 (איצט בר. 6), וואָס איז ארויס פון אינד. מיט 22 מיטגלידער, האָט דערגרייכט זיין קוואָטאָ און נאָך געמאַכט א דעפאַזיט פון אַ צענדליק אויף דעם נעקסטן קאָנפּיין. דער ברענטש ענדיגט די קאַמפּאַניע מיט ארום 100 מיטגלידער. ברענטש 116 האָט ניט דערגרייכט זיין קוואָטאָ, נאָר דערפאַר האָט ער א גוטע מיטגלידערשאַפט־קאָמיטעט, וואָס טוט גוטע ארבעט. דאָס זעלבע קען געזאָגט ווערן וועגן בר. 48 (איצט בר. 3) א. א. א.

געזעלשאַפטלעך האָט דער שטאָט־קאָמיטעט שוין באוויזן צו מאָביליזירן די ברענטשעס. צו דער נאָמיניישאָן־קאָנווענשאָן פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אין סקענעקטעדי, נ. י., צו וועלכער עס זיינען געווען ארום 30 ברענטשעס דירעקט פאַרטראָטן, און די איבעריקע האָבן צוליב פינאַנציעלע שוועריגקייטן געשיקט באַגריסונג־טעלעגראַמעס. פאַר דער וואַל־קאַמפּאַניע גערופן פון דער אידסעקציע „קאָמפּאַרטיי", 32 ברענטשעס מיט איבער 50 דעלעגאַטן. די ברענטשעס האָבן אויך געהאַלפן שאַפן א פאָנד צו באַצאָלן די אויסגאַבן פאַר די לויות פון ליוואַי און גאַנזאַלעס, — די ברענטשעס וואָס האָבן נאָך ניט בייגעשטייערט זיינען געבעטן דאָס גלייך צו טאָן — און טייל ברענטשעס האָבן שוין געהאָלפן דער וואַל־קאַמפּאַניע פון דער קאָמפּאַרטיי.

שלעכט פאַרטראָטן זיינען אונזערע ברענטשעס געווען צום ערשטן אויגוסט קאָנפערענץ, און לייבאָר יוניטי קאָנפערענץ, ניט אכטונג אויף דעם וואָס דעם אָפּיס איז באַקאַנט, אז אין די ביידע פאַלן האָבן די ברענטשעס דערווייל דעלעגאַטן, און שטענדיגע לייבאָר יוניטי דירעקטאָרן, וועלכע האָבן באַדאַרפט זיין ביי די קאָנפערענץ. עס וועט זיין די אויפגאַבע פון שטאָט־קאָמיטעט אויפצונעמען מיט די ברענטשעס די פראַגע, און פעסטשטעלן וועמעס שולד ס'איז אין דעם. גאַנץ אָפט זיינען שולדיג אין דעם די סעקרעטאַרן, וועלכע מיינען, אז דערמיט וואָס זיי האָבן דעם פאַרלאַנג איבערגעגעבן צום ברענטש זיינען זיי שוין פּטור. דער אמת איז, אז עס איז די אויפגאַבע פון סעקרעטאַר פון ברענטש אלע מאָל זען, אז דעלעגאַטן דערווייל צו אַ קאָנפערענץ זאָלן דאָרט זיין, ווען דער, אָדער די דעלעגאַטן, קענען ניט זיין, זאָל דער סעקרעטאַר אַליין זיין אָדער דעלעגירן עמיצן.

דער שטאָט־קאָמיטעט האָט דורכגעפירט א רייע פאַרזאַמלונגען מיט די סעקרעטאַרן און עקזעקוטיוועס פון די ברענטשעס. א פייערונג אין קאַרנעגי האַל דעם 26טן יולי, וועלכע האָט אריינגעבראַכט עטלעכע הונדערט דאַלאַר פּראָפיט, וואָס איז געגאַנגען פאַר אונזער „מאָרגן־פרייהייט" און אַ באַנקעט צום אָפּשלוס פון דער ערשטער קאַמפּאַניע דעם 16טן אויגוסט. דער קאָמיטעט האָט אָרגאַניזירט אַ פּאָר נייע ברענטשעס, און געמאַכט פאַרבינדונגען מיט אַ צאָל לאַנדס־מאַנשאַפטן און גרופּן, וועלכע וועלן אין דער נאָענטער צוקונפט ווערן ברענטשעס פון אינט. ארב. אָרדן.

פאַר אָקטאָבער דעם 5טן רופט דער שטאָט־קאָמיטעט א ברייטע קאָנפערענץ וואָס שליסט איין א חוץ די ניו יאָרקער ברענטשעס פון אָרדן, לאַנדסמאַנשאַפטן, ברענטשעס וואָס געהערן צו בירגערלעכע סאָסייטיס און אָרדנס, נאָר אנערקענען די פּראָגראַם פון אינט. ארב. אָרדן, „איקאָר"־ברענטשעס, דאָבעליו אי אר־ברענטשעס, אי ל' די־קלובן, פרויען־קאונסילס, ספּאָרט־אָרגאַניזאַציעס, טרייד־יוניאָס, אייגצעלנע פאַבריקן, יחידים, וואָס האָבן מעגלעכקייטן צו בויען א בר., גרופּן, מינאָריטעטן, אין געגנערישע אָרגאַניזאַציעס א. אז. וו. די קאָנפערענץ וועט האָבן די אויפגאַבע צו געפינען די בעסטע אָרגאַניזיר־מעטאָדן, אַ ר ו י ס צ ו צ י ע ן די ארבעטער־עלעמענטן פון די פאַשיסטישע סאָסייטיס און סאָציאַל־פאַשיסטישע פּראָטוירנאַלע אָרדנס און זיי אריינציען אין דעם אינט. ארב. אָרדן.

דעם 12טן אָקטאָבער וועט דער שטאָט־קאָמיטעט עפענען אָפיציעל די מיטגלידער־קאַמפּאַניע אין ניו יאָרק, דורך אַ מאַסן־מיטינג און קאָנצערט אין ניו סטאַר קאַסינאָ זאַל. עס איז די אויפגאַבע פון קאָמיטעט צו ברייגען א דעפאַזיט פון עטלעכע נייע ברענטשעס. 2 זיינען שוין אָרגאַניזירט געוואָרן — איינער אין וועסט ניו יאָרק, און איינער אין ניו יאָרק — דאָס איז ברענטש 423 ארבעטער־רינג, וואָס האָט זיך שוין טיילווייז עקזאַמינירט, און וועט אין לויף פון אַ פּאָר וואָכן אינסטאַלירט ווערן. די ברענטשעס דארפן גלייך אָרגאַניזירן און אין אנדערע פאַלן רעאָרגאַניזירן, מיטגלידער־קאָמיטעטן, וועמעס אויפגאַבע עס וועט זיין צו סיסטעמאַטיזירן די אַרבעט אין זייערע ברענטשעס אין לויף פון דער קאַמפּאַניע און הויפּטזעכלעך אריינציען אלע מיטגלידער פון ברענטש אין דער ארבעט.

נ. שייפער

פון די דיסטריקט־קאָמיטעטן

באָסטאָנער דיסטריקט־קאָמיטעט, אינט. ארב. אָרדן

די הויפּט־טעטיגקייט פון די באָסטאָנער ברענטשעס ביי איצטיגן מאָמענט איז קאָנצענטרירט הויפּטזעכטלעך ארום די ק י נ ד ע ר־ש ו ל ן. אין יעדן ברענטש גייט אָן א פיבערהאַפטע צוגרייטונג־ארבעט פאַר דער דערעפענונג פון די שולן. די אַרבעטער ווערט געטאָן פון פאַרטרעטער פון די ברענטשעס צוזאַמען מיט דער שול פאַרוואַל־טונג. די ארבעט ווערט געטאָן מיט ליבע און איבערגעבנקייט. די שולן וועלן זיך עפענען דעם 15טן סעפּטעמבער, און ניט נאָר וועלן זיך עפענען די שולן, וועלכע האָבן עקזיסטירט פאַראָיאָרן, ווי ראַקסבוירי, טשעלסי, ווינטראָפּ, רעוויר, בראַקטאָן און פיבאַדי, נאָר עס ווערן געמאַכט אָנשטריינגונגען צו עפענען נייע שולן אין דאָרטשעסטער (דורך בר. 65) און אנדערע. פאַרן 21טן סעפּטעמבער איז אָראַנזשירט א הויז צו הויז זאַמלונג פאַר אונזערע שולן.

וועגן די קולטור־אַרבעט אין די ברענטשעס רופט דער דיסטריקט־קאָמיטעט א קאָנפערענץ פון די סעקרעטאַרן און קולטור־דירעקטאָרס פון די ברענטשעס פאַרן 21טן סעפּטעמבער אויסצואַרבעטן אַן איינהייטלעכן פּראָגראַם פון קולטור־טעטיגקייט פאַר די ווינטער מאָנאַטן. אונזערע ברענטשעס זיינען אויך טעטיג אין אלע צווייגן פון דער רעוואָלוציאָנערער ארבעטער־באַוועגונג. זיי באַטייליגן זיך אין דער אָראַנזשירונג פון דעם באַזאַר, וואָס די נאָדל־ארבעטער אינדוסטריעלע יוניאָן וועט האָבן דעם 23טן, 24טן און 25טן אָקטאָבער. זיי באַטייליגן זיך אויך אין דער וואַל־קאַמפּאַניע פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. אין יעדן ברענטש איז דערווייל געוואָרן א וואַל־קאַמפּאַניע־קאָמיטעט און עס ווערט געפלאַנעוועט א גאַנצע רייע גאַסן־פאַרזאַמלונגען אין יעדן דיסטריקט. די ברענטשעס פאַרשפּרייטן אויך די אָפּגעדרוקטע פלאַטפאָרמע פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. די קולטור־טעטיגקייט אין די ברענטשעס דורך די 2 מאָנאַטן, סעפּטעמבער און אָקטאָבער וועט אָנגעפירט ווערן מיט די קאַנדידאַטן פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אלס רעדנער.

גלייכצייטיג מיט אונזער קולטורעלער, פּאָליטישער און עקאָנאָמישער טעטיגקייט זאָרגן מיר אויך פאַר דער קראַנקן און טויטן פאַרזיכערונג פון די מיטגלידער. דעם 24טן אויגוסט איז אין רעוויר אָפּגעהאַלטן געוואָרן אַ קאָנפערענץ פון די באָסטאָנער ברענטשעס, וואָס האָט באַשלאָסן גלייך צו געפינען מיטלען צו קויפן א סעמעטערי. אַ קאָמיטע פון 5 איז דערווייל געוואָרן צו זוכן א פּאַסנדן פּלאַץ, און עס באַריכטן צום דיסטריקט־קאָמיטעט. דער דיסטריקט־קאָמיטעט האָט אויך, דערווייל, געשלאָסן אַן אָפּמאַך מיט אַן „אנדערטייקער" און באַשטימט געוויסע פּרייזן פאַר אַ לויה, אין פאַל פון אַן אומגליק באַ א מיטגליד.

באַלד נאָך אונזער דערפאָלגרייכער קאַמפּאַניע פאַר די ערשטע 500 מיטגלידער, האָבן מיר אָנגעהייבן צוגרייטן די קאַמפּאַניע פאַר די צווייטע 500 מיטגלידער אין באָסטאָנער דיסטריקט. די קאַמפּאַניע וועט דויערן פונם 15טן סעפּטעמבער ביזן 15טן דעצעמבער 1930. דער דיסטריקט־קאָמיטעט האָט וועגן דעם ארויסגעשיקט א צושריפט צו אַלע מיטגלידער פון באָסטאָנער דיסטריקט. דער קאָמיטעט וועט אויך באַזוכן אלע ברענטשעס, אין די קומענדע פּאָר וואָכן, וועגן דער קאַמפּאַניע. אין דאָרטשעסטער וועט גערופן ווערן אַ מאַסן־מיטינג מיט אַ פאַרטרעטער פון גענעראַל־אָפּיס אלס רעדנער. בר. 28 פון ראַקסבורי לאַדט איין פאַרטרעטער פון דער גאַנצער ארבעטער־באַוועגונג צו זיין אָפיציעלער „אינסטאַליישאָן" דעם 12טן אָקטאָבער. דער ראַקסבורי ברענטש פירט אָן אַ קאַמפּאַניע אריינצונעמען אלע פרויען פון אונזערע מיטגלידער. די ארבעט ווערט געטאָן אונטער דער אויפזיכט פון אַ קאָמיטעט פון פרויען, וועלכע זיינען שוין מיטגלידער אין ברענטש. די קאָמיטע האָט אָראַנזשירט א לעקציע פון אַ דאָקטאָר,

מרים יודין, ספּעציעל פאר פרויען איבער דער טעמע: „מוטער און קינד פון מעדיצינישן און געזעלשאַפטלעכן שטאַנדפּונקט".

אַן ענגליש־ריידנדיגער ברענטש האַלט אין געגרינדעט ווערן אין באָסטאָן. איינצלהייטן אין אַ צווייטן באַריכט.

וואָלף ווייגער,

באָסטאָן, מאַסס.

ניו דזשוירזי דיסטריקט קאָמיטעט אינט. ארב. אָרדן

דער ניו־דזשוירסי דיסטריקט קאָמיטעט אינט. ארב. אָרדן איז געגרינדעט געוואָרן מיט אַ 3 חדשים צוריק אף דער שטאַט קאָנפערענץ אין נוארק. אף דער קאָנפערענץ זיינען געווען פאַרטראָטן: ברענ־טשעס: 38, 50, און 55 פון נוארק, ברענטשעס: 36 און 79 פון פּע־טערסאָן, ברענטש 69, עליזאַבעט, בר. 84 פּלעינפעלד, בר. 137 ניו בראַנזוויק און ברענטש 144 ראזעל. די דעלעגאַטן פון די ברענטשעס האָבן פאַרטראָטן 400 מיטגלידער פון דעם אינט. ארב. אָרדן. (פאַראַן אויך אין ניו דזשוירסי ברענטשעס, אין אַטלאַנטיק סיטי, טרענטאָן און ווינלאנד. נאָר אזוי ווי די שטעט זיינען נעענטער צו פילאַ־דעלפיע, האָבן די ברענטשעס געהאַט פאַרטרעטערשאַפט אין דער פּענ־סילוואַניער שטאַט־קאָנפערענץ. פּאַסעיקער ברענטש איז געווען איינ־געלאָדן, נאָר ער האָט ניט געשיקט קיין פאַרטרעטער).

די דיסטריקט קאָמיטע האָט זיך פאַרפליכטעט צו שאַפן אין ניו־דזשוירסי, אין יעדער שטאָט און שטעטל, וואו ס'איז נאָר דאָ אידי־שע ארבעטער, ברענטשעס פונם אינט. ארב. אָרדן. נאָר ביז איצט האָט זי בלויז דערמונטערט צו טעטיגקייט די עקזיסטירנדיגע ברענ־טשעס. זי וואָלט געוויס געקאָנט אויפטאָן אַ סך מער, ווען די ברענ־טשעס וואָלטן ביי יעדן מיטינג פאָדערן באַריכטן פון זייערע פאַר־טרעטער אין דער דיסטריקט קאָמיטע. דאָס וואָלט געצוואונגען אַט די פאַרטרעטער זיך צו באַטייליגן אין יעדן מיטינג (איצט קומען בלויז זיבן פון די דערוויילטע דרייצן), און די דיסטריקט־קאָמיטע וואָלט אויפגעטאָן מער ארבעט. און אַ פעלד פאַר ארבעט, איז דאָ אַ גרויס. בלויז אין נוארק אליין איז פאַראַן פון 5 ביז 6 הונדערט „מאָרגן־פרייהייט" לייענער. און דאָך האָבן די נוארקער ברענטשעס נאָך ניט קיין 200 מיטגלידער. איז עס מעגלעך, אז די איבעריגע לייענער פון דער „מאָרגן־פרייהייט" זיינען נאָך מיטגלידער אין באַ־סישן רינג? אויב יאָ! פאַרוואָס? אויב ס'זיינען ניט קיין מיטגלי־דער אין קיין פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס, פאַרוואָס ווערן זיי ניט קיין מיטגלידער אין אינט. ארב. אָרדן? די זעלבע זאַך אין פּעטער־סאָן, אין פּאַסעיק און אויך אין אַנדערע שטעט. דאָס דאַרף מען אויסגעפינען. ווער זאָל טוען די ארבעט, אויב ניט די דיסט. קאָמ.? די ארבעט ווערט אָבער צוריקגעהאַלטן בלויז דערפאַר וואָס אַ היבשער טייל פאַרטרעטער זיצן אין דער היים.

אמת, די דיסטריקט קאָמיטע האָט ניט קיין פאָנדן. אָבער דאָס וואָלט געקענט גוטגעמאַכט ווערן, ווען אַלע ברענטשעס נעמען אַן אַק־טיוון אַנטייל אין דער ארבעט פון דער קאָמיטע. דאָס וואָלט פאַר־שטאַרקט די שוין עקזיסטירנדיגע ברענטשעס און אויך באַשאַפן נייע. לאָמיר נאָר אַביסל צוארבעטן, קאָנען מיר שאַפן אין ניו־דזשוירסי 1,200 מיטגלידער פאַרן אינט .ארב. אָרדן.

פילים באָרנשטיין,

פאַרזיצער ניו־דזשוירסי דיסט. קאָמ.

אין אונזערע ברענטשעס

קיעווער רעוו. ברענטש 49, אינט. ארב. אָרדן

ווען מיר זיינען ארויס פונם פאַררעטערישן א. ר. צו גיין אין אינדעפּענדענט, האָבן מיר אפן וועג פאַרלאָרן אַ טוץ וואָקלדיגע און קראַנקע מעמבערס. די פירער פון אינדעפּענדענט האָבן געלעגט שטיי־נער אין וועג, נאָר מיר זיינען אָנגעגאַנגען מיט אונזער ארבעט. ווען עס איז באַשלאָסן געוואָרן צו גרינדן דעם אינט. ארב. אָרדן, איז אונזער ברענטש געווען פון די ערשטע זיך אָן אים אָנצושליסן. דאָס מאָל האָבן מיר פאַרלאָרן אפן וועג צוויי מיטגלידער. איינער איז אוועק אין דעם א. ר. און דער צווייטער בעט זיך שוין ביי אונז, אַז מיר זאָלן אים אריינגעמען אין ברענטש.

מיר האָבן איצט (אָנהייב אויגוסט) 75 מיטגלידער (ביים ארויס־גיין פון א. ר. האָבן מיר געהאַט 45). צו אונזער ברענטש „אינ־טאַליישאָן" דעם 6טן סעפּטעמבער דערוואַרטן מיר צו האָבן פולע 100 מיטגלידער. מיר שטיצן די ליגקע באַוועגונג, וויפיל עס איז נאָר מעגלעך, דער „מאָרגן־פרייהייט", די קאָמוניסטישע פּאַרטיי, איי. על. די, „איקאָר", וו. א. ר. א. א. וו. מיר האָפן אויפצובויען איינעם פון די שענסטע ברענטשעס אין אונזער אָרדן.

סעם לעווין, סעק.

אהרן ליבערמאַן בר. 41 אינט. ארב. אָרדן, סיראַקיוז

דער אהרן ליבערמאַן בר. 41 אינט. ארב. אָרדן איז ניט קיין פּנים־חדשות אין סיראַקיוז. זיינע מיטגלידער, די גרינדער פון „פרייהייט"־קלוב, מיט 6—7 יאָר צוריק, האָבן לעצטן יאָר אויסגע־קעמפּט דאָס רעכט צו גרינדן א לינקן ברענטש. ער האָט באַלד געהאַט א 20 מיטגלידער. זיינע מיטינגען פלעגן צוליב זייער אינטערע־סאַנטקייט אויך באַזוכט ווערן פון אנגעהעריגע צום רעכטן ברענטש. דאָס האָט די גענאָסן ווי געטאָן. האָבן זיי אונז אָנגעטאָן אלערליי נגישות. למשל, זיי האָבן איבערגעשניטן די עלעקטרישע דראָטן פון זאַל, ווען חבר קלמן מרמר האָט פאר אונז גערעדט, זיי האָבן אונז ניט אריינגעלאָזן אינם האַל, וואָס מיר האָבן ביי זיי געדונגען פאַר אַן „איקאָר"־אונטערנעמונג א. ד. ג. דאָס האָט אונז געצוואונגען צו נעמען אַן אייגענעם לאָקאַל. דאָ האָבן מיר זיך ערשט ארומגעזען אז אפילו א לינקער ברענטש א. ר. איז געצוואונגען צו שטיצן די שונאים פון ארבעטער. דערפאַר טאָקע האָט אונזער ברענטש נאָך דער אָקטאָבער־קאָנפערענץ איינשטימיג באַשלאָסן, צו פאַרלאָזן דעם באַ־סישן אָרדן. אַ דאַנק די אויסגעהאַלטנקייט פון אונזערע מיטגלידער האָט דער פאַרראַט פונם אינדעפּענדענט ניט דעמאָראַליזירט אונזערע רייען. היינט צו טאָג האָבן מיר אַ שיינעם לעבעדיגן ברענטש, וואָס באַשטייט פון עטלעכע און דרייסיג מיטגלידער. דער אהרן ליבערמאַן ברענטש איז קוים דריי מאָנאַטן אלט און ער האָט שוין צו פאַרצוי־כענען אַ ריי טעטיגקייטן ביי אונז אין שטאָט.

אונזער אהרן ליבערמאַן ברענטש רעאַגירט אויף יעדער וויכטי־גער דערשיינונג אין דער ארבעטער־באַוועגונג. ער האָט זיך אָנגע־שלאָסן אין דער א. ל. ד., וועלכע ער שטיצט פינאַנציעל, ער ארבעט פאַר'ן „איקאָר" און פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט". אונזער „פריי־הייט"־קאָמיטעט האָט שוין צו פאַרציכענען גוטע רעזולטאַטן אויפן געביט פון שאַפן נייע אַבאָנענטן און אויך באַנייען אַלטע. אונזערע מיטינגען ווערן זייער גוט באַזוכט, ניט נאָר פון אונזערע מיטגלי־דער, נאָר אויך פון זייטיקע פּערזאָנען: דאָס איז דערפאַר, וואָס אונ־זערע מיטינגען זיינען לעבעדיג און אינטערעסאַנט. מיר פירן דורך דיסקוסיעס איבער פאַרשידענע ארבעטער־פראַגן און איבער לויפנדע צייט־פראַגן. מיר פירן איצט אָן א קאַמפּאַניע פאַר נייע מיטגלידער. נאָר פאַרלויפיג איז אונז נאָך ניט געלונגען צוצוציען אַלע לינקע און פּראָגרעסיווע ארבעטער ביי אונז אין שטאָט. דאָס איז דערפאַר, וואָס א סך פון זיי זיינען נאָך ניט דורכגעדרונגען מיט דער אידייע פון אַן אייגענער פראַטערנאַלער אָרגאַניזאַציע. אָבער מיר זיינען זיכער, אַז מיט א פאַרשטאַרקטער טעטיגקייט און א גוט אויסגעארבעטער פּראָ־גראַם, פאַר סיסטעמאַטישע דורכפירונג פון קולטורעלע און געזעלשאַפט־לעכע טעטיגקייט, וועלן מיר צוציען די יעניגע, וועלכע זיינען נאָך ניט אין אונזערע רייען.

איידא קאַלמאַנאָוו, סעק.

מאָרים ווינטשעווסקי בר. 118 אינט. ארב. אָרדן, רעדינג

דאַכט זיך גאָר אַ קליינער ברענטש ביי אונז, ביז איצט, מיטן אויגוסט, נאָך קיין גרויסע ארבעט ניט אויפגעטאָן. פון דעסטוועגן קענען מיר אָנווייזן אויף אַ שטיקל חזקה, אז מיר זיינען געווען רע־וואָלוציאָנער געשטימט נאָך אין די צייטן פון דעם פאַרשיטלטן א. ר. ווען מיר האָבן פאַרלאָזן דעם א. ר. און אַוועק צום אינדעפּענדענט, האָבן מיר אויך דאָרטן געפונען דיזעלבע שווארצע קליקע און ניט

לאַנג פאַרוויילט. 3 טעג נאָכדעם ווי אונזער דעלעגאַט איז צוריק־געקומען פון דער קאָנווענשאָן, וואו ס'איז געגרינדעט געוואָרן דער אינט. ארב. אָרדן, האָבן מיר געשיקט 5 מעמבערס, זיי זאָלן זיך משדך זיין מיט די אָריגינעלע שווארצע קאַהאַניסטן און פאַר־ווערטסיסטן, און אַליין זיינען מיר מיט אַ מערהייט פון 15 אַריין אין דעם רעוואָלוציאָנערן אָרדן. מיר האָפן, אז מיר וועלן אין קורצן אויפטאָן גוטע ארבעט.

מיט חבר גרוס,

שמעון מרגליות

———o———

אַ נייער נאָמען אַ נייע נשמה

ברענטש 187 אינט. ארב. אָרדן אין שיקאַגאָ, האָט געקראָגן אַ נייע נשמה.

דוכט זיך וואָס אַ שטייגער האָט זיך דען דאָ געביטן אַ חוץ דער נאָמען, דער בר. איז ווייט נישט קיין נייער אין דעם פראַט. ארב. באַוועגונג. ס'איז אַ צונויפגוס פון אַן אַלטן ארב. רינג בר. און אַ גרופּע פונם אינדעפּענדענט ברענטש. אַ גאַנץ היפּשע צאָל חברים פון 187 זיינען געווען אין די באַלעבאַטיש צופוילטע רינגס צו צענ־דליגער יאָרן. און דאָך, וואָס פאַר אַ חילוק... בר. 187 איז ווי ניי, נאָר וואָס געבוירן געוואָרן.

ס'אַרא אַנדערשקייט אינם אופן פון פאַרהאַנדלען אַ פראַגע. ס'אַרא אַנדערשקייט אין דער שפּראַך פון די מיטגלידער. ס'אַ נחת צו הערן, ווי אַ חבר וואָס האָט אין אַ משך פון איבער 20 יאָר, זיך אָנגעזאַפּט מיט דער „שפּראַכע" און גראָביאַנסקן באַנעם, אין די אַלט־פאַרשימלטע רינגס, ווי אַזוי אַ חבר באַמיט זיך צו פאַרשענערן און פאַרפייניערן זיין שפּראַך, באַנוצן ארגומענטן חבריש, און ווי מעגלעך לאָגיש, און פון מיטינג צו מיטינג, זעט זיך באַשיינפּערלעך דער גייס־טיגער איבערברוך אין די מיטגלידער. זעט זיך דאָס געפיל פון הונגעריגקייט דורכן ברענטש צו אַ ברייטער ערלעכער רעוו. באַ־וועגונג, צו אַ גרויסער שיינער אידייע פון קאָמוניזם.

נו, איז קיין וואונדער נישט, וואָס פאַרהאַנדלונגען וועגן קול־טור־פראַגן ווערן פון אַלעמען אַזוי חשוב אויפגענומען, און יעדער איינער בעט אַ וואָרט. איז קיין וואונדער נישט, וואָס אַ לעקציע וועגן אויפשטאַנד אין אינדיע, געלעזן נישט פון קיין ספּעציעל־גע־קומענעם גדול, נאָר פון אַן אייגענעם מיטגליד פונם ברענטש, האַלט אַף די בענקלעך אַן עולם פון איבער 60 מענטשן, אין אַ הייסן זומער־אָוונט. יאָ, ס'איז דאָ נשמה און ענטוזיאַזם אין בר. 187.

מיט חבר גרוס,

י. קאָסאָווער

———o———

מ. ווינטשעווסקי בר. 16 און ק. מרמר בר. 110 אינט. ארב. אָרדן, האַרטפאָרד

מיט דער גרינדונג פון דעם א. א., ווי אויך די ברענטשעס אין האַרטפאָרד, איז געשאַפן געוואָרן אַ נייע לעבן צווישן די אידישע אַרבעטער ביי אונז. האַרטפאָרד איז געווען איינע פון די ערשטע שטעט, צו פאָלגן דעם רוף פון דער גרינדונג־קאָנווענשאָן פון דעם ה'סטאָרישן 30טן מערץ, 1930, צו גרינדן ברענטשעס איבער דעם לאַנד. בר. 110 קלמן מרמר אינד. ארב. רינג איז איבערגעגאַנגען צו דעם אינט. ארב. אָרדן 99 פּראָצענט. בר. 26 מאַרים ווינטשעווסקי ארב. רינג איז אריבער 65 פּראָצענט, און זיי איבערגעלאָזט אַן עלעמענט, וואָס מיר מעגן זיי פאַרגינען מיטן גאַנצן האַרצן: אַן אָפּגעלעבטער עלעמענט, וואָס קאָן קיינמאָל ניט דורכפירן אַ מיטינג ווי עס באַדאַרף צו זיין. נעמענדיג אין אַמבעטראַכט דעם עלעמענט וואָס איז גע־גאַנגען מיט אונז, איז פאַרשטאַנען געוואָרן, אַז אונזער אָרדן וועט פאַרנעמען דעם אָנגעזעענסטן פּלאַץ ביי די אידישע מאַסן. מיר האָבן זיך ניט גענאַרט. אין אַזאַ קורצער צייט זעען מיר שוין רעזולטאַטן. ערשטנס, אונזער אָרגאַניזאַציע־אַרבעט ווערט געטאָן געמיינ־שאַפטלעך דורך אַ געמיינשאַפטלעכן אָרגאַניזאַציע־קאָמיטעט, דערווייל פון ביידע ברענטשעס. צווייטנס, גיבן מיר זיך אָפּ ניט נאָר מיט קאַ־לעקטן דיוס און צאָלן דיוס, נאָר די קולטורעלע ארבעט איז ביי אונז די וויכטיגסטע אין אונזער ברענטש. פאַר דעם צוועק מיטן אונזערע ברענטשעס איין מאָל אין מאָנאַט פאַר געשעפטן, און דער צווייטער מיטינג אין מאָנאַט איז אַ געזעלשאַפטלעכער קולטורעלער מיטינג מיט איינלייטונגען און דיסקוסיעס פון אונזערע אייגענע ברענטש חברים.

דער דערפאָלג פון אונזער ארבעט האָט געבראַכט צו דעם, אַז אונ־זערע נעכטיגע געגנער גיבן היינט צו, אַז די איינציגע ברענטשעס וואָס זיינען טעטיג אין לעבן אויף אַלע געביטן זיינען די ברענטשעס פון אינט. ארב. אָרדן. אויף דעם פּאָליטישן געביט נעמען אונזערע ברענטשעס אַ טיכטיגן אַנטייל אין אַלע ארויסטרעטונגען פונם ארבע־טער־קלאַס אונטער דער פירערשאַפט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. ספּעציעל נעמען אונזערע ברענטשעס אַ גוטן אַנטייל אין דער איצ־טיגער וואַל־קאַמפּאַניע צו קלייבן אונטערשריפטן, אַז די פּאַרטיי זאָל ארויף אויף דעם באַלאָט און אויך העלפן פינאַנציעל, זי זאָל קענען דורכפירן דערפאָלגרייך דעם קאַמפּיין. מיר שטיצן אויך דעם „אי־קאָר", פרייהייט געזאַנג פאַראיין, מוטערס ליג, ספּעציעל אויף אויפ־צוהאַלטן די ארבעטער קינדער־שול.

פאַר דעם אָרגאַניזאַציע־קאָמיטעט,

ד. קאַזאַק מ. מאַראַן א. לעווין

———o———

דער ווילי‌אַמסבורגער בן־יחיד'ל

ברענטש 7 פון אינט. ארב. אָרדן אין ווילי‌אַמסבורג, וועלכער האָט פריהער געהייסן פּאָלטאַווער ברענטש 325 ארב. רינג, נאָכדעם 142, איז שטענדיג געווען דער איין־איינציגער אין ווילי‌אַמסבורג. אין צייט פון פאַרבאַנד און נאָכהער אין די אַלע איבעריגע גלגולים, זיינען מיר געווען ניט נאָר דער איינציגער ברענטש, נאָר טאַקי דער איינציגער פּלאַץ, וואו ווילי‌אַמסבורגער חברים האָבן זיך געקענט קומען אָנווארעמען. אונזערע מיטינגען זיינען פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אָפּען־פאָרומס.

ווען חבר מלך עפּשטיין האָט ביי אונז געלעקטשורט, האָט ער, אריינקומענדיג אין מיטינג לאָקאַל, געמיינט, אַז ער האָט פאַרבלאָנ־דזשעט. עס האָט אויסגעזען ווי אַ מאַס־מיטינג. דאָס זעלבע איז געווען ביי די לעקטשורס פון די חברים שכנא עפּשטיין, קלמן מרמר, ש. אַלמאַזאָף, מאַרים, און רעדי. די רעכטע, די ברענטשעס 3, 4, און 6, מיט וועמען מיר זיינען געווען אין שכנים האָבן געהאַט יסורים צוקוקענדיג צו אונזער דערפאָלג.

מיר קענען מיט שטאָלץ זאָגן, אַז די אומפּאַרטייאישע אידישע אַרבעטער קינדער שולן זיינען כמעט אינגאַנצן אויסגעהאַלטן געוואָרן פון אונזער ברענטש, ניט בלויז מיט געלט־שטיצע, נאָר אפילו מיט מענטשן־מאַטעריאַל.

דער ווילי‌אַמסבורגער ברענטש פונם „איקאָר" איז אָרגאַניזירט געוואָרן פון אונזער ברענטש. באַטראַכטנדיג די אומגינסטיגע לאַגע פון ווילי‌אַמסבורג, וואו עס איז שוין מער ניטאָ קיין אידישער צענטער, האָט זיך אונזער ברענטש פון „איקאָר" גאָרניט וואָס צו שעמען געגן אַנדערע ברענטשעס.

עס האָט ניט פיל געפעלט, אַז מיר זאָלן ווערן אַביסל „ביליגער". עס האָט זיך געגרינדעט דער ברענטש 64. עס איז אָבער אַזוי „באַ־שערט", אַז מיר זאָלן בלייבן אַ בן־יחיד'ל. האָט ברענטש 64 זיך אַוועקגערוקט אין בראָנזוויל און מיר זיינען געבליבן אַליין... אָבער נישקאָשע, עס איז אונז ניט אומעטיג. מיר וועלן זיך נאָך לאָזן הערן.

קולטור קאָמיטעט, ווילי‌אַמסבורגער בר. אינט. א. אָ.

———o———

אונזער מתנה צום אינטערנאַציאָנאַלן ארבעטער אָרדן

מיטן איבערגיין פון די אומפּאַרטייאישע אידישע ארבעטער קינ־דער שולן אונטערן אויפזיכט פון אינטערנאַציאָנאַלן ארבעטער אָרדן, ציען מיר אונטער דעם סך־הכל פון לעצטן יאָר ארבעט אין וואַשינג־טאָן הייטס און אינוואוד שולן. געפינענדיג זיך אין אַ טעריי־טאָריע מיט ניט קיין קאָנצענטרירטע ארבעטער־מאַסן, און אָנהייבנדיג דעם שול־יאָר אין די פאַרפעסטיטע לופט וואָס די ציון־וואַקאַנאַליע האָט פאַרשפּרייט אַף דער ארבעטער־גאַס, האָבן מיר שול־טוער פאַר־שטאַנען, אַז מיר מוזן פירן אַ ברייטע אויפקלערונג־ארבעט אין הסכם מיט די גאַנצע לינקע אַרבעטער־באַוועגונג, צוריקצושטויסן אַלע אַטאַ־

ביים ווינעלע פון אינטערנאַציאָנאַלן ארב. אָרדן

(ערשטע זיצונגען פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו)

ערשט זיצונג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו פון דעם אינט. ארבעטער אָרדן, אָפּגעהאַלטן מיטוואָך דעם 2טן אפריל אינ'ם אָפיס פונ'ם אָרדן.

אנוועזנד: אָלגין, גאָרעליק, געפטער, גראָסמאַן, זאַלצמאַן, לין, מאַנדעל, מענשער, סולטאַן, אב. עפּשטיין, פּאָלאַק, פינקלשטיין, פיש־ביין, קארנעווסקי, קעלנער, ראָזענטאַל, רעדי, שאַצקאַמער, שטיינבערג, שטיינפעלד, שילער.

פאָרזיצער: חבר שילער.

טאָג־אָרדנונג:

1. וואָלן פאר א סעקרעטאר.
2. די איינטיילונג פון קאָמיטעס.
3. ספּעציעלע אויסגאַבע.
4. טעלעגראַמע צום זיידן, מאָריס ווינטשעווסקי.
5. פאַרעפנטלעכן דעם מאַניפעסט.
6. באַשטימען א „דזשענעראַל מעדיקאַל עקזאַמענער".
7. באַשטימען דעם טאָג פון די מיטינגען פון די באַזונדערע קאָמיטעטן.
8. באַשטימען דעם טאָג פון די מיטינגען פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע.

חבר זאַלצמאַן ווערט דערוויילט אלס גענעראל סעקרעטאר מיט 19 שטימען פאַר און 2 אָפּגעהאַלטן.

לויט דער קאָנסטיטוציע קאן קיין דערוויילטער באַאמטער ניט זיין קיין מיטגליד אין קיין פאַרוואַלטנדיגן קאָמיטעט, איז דערפאַר מיט דער דערוויילונג פון חבר זאַלצמאַן אלס גענעראַל סעקרעטאַר, גייט ער ארויס פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע און דער ערשטער שטעלפאַרטרעטער ווערט קאַנדידאַט. חבר סיגל פאַרנעמט זיין פּלאַץ.

באַשלאָסן איינצוטיילן די מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אין די פאָלגנדע קאָמיטעטן:

אָרגאַניזאַציע קאָמיטע:
ווייטער, דין, עפּשטיין, קאַרנעווסקי, קעלנער.

קולטור קאָמיטע:
אָלגין, מרמר, סולטאַן, פינקעלשטיין, רעדי.

אָפיס קאָמיטע:
בראָדסקי, געפטער, סיגל, פּאָלאַק, שילער.

קעס און ליגנס פון די שוואַרצע יאַרמעלקעס, בלוי־ווייסע זייאָניסטן און די געלע סאָציאַל־פאַשיסטן.

מיט שטאָלץ פאַרצייכענען מיר, אז ניט נאָר האָבן מיר אָנגעהאַלטן אונזערע פּאָזיציעס, נאָר זיי פאַרצווייפאַכט, סיי אין די צאָל קינדער, טוער און אַקטיוויטעט. פאַר די איבעריקע צווייגן פון די לינקע ארבעטער־באַוועגונג. אויסער אונזער שול ביודזשעט וואָס האָט באַטראָפן איבער דריי טויזנט דאָלאַר, האָבן מיר געשאַפן אונזער קוואָטע פאַר'ן „איקאָר" — 150 דאָלאַר; פאַר די קאָמוניסטישע פּרעסע: „דיילי וואָרקער" און „מאָרגן־פרייהייט" — 100 דאָלאַר. מיר האָבן אויך אינזינען געהאַט די א. ל. ד. און וו. י. ר. מיט 75 דאָלאַר. דאָס גיט אַ באַגריף, אַז די פאַרוואַלטונג האָט געטאָן ארבעט.

אפן רוף פון קאָנפערענץ פון די לינקע פראָטוירנאַלע ברענטשעס צום גרינדן דעם אינט. ארב. אָרדן, האָבן מיר דאָ, אין וואַשינגטאָן הייטס און אינוואוד, געגרינדעט אזא ברענטש אונטערן נומער 167, זיך געשטעלט אין די רייען פון די רעוואָלוציאָנערע פראָטוירנאַלע ארמיי פון אַמעריקאַנישן ארבעטער־קלאַס.

פּרעס־קאָמיטע בר. 167 אינט. ארב. אָרדן

ד. אדלער, י. רובין, א. מאַגיד

רעזאָלוציעס

ביי א ספּעציעלן מיטינג פון אונזער בר. אָפּגעהאַלטן דעם 15טן אויגוסט איז באַשלאָסן געוואָרן צו לאָזן דרוקן די פאָלגנדיגע רעזאָלוציע אין דער „מאָרגן־פרייהייט" און אין אונזער אָרגאַן „דער פונק".

„אויסהערנדיג א צושריפט פון בר. 718 א. ר., און וועלכער זיי פאַלן אָן אף דער באַארד אף דירעקטאָרן פון אונזער קעמפּ ניטגעדאַיגעט פאַר ניט דערלויבן זיי אַן ארויספאָר אין קעמפּ, באַשליסט אונזער בר., נאָך א לענגערע דיסקוסיע אז די ב. אָ. ד. האָט ריכטיג געהאַנדלט, נעמענדיג אין אנבאַטראַכט, אז בר. 718, וואָס פּרעטענדירט צו זיין לינק און איז איצט נאָך אין די רייען פון שוואַרצן א. ר., און נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אז בר. 718 איז געוואָרן אַ נעסט פון אַלע סאָרטן רענעגאַטן, וועלכע באַקעמפן די רעוואָלוציאָנערע באַוועגונג, סאי דאָ אין לאַנד, סאי איבעראל.

„מיר דריקן אויס אונזער סאָלידאַריטעט מיט דער האַנדלונג פון קעמפּ ניטגעדאַיגעט. זאָל אונזער לאָזונג זיין: קיין פאַרבינדונג מיט די שונאים פונם ארבעטער־קלאַס!"

מיט חבר גרוס,

טשארלז רוטנבערג בר. 29, אינגאַרבאַר

מ. קארטער, ד. קאַמינער, רעזו. קאָמ.

מיט פאַרדרוס און טרויער האָבן מיר אויסגעהערט די בייזע נאָכריכט פון דעם פריציייטיגן טויט פון אונזער חבר און מיטקעמפער מאַקס דאָרפמאַן. מיט זיין טויט פאַרלירט דער אינט. ארבעטער אָרדן און אויך די קלאַסנבאַוואוסטזיניגע קעמפערישע ארבעטער־אַרמיי אַן ערלעכן איבערגעגעבענעם סאָלדאַט פון אונזערע קעמפענדע באַטאַליאָנען.

דיין פריציייטיגער טויט, חבר אין די בעסטע בליענדע יאָרן, בלויז 40 יאָר אַלט, וועט אָנפילן די הערצער פון אַלע דיינע חברים מיט קאַמף־מוט פאַר דער באַפרייאונג פון ארבעטער־קלאַס.

(געשטאָרבן אויגוסט 26, 1930)

רעזאָלוציע־קאָמיטע, בר. 129

א. ראָטבלאַט, פינ. סעק.

מיר, די מיטגלידער פון ברענטש 123 אינט. ארב. אָרדן, ווילמינגטאָן, דעל., דריקן אויס אונזער טיפער סימפּאַטיע מיט אויך, חברים, סעם און קיידי עווענס, איבערן פאַרלוסט פון אייער באַליבטן קינד אברהם. געפינט טרייסט ליבע חברים אין דערציען אייער גערעטענעם זון מרדכי פאַר א פרייען מענטשן, טריי צום ארבעטער־קלאַס.

אב. בעלל, פינ. סעק.

מיר, די מיטגלידער פון מ. אָלגין בר. 65 א. א. אָ. דאָרטשעסטעס, מאַסס., דריקן אויס אונזער סימפּאַטיע צו חבר מ. וואָלפמאַן אויף דעם פאַרלוסט פון זיין מוטער, וועלכע איז געשטאָרבן דינסטאָג, דעם 9טן סעפּטעמבער. מיר האָפן, אז חבר וואָלפמאַן וועט געפינען זיין טרייסט אין זיין טרייער און איבערגעגעבענער ארבעט צום ארבעטער־קלאַס.

סאול אלפּערן, פינ. סעק.

שלום עליכם בר. 108 אינט. ארב. אָרדן טשעסטער, פּא., באַגריסט חבר ואן חברטע ב. גיטעלמאַן מיט זייער נאָר וואָס געבוירענעם זון. מיר האָפן, אז זיי וועלן אים ערציהען און פירן אינם רעוואָלוציאָנערן וועג.

מ. האָראָוויץ, פינ. סעק.

אַפּיעל קאָמיטע:

בערגער, גאָרעליק, פישביין, שאַצקאַמער, שטיינבערג.

בענעפיט קאָמיטע:

גראָסמאַן, מאַנדעל, מענשער, ראָזענטאַל, שטיינפעלד.

חבר סולטאַן שלאָגט פאָר, אַז מיר זאָלן דורכפירן דעם מאַנדאַט פון דער קאָנווענשאָן און דערווייל אַ קאָנסטיטוציע קאָמיטע, וועל־כע זאָל געגנווער שטודירן אונזער פאָרגעשלאָגענע קאָנסטיטוציע און צושטעלן אַ באַריכט צו דער קומענדער קאָנווענשאָן.

דער פאָרשלאָג ווערט אָנגענומען. אין דער קאָמיטע ווערן דער־ווייל די חברים בראָדסקי, מאַנדעל, סולטאַן, עפּשטיין, קאַרנעווסקי.

חבר זאַלצמאַן שלאָגט פאָר, אַז מיר זאָלן אַרויסגעבן אַ ספּעציעלן נומער, וואָס זאָל אָפּשפּיגלען אונזער אַקציע אין אָרגאַניזירן דעם איג־טערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן.

דער באַשלוס איז, אַז דער נומער זאָל דערשיינען דעם 12טן אַפּ־ריל. אין דעם נומער זאָל זיך הויפּטזעכלעך אָפּשפּיגלען די אַרבעט פון די ברענטשעס.

וועגן דעם זיידן מאָריס ווינטשעווסקי באַשליסט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע צו דערווייל אַ קאָמיטע, וואָס זאָל אינפאָרמירן דעם זיידן, אַז ער איז אָנגענומען געוואָרן פאַר אַן ערן־מיטגליד אין אונזער אָרדן.

די קאָמיטע באַשטייט פון די חברים: גאָרעליק, זאַלצמאַן, עפּ־שטיין, שאַצקאַמער.

די פראַגע וועגן „דזשענעראַל מעדיקאַל עקזאַמענער" ווערט איבער־געגעבן צו דער בענעפיט קאָמיטע מיט פולמאַכט אַ „דזשענעראַל מע־דיקאַל עקזאַמענער" צו באַשטימען.

באַשלאָסן די מיטינגען פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע זאָלן אָפּגעהאַלטן ווערן דעם לעצטן זונטאָג אין חודש.

די פאָלגענדע טעג ווערן באַשטימט פאַר די מיטינגען פון די באַ־זונדערע קאָמיטעטן:

1. אָרגאַניזאַציע קאָמיטע — מיטוואָך
2. אָפּיס קאָמיטע — מיטוואָך
3. קולטור קאָמיטע — מיטוואָך
4. אַפּיעל קאָמיטע — דינסטאָג
5. בענעפיט קאָמיטע — דינסטאָג

די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע באַשטימט, אַז די קאָמיטעטן זאָלן אָנפאַנגען מיטן גלייך.

———o———

רעגולערער מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, אָפּגע־האַלטן זונטאָג דעם 27טן אַפּריל אין אָפּיס, 32 יוניאָן סקווער.

אַנוועזנד: געפּטער, גראָסמאַן, ווייַנער, לין, מאַנדעל, מרמר, סולטאַן, סיגל, פּאָלאַק, פינקעלשטיין, שטיינבערג, קאַרנעווסקי, קעל־נער, ראָזענטאַל, רעדי, שאַצקאַמער, שטיינבערג, שטיינפעלד.

אָבוועזנד: אָלגין (אויף אַ טור), בערגער, בראָדסקי, גאָרעליק, מענשער, אב. עפּשטיין (אויף אַ טור).

טאָג־אָרדנונג:

1. פּראָטאָקאָל פאָרלעזן
2. באַריכט פון קאָמיטעס
   - א) אָפּיס קאָמיטע
   - ב) אָרגאַניזאַציע קאָמיטע
   - ג) אַפּיעל קאָמיטע
   - ד) קולטור קאָמיטע
   - ה) בענעפיט קאָמיטע
3. צושריפטן
4. ראָל־קאָל
5. דער ערשטער מאַי

דער פּראָטאָקאָל ווערט פאָרגעלעזן און גוטגעהייסן.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט פאַר דער קאָמיטע, וואָס איז געווען ביי חבר ווינטשעווסקי. ער דערציילט, אַז חבר מאָריס ווינטשעווסקי האָט מיט פרייד און באַגייסטערונג איבערגענומען דעם גרוס פון אַלע חברים און דער באַשלוס פון דער קאָנווענשאָן צו מאַכן אים פאַר אַן ערן־מיטגליד.

דער באַריכט פון דער קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן און מיר באַ־שליסן אויך אַנטיילצונעמען אין דעם 75־יאָריגן יובילײ פון חבר ווינטשעווסקי, וואָס די אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס קלייבן זיך צו אָר־גאַניזירן.

אין דער יובילײ קאָמיטע ווערן דערוויילט די חברים לין און סיגל.

עס ווערט פאָרגעלעזן אַ צושריפט פון אינטערנעשאָנאַל לייבאָר דעפענס, וואו זיי לאָדן אונז איין צו אַ קאָנפערענץ פון נאַציאָנאַלע קערפּערשאַפטן.

די איינלאַדונג ווערט אָנגענומען און חבר קאַרנעווסקי ווערט דער־ווײַלט צו פאַרטרעטן דעם אָרדן.

עס ווערט באַשלאָסן, אַז דער טשערמאַן באַטייליגט זיך אין די אָפּשטימונגען און אין אַלע פראַגן, וואָס ער געפינט נאָר פאַר נויטיק.

עס ווערט אויפגענומען די פראַגע צו וועלכן קאָמיטעט עס זאָל איבערגעגעבן ווערן דאָס רעכט אַרויסצוגעבן אַדרעסן פון די ברענ־טשעס און עס ווערט באַשלאָסן, אַז די רעכט זאָל איבערגעגעבן ווערן צו דער נאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע און זי זאָל זיך באַ־ראַטן אין די פאַלן, ווען עס געהערט צו וועלכער עס איז אַנדער קאָמיטע מיט דעם באַטרעפנדיגן קאָמיטעט.

חבר אַלמאַזאָוו ווענדעט זיך, אַז מען זאָל אים באַוויליגן דעם פאַרלאַנג אַרויסצושיקן זיין בוך צו די ברענטשעס. זיין פאַרלאַנג ווערט איבערגעשיקט צו דער קולטור קאָמיסיע.

די אומפאַרטייאישע אַרבעטער קינדער שולן פאַרלאַנגען דורך אַ צושריפט, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל זיין פאַרטראָטן ביי זייער קאָנווענשאָן אין פילאַדעלפיאַ. דער פאַרלאַנג ווערט באַוויליגט און חבר זאַלצמאַן ווערט דערוויילט אַלס דעלעגאַט.

חבר פּאָלאַק, פאָרזיצער פון דער אָפּיס־קאָמיטע באַריכטעט, אַז זיי האָבן איינגעזען, אַז דער אָפּיס דאַרף מופן און זיי האָבן געפונען דעם אָפּיס אין 32 יוניאָן סקווער. זיי האָבן אים גענומען פאַר $125 אַ מאָנאַט מיט צוויי מאָנאַטן „קאָנסעשאָן".

זיי האָבן געאַרדערט די אַלע נויטיגע שרייב־מאַטעריאַלן, ווי „רעסיט"־ביכער און אַלע אַנדערע נויטיגע אויסשטאַטונגען.

זיי האָבן אָנגעשטעלט פרימאָוו ענד קאָמפּאַני אַקאַונטענטס, אַז זיי זאָלן איינשטעלן אַלע ביכער, ווי אויך איינפירן אַ סיסטעם, וואָס זאָל האָבן אויפזיכט איבער די ברענטשעס.

זיי האָבן באַשלאָסן, אַז די געלט זאָל דעפּאָזיט ווערן אין מאַגו־פעקטשורינג טראַסט קאָמפּאַני, און זיי האָבן אויך באַריכטעט, אַז דער סטעף זאָל אָנגעשטעלט ווערן לויט די באַדערפענישן פון דער אַרבעט אין אָפּיס. דערווייל האָבן זיי אָנגעשטעלט אַ סטענאָגראַפער פאַר דער געהאַלט פון $35 אַ וואָך און אַ צווייטע מיידל, וואָס גיט אַכטונג אויף די רעקאָרדס, פאַר $25.

די פראַגע וועגן בוכהאַלטער, איז נאָך ניט ענטגילטיג דערליידיגט.

זיי באַריכטן אויך, אַז זיי קויפן איין פאַר'ן אָפּיס ניט קיין נייע זאַכן, נאָר פאַר דאָס ביליגסטע, וואָס מען קען קריגן.

וועגן די בילס צו די ברענטשעס איז נאָך די פראַגע ניט דער־ליידיגט געוואָרן. נאָך אַ רייע פראַגן, וואָס עס ווערט געשטעלט צו דעם באַריכט־אָפּגעבער, ווערט דער באַריכט גוטגעהייסן און עס ווערט איבערגעגעבן צו דער אָפּיס קאָמיטע מיט פולער רעכט צו באַשטימען וועגן די בילס צו די ברענטשעס.

חבר רעדי, פאָרזיצער פון דער קולטור־קאָמיסיע ברייגט אריין די פאָלגענדע רעקאָמענדאַציעס אין זיין באַריכט.

1. די נאַציאָנאַלע קולטור קאָמיסיע זאָל רופן אַ גיו־יאָרקער שטאָטישע קאָנפערענץ פאַר דעם 21טן מאַי, וואו אַ קולטור־קאָמיסיע פאַר'ן שטאָט ניו־יאָרק זאָל אָרגאַניזירט ווערן.
2. גלייכצייטיג מיט דער קולטור־קאָמיסיע פון שטאָט זאָל די קולטור־קאָמיסיע אָרגאַניזירן באַזונדערע קאָמיסיעס פאַר יעדן בר.
3. אַז מיר זאָלן אָנפאַנגען אַרויסגעבן אַ מאָנאַטלעכן זשורנאַל, וואָס זאָל אָנפאַנגען דערשיינען אין מאָנאַט יולי.
4. אַז די אומפאַרטייאישע אידישע אַרבעטער קינדער שולן זאָלן פאַראייניגט ווערן מיט דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן און אַז די פראַגע זאָל אויפגענומען ווערן מיט דער נאַציאָנאַלער צענטראַלער שול פאַרוואַלטונג און אויך ביי דער קומענדער קאָנווענשאָן פון די שולן.
5. פאַר דעם צוועק צו באַשאַפן אַ שול־פאָנד זאָלן מיר אַרויס־

שיקן פאַר אַ רעפערענדום וועגן טאַקסן די מיטגלידער מיט 5 סענט א חודש פאַר די שולן.

6. פאַר די שטעט אויסער ניו־יאָרק זאָל אָרגאַניזירט ווערן קאָ־רעספּאָנדענץ־לעקציעס און אויך באַזונדערע קולטור־קאָמיסיעס.

7. אז דער אידישער אַרבעטער אוניווערסיטעט זאָל איינשטעלן אַ פּראָטערנאַלן קורס, און אַ קורס פאַר ברענטש־סעקרעטאַרן. מיר זאָלן זיי דערפאַר שטיצן מיט $3000 א יאָר.

8. חבר מרמר זאָל אָנגעשטעלט ווערן אַלס קולטור־דירעקטאָר און זאָל אויך זיין רעדאַקטאָר פון דעם זשורנאַל.

נאָך אַ לענגערע דיסקוסיע ווערט דער באַריכט גוטגעהייסן.

פאַר דער אַפּיעל־קאָמיטע באַריכטעט חבר שטיינבערג, אַז פאַר דער צייט זיינען אַריינגעקומען איינינגע קלאָגן פון מיטגלידער פון ברענטשעס, אָבער אַלץ איז אויסגעגליכן געוואָרן צווישן די ברענ־טשעס און מיטגלידער און דער קאָמיטעט האָט זיך ניט געדאַרפט אַריינמישן.

באַריכט ווערט גוטגעהייסן.

פאַר דער בענעפיט קאָמיטע באַריכטעט חבר שטיינפעלד. זיי האָבן אָנגעשטעלט דר. טשידעקעל אַלס דעם הויפּט־מעדיקאַל עקזאַ־מענער. אויך האָבן זיי אָנגעשטעלט אַ ריי דאָקטוירים צו עקזאַמינירן די מיטגלידער און די באַזונדערע געגנטן פון שטאָט. די דאָקטוי־רים זיינען: בלום, טשידעקעל, מייסאַן, קאַהען, קאַנטאָר, קיורי, קלאַרמאַן, קלופּט, שעוועל, שערמאַן.

פאַר דער אָרגאַניזאַציאָנס־קאָמיטע באַריכטעט חבר לין:

אונזער ערשטע אַרבעט איז געווען צו אָרגאַניזירן די שטאָטישע און דיסטריקט קאָמיטעטן. אין ניו־יאָרק, פילאַדעלפיא, שיקאַגאָ, באָסטאָן, דעטראָיט, לאָס־אַנדזשעלעס, נוארק. דער ניו־יאָרקער שטאָ־טישער קאָמיטעט זאָל צוזאַמענגעשטעלט ווערן ביי אַ קאָנפערענץ פון צוויי פאַרטרעטער פון אַ ברענטש.

די קאָנפערענץ זאָל פון זיך דערוויילן 25 פאַרטרעטער, וועלכע זאָלן צוזאַמענשטעלן דעם שטאָט־קאָמיטעט. כדי וואָס מער ברענטשעס זאָלן קאָנען זיין פאַרטראָטן אין דעם שטאָט קאָמיטעט איז באַשלאָסן, אַז נאָר איין דעלעגאַט פון א ברענטש קאָן זיין א מיטגליד.

דיסטריקט קאָמיטעטן האָבן מיר באַשלאָסן צו אָרגאַניזירן אין די פאָלגנדע פּלעצער:

1. איסטערן פּענסילוויניא, וואָס נעמט אַריין אַלע שטעט אַרום פילאַדעלפיא.
2. ניו־דזשיורזי.
3. מאַסאַטשוסעטס און ראוד־איילאַנד.
4. מישיגען, אָהייאָ און וועסטערן פּענסילוויניא.
5. מידל וועסט דיסטריקט קאָמיטעט, וואָס זאָל אַריינגעמען: שיקאַגאָ, וויסקאָנסין, מיזורי, אָהייאָ, מינעסאָטאַ.
6. קאַליפאָרניא דיסטריקט. די אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע האָט אויך באַשלאָסן, אַז דער סעקרעטאַר פון ניו־יאָרק שטאָט קאָמיטעט זאָל ניט זיין קיין באַצאָלטער באַאַמטער.

באַשלאָסן גוטצוהייסן די רעקאָמענדאַציע פון שיקאַגאָ דיסטריקט קאָמיטעט, אַז חבר קאַבלענץ זאָל אַרויספאָרן אויף א טור אין די וועסטערן שטאַאטן.

באַשלאָסן, אַז דער מעדיקאַל און סעמעטערי דעפּאַרטמענט זאָלן שטיין אונטער דער אויפזיכט פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע.

צו דעם מאַס־מיטינג אין באַלטימאָר האָבן מיר באַשלאָסן צו שיקן חבר ווייַנער.

באַשלאָסן, אַז אַלע צושריפטן פון דעם גענעראַל סעקרעטאַר גייען אַריין אין די פּראָטאָקאָלן פון דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע און ווערן א טייל פון דעם רעקאָרד פון דער אָרגאַניזאַציע־אַרבעט.

באַשלאָסן אַרויסצושיקן די חברים שילער און שייפער אין ניו־ענגלאַנד און אין פילאַדעלפיא און וואַשינגטאָן דיסטריקט.

וועגן די נומערן פון די ברענטשעס זאָל ווי ווייט מעגלעך ביז 150 איינגעטיילט ווערן די אַלטע נומערן צו די ברענטשעס, וואָס האָבן זיי געהאַט.

מיר האָבן באַוויליגט פאַר דער באָסטאָנער שטאָט־קאָמיטעט $50 פאַר אָרגאַניזאַציע־אַרבעט.

מיר האָבן באַשלאָסן צו האָבן אַ שטענדיגן פאַרטרעטער ביי דעם ניו־יאָרקער שטאָט־קאָמיטעט און אַז דער ניו־יאָרקער שטאָט־קאָמי־טעט זאָל האָבן אַ פאַרטרעטער אין דער נאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע.

חבר לין באַדויערט אויך אין זיין באַריכט, וואָס די אָרגאַניזאַ־ציאָנס קאָמיטע האָט פאַרגעסן איבערצוגעבן דעם באַשלוס צו דער שטאָט־קאָנפערענץ וועגן דעם, אַז בלויז איין פאַרטרעטער פון אַ ברענטש קאָן זיין פאַרטראָטן אין דעם שטאָט־קאָמיטעט.

נאָך חבר לינס באַריכט אַנטוויקלט זיך אַ ברייטערע דיסקוסיע וועגן דער האַנדלונג פון אַ טייל מיטגלידער, וועלכע האָבן געזוכט אַריינצובריינגען דעמאָראַליזאַציע אין אונזער קאָנפערענץ.

ביי דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע ווערט דערקלערט, אַז דאָס זיי־נען אַזעלכע עלעמענטן, וואָס באַצוועקן ניט די אינטערעסן פון דער אָרגאַניזאַציע. די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע רעקאָמענדירט צו דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע צו שיקן צו די ברענטשעס א פאַרטרעטער אין וועלכן די מיספאַרשטענדעניש איז אַריינגעטראָגן, כדי אויפצוקלערן די שטעלונג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע.

עס דערשיינט אַ קאָמיטע פון בר. 134, מיט קלאָגן געגן זייער געוועזענעם סעקרעטאַר.

די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע שיקט די קאָמיטע איבער צו דער אַפּיעל קאָמיטע.

חבר זאַלצמאַן גיט איבער דעם פאָלגנדן באַריכט:

מיר האָבן שוין ביז היינט 3233 עקזאַמינירטע אַפּליקאַציעס. מיר שטייען אין פאַרבינדונג מיט 174 ברענטשעס איבער'ן לאַנד. פאַר־שטייט זיך, אַז א טייל פון די ברענטשעס וועלן זיך שפּעטער פאַראייי־ניגן. דערפאַר אָבער דענקט ער, וועלן צוקומען נייע.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט אויך, אַז מיר האָבן שוין איבער 500 אַפּליקאַציעס מיט טויזנט דאָלאַר אינשורענס, אַז אין אַ טאָג אָדער צוויי וועלן מיר צושטעלן צום קאָמישאָנער אַוו אינשורענס סיי די אַפּליקאַציעס סיי די פולע סומע וויפיל דער אינשורענס געזעץ פאַר־לאַנגט.

דער פּראָצעס פון אָרגאַניזירן די ברענטשעס גייט אָן אַביסל לאַנג־זאַמער, ווי מיר האָבן זיך פאַרגעשטעלט. פונדעסטוועגן האָבן מיר שוין אין ניו־יאָרק עקזאַמינירט ארום 2,000 מיטגלידער.

דער אָפּיס האָט שוין אָנגעפאַנגען פונקציאָנירן. פאַרשטייט זיך, אַז פאַר אונז שטייט פאַר א גרויסע אַרבעט פון אָנשטעלן דעם גאַנצן מעכאַניזם פאַר אַזאַ גרויסע צאָל מיטגלידער פאַר איין מאָל. אָבער דאָס ווערט געטאָן.

מיר האָבן שוין אַרויסגעגעבן צו דרוקן די „סופּלייס" פאַר די ברענטשעס און א טייל פון דעם וועלן מיר שוין באַקומען אין די קומענדע טעג. מיר וועלן עס אַרויסשיקן צו די סעקרעטאַרן.

אין שיקאַגאָ און מידל וועסט זיינען געבליבן עקזיסטירן די פרי־ערדיגע דיסטריקט קאָמיטעטן און מיר דאַרפן זיי ניט רעאָרגאַניזירן. זיי טוען גוטע אַרבעט.

מיר האָבן אין די בענק $3,112.

דער באַריכט פון דעם סעקרעטאַר ווערט גוטגעהייסן.

עס ווערט באַשלאָסן, אַז די מיטינגען פון דער נאַציאָנאַלער עק־זעקוטיווע זאָלן אין די זומער מאָנאַטן אָפּגעהאַלטן ווערן שבת אַנ־שטאָט זונטאָג.

חבר בערגער, מיטגליד פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, שיקט אַריין א שריפטלעכן פאַרלאַנג פאַר א „ליוו אָוו עבסענס" פאַר די זו־מער חדשים. חבר בערגער דערקלערט, אַז אויב מען זאָל אים אַזאַ „ליוו אָוו עבסענס" ניט געבן, מוז ער דעמאָלט רעזיגנירן.

עס ווערט באַשלאָסן ניט צו באַוויליגן דעם פאַרלאַנג פון אַ „ליוו אָוו עבסענס" און עס ווערט אָנגענומען זיין רעזיגנאַציע און אויף זיין פּלאַץ ווערט צוגעצויגן חבר שייפער, דער צווייטער שטעל־פאַרטרעטער.

ספּעציעלער מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, אָפּגע־האַלטן דאָנערשטאָג דעם 15טן מאַי, אין דעם אָפּיס, 32 יוניאָן סקווער, ניו יאָרק.

פאָרזיצער: חבר שילער.

אַנוועזנד: בראָדסקי, גאָרעליק, גראָסמאַן, וום. ווייַנער, לין, מאַנ־דעל, מענשער, סולטאַן, סיגל, אב. עפּשטיין, פּאַלאַק, פינקעלשטיין,

קארנעווסקי, ראָזענטאל, שאַצקאַמער, שטיינבערג, שטיינפעלד, שייפער, שילער.

אבוועזנד: אָלגין, געפטער, מרמר, פישביין, קעלנער, רעדי.

טאָג־אָרדנונג: ספּעציעלע פראַגע.

חבר זאַלצמאַן, סעקרעטאַר, גיט די פאָלגנדע דערקלערונג פאַרוואָס דער ספּעציעלער מיטינג איז גערופן געוואָרן.

די אָפּיס־קאָמיטע האָט ביים לעצטן מיטינג אָנגענומען אַ באַשלוס ארויסשיקן צו די מיטגלידער בילס בלויז פאַר דעם עקספּענס־פאָנד און ניט פאַר דעם קראַנקן־בענעפיט און טויטן־בענעפיט פאָנד.

חבר זאַלצמאַן האַלט, אז דער באַשלוס, אויב ער זאָל דורכגעפירט ווערן, וואָלט זייער פיל געשאדט די אינטערעסן פון דער אָרגאַניזאַציע און ער האָט געפונען פאַר נויטיג צו באַנוצן זיך מיט זיין רעכט אלס דער סעקרעטאַר און רופן דעם ספּעציעלן מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע.

פאַרוואָס איז דער אָנגענומענער באַשלוס אזוי שעדלעך?

1. מיט דעם אָנגענומען פון דעם באַשלוס וואָלט עס געמיינט, אז מיר אַליין גיבן צו, אז די אָרגאַניזאַציע עקזיסטירט נאָך ניט און לעבט ניט. ווייל אונזער אָרגאַניזאַציע איז דאָך געבויט געוואָרן און איר פינאַנציעלער פונדאַמענט איז דאָך די קראַנקן און טויטן בענעפיס. שיקן מיר ניט אַרויס די בילס צו די מיטגלידער פאַר די צוויי פאָנדן, גבן מיר דערמיט צו, אז דער פּרעליטמינערי טשאַרטער באַדייט גאָרניט און אַז מיר עקזיסטירן נאָך ניט און מיר דאַרפן מיט אַלץ וואַרטן ביז דעם פערמאַנענטן טשאַרטער.

2. אז מיט דעם, וואָס מיר וואָלטן זיך אָפּגעזאָגט ארויסשיקן די פולע ביל, וואָלטן מיר דערמיט פאַרערגערט די לאַגע פון די ברענטשעס, ווייל זיי וואָלטן דעמאָלט ניט געהאַט קיין מעגלעכקייט איינצוקאָלעקטן די בלס פון די מיטגלידער. מיר וואָלטן אפילו ניט בכח געווען איינצוקאָלעקטן די געלט פאַר דעם עקספּענס.

3. מיר דאַרפן אונטער אַלע אומשטענדן זען, אז דער גענעראַל אָפּיס זאָל וואָס שנעלער אָנפאַנגען פונקציאָנירן אויף אַלע געביטן, חויפּטזעכלעך, אַז מיר זאָלן איינשטעלן דעם אַפּאַראַט פון צאָלן קראַנקן בענעפיט. אזוי ווי לויט דער באַשטעטיגטער קאָנסטיטוציע פון קאָמישאָנער אָוו אינשורענס קאָנען מיר אָנפאַנגען צאָלן קראַנקן בענעפיט ערשט נאָכדעם ווי מיר וועלן האָבן איינגעזאַמלט פאַר דריי חדשים דיוס פון די מיטגלידער, איז מיט'ן ארויסשיקן איצט די בילס פאַר די חדשים מאי און יוני און דערמיט, וואָס מיר וועלן זיי קאָנען קרעדטירן ענדע יוני ביים קומענדן ביל מיט $1.00, וואָס מיר דאַרפן זיי קרעדיטירן פון די $2.50, וואָס יעדער מיטגליד האָט איינגעצאָלט, דערמיט קריגן מיר גלייך א מעגלעכקייט צו קאָנען צאָלן קראַנקן־בענעפיט אָנפאַנג יולי.

4. דער שעדלעכסטער מאָטיוו פון די אַלע אָנגעגעבענע ביז איצט, באַשטייט אין דעם, וואָס אויב מיר וואָלטן זיך געשטעלט אויף דעם שטאַנדפּונקט פון דער אָפּיס־קאָמיטע, וואָלטן מיר דעמאָלט אָנגענומען אַ לעגאַליסטישן שטאַנדפּונקט און במילא וואָלטן מיר שוין אויך ניט געקאָנט בויען די אָרגאַניזאַציע.

אַרויסגייענדיג פון די אַלע אָנגעגעבענע מאָטיוון, רעקאָמענדירט חבר זאַלצמאַן, אז מיר זאָלן צוריקווייזן דעם באַשלוס פון דער אָפּיס־קאָמיטע און באַשליסן גלייך ארויסצושיקן בילס צו אַלע ברענטשעס פאַר אַלע מיטגלידער פאַר די חדשים מאי און יוני.

חבר פּאָלאַק פון דער אָפּיס־קאָמיטע גיט זיין דערקלערונג אין וועלכן עס זאָגט זיך, אז די אָפּיס קאָמיטע האָט געדענקט, אז מיט'ן ארויסשיקן איצט די בילס פאַר אַלע פאָנדן, וועלן מיר דערמיט אָפּשניידן די מעגלעכקייט פון די ברענטשעס צו אויסצאָלן קראַנקן־בענעפיט צו די מיטגלידער פאַר די חדשים ביז מיר וועלן קאָנען אַרבערנעמען די פאַראַנטוואָרטלעכקייטן. צווייטנס, אז די ברענטשעס וואָלטן געדאַרפט דורכפירן גרויסע סומען פאַר די לאָקאַלע דיוס פאַר נאָכקומען דעם קראַנקן־בענעפיט פאָנד און דערמיט וואָלט זיך באַקומען זייער גרויסע בילס פאַר די מיטגלידער.

ער דענקט אָבער, אַז זינט יענער צייט, ווען די פראַגע איז פאַרגעבראַכט געוואָרן פאַר דער אָפּיס־קאָמיטע, האָט זיך אבוסל געענדערט די לאַגע. ער איז שוין היינט ניט אזוי זיכער מיט די אַרגומענטן ווי ער איז געווען דעמאָלט.

נאָך דער היינטיגער דערקלערונג פון חבר זאַלצמאַן און נאָכדעם ווי מיר וועלן נאָך היינט דאָ האָבן אַ דיסקוסיע, קאָן ער נאָך ענדערן זיין מיינונג.

עס אַנטוויקלט זיך א לענגערע דיסקוסיע אין וועלכן עס באַטייליגן זיך קאַרנעווסקי, לין, פינקעלשטיין, שאַצקאַמער, וויינער, גאָרעליק, סיגל און גראָסמאַן.

נאָכדעם ווערט דער פאָרשלאָג געשטעלט צו שטימען און עס ווערט באַשלאָסן, אז מיר שיקן ארויס די בילס צו די ברענטשעס פאַר אַלע פאָנדן און פאַר די חדשים מאי און יוני.

דערמיט ווערט די זיצונג געשלאָסן און עס ווערט באַשלאָסן, אז דער קומענדער מיטינג זאָל פאָרקומען דעם ערשטן שבת אין יוני.

נ. ב. — די חברים לין און קאַרנעווסקי ווערן דערווייל צו פאַרטרעטן דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע ביי דער דריטער גראַדואיירונגס־קאָנצערט פון דעם אידישן ארבעטער אוניווערסיטעט.

———o———

מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אָפּגעהאַלטן יוני דעם 7טן.

אנוועזנד: בראָדסקי, גאָרעליק, אב. געפטער, גראָסמאַן, וויינער, לין, מאַנדעל, מענשער, מרמר, סולטאַן, סיגל, אב. עפשטיין, פּאָלאַק, פינקעלשטיין, פישביין, קאַרנעווסקי, קעלנער, ראָזענטאַל, שטיינבערג, שטיינפעלד, שייפער, שילער, שאַצקאַמער.

אַבוועזנד: אָלגין (אויף א טור), רעדי, שאַצקאַמער.

ט אָ ג־אָ ר ד נ ו נ ג:

1. פּראָטאָקאָל פאָרלייענען
2. צושריפטן
3. באַריכט פון סעקרעטאַר.
4. באַריכט פון די פאָלגנדע קאָמיטעס:
   - א) אָרגאַניזאַציע
   - ב) קולטור
   - ג. אפּיעל
   - ד) אָפּיס
   - ה) בענעפיט
5. פּראָטאָקאָל

עס ווערט פאָרגעלייענט די פּראָטאָקאָלן פון די לעצטע צוויי זיצונגען.

חבר סולטאַן שלאָגט פאַר, אז אין אונזערע פּראָטאָקלן זאָלן בלויז פאַרשריבן ווערן די באַשלוסן און ניט די דעבאַטן.

פאָרשלאָג אָנגענומען.

חבר זאַלצמאַן לייענט פאָר אַ צושריפט פון דער נאַציאָנאַלער שול פאַרוואַלטונג אין וועלכן זיי אינפאָרמירן אונז, אז דער לעצטער שול־צוזאַמענפאָר האָט באַשלאָסן איינצולאַדן די שטענדיגע פאַרטרעטער פון צענטראַלע קערפּערשאַפטן און זיי בעטן אונז צו שיקן אַזאַ פאַרטרעטער צו דער צענטראַלער שול פאַרוואַלטונג.

באַשלאָסן זייער פאַרלאַנג נאָכצוגעבן און חבר שילער זאָל פאַרטרעטן די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע ביי דער שול פאַרוואַלטונג.

פאַר דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע באַריכטעט חבר לין. מיר האָבן באַשלאָסן אָנפירן א מיטגלידער־קאַמפּאַניע פאַר דעם חודש יוני און מיר גיבן 20 פּרייזן — צען פּרייזן וועלן באַשטיין פון די ערשטע צען נומערן פון די ברענטשעס. די ערשטע פינף וועלן געגעבן ווערן צו די גרעסטע ברענטשעס פון דעם אָרדן, די צווייטע פינף צו די ברענטשעס, וואָס וועלן פּראָפּאָרציאָנעל אריינגענומען מער מיטגלידער.

דער צווייטער „סעט" פּרייזן וועט באַשטיין פון 10 פאָנען, וואָס דער אָרדן וועט געבן צו די ברענטשעס, וואָס וועלן פּראָפּאָרציאָנעל אַריינגענומען מער מיטגלידער. די ברענטשעס, וועלכע וועלן פאַרלירן דעם קאָנטעסט (קאָנקורס) סיי אין די ערשטע פינף נומערן און סיי אין די צווייטע פינף נומערן, וועלן באַקומען די פאָנען.

מיר האָבן שוין אָרגאַניזירט דיסטריקט קאָמיטעטן אין באָסטאָן, שיקאַגאָ און קליוולאַנד. די וואָך וועט אָרגאַניזירט ווערן דער דסטריקט קאָמיטעט אין נו־דזשערזי און אין צוויי וואָכן ארום וועט אָפּגעהאַלטן ווערן די פענסילוויניא דיסטריט קאָנפערענץ.

אין ניו־יאָרק ווערט די אַרבעט געטאָן פון דעם שטאָטישן קאָמיטעט.

חבר קאַבלענץ טור פון שיקאַגאָ אין וועסטערן דיסטריקט איז

געווען דערפאָלגרייך.

אויף דער אָנפראַגע פון סיראַקיוז צו מעגן מיטגלידער באַלאַנגען צו ביידע אָרדנס, צו אונזערן און צו די אַלטע אָרדנס, באַשלאָסן, אַז ניין.

חבר זאַלצמאַן איז געווען פאַרטראָטן אין באָסטאָן צו דער דיסטריקט קאָנפערענץ. חבר לין און אב. עפשטיין זיינען דערווײַלט געוואָרן צו פאַרטרעטן די קאָנפערענץ אין ניו־דזשורזי. צום פילאַדעלפיא מאַס־מיטינג האָבן מיר געשיקט חבר ווײַנער און אב. עפשטיין.

דער באַריכט ברײַנגט ארויס א קורצע דיסקוסיע און ווערט גוטגעהייסן.

חבר פינקעלשטיין באַריכטעט פאַר דער קולטור־קאָמיסיע. מיר האָבן באַשלאָסן, אַז דער זשורנאַל זאָל אָנפאַנגען דערשײַנען אין מאָנאַט יולי.

חבר מרמר זאָל אַרײַן אין אַמט ענדע מאָנאַט.

מיר האָבן באַשלאָסן גוטצוהייסן דעם פאַרלאַנג פון חבר אַלמאַזאָוו ארויסשיקן זײַן בוך. דערביי ווערט פאַרשטאַנען, אַז קיינע בי־כער וועלן ניט ארויסגעשיקט ווערן מער צו ברענטשעס, ווען די קול־טור־קאָמיסיע וועט דעם בוך ניט האָבן דורכגעלײַענט און געגעבן זײַן הסכמה. דער באַריכט פון דער קולטור־קאָמיסיע ווערט גוטגעהייסן מיט דער אויסנאַמע פון דעם נאָמען פאַר אונזער מאָנאַטלעכן זשורנאַל. עס ווערט באַשלאָסן, אַז דער נאָמען פון אונזער מאָנאַטלעכער זשורנאַל זאָל זײַן „דער אַרבעטער".

חבר שטײַנבערג באַריכטעט פאַר דער אַפּיעל קאָמיטע. ער דערקלערט, אַז מיר האָבן נאָך דערווײַל קיין אַפּיעלס ניט געהאַט. עס זײַנען געווען צוויי אַפּיעלס פון די ברענטשעס, איז דאָס געשליכטעט געוואָרן ביים שטאָטישן קאָמיטעט. ער דײַנקט, אַז דער שטאָטישער קאָמיטעט דאַרף זיך ניט אָפּגעבן מיט דער אַרבעט און אַלע בילס דאַרפן איבערגײַן צו דער אַפּיעל קאָמיטע.

דער באַריכט ווערט גוטגעהייסן.

חבר פּאָלאַק באַריכטעט פאַר דער אָפּיס־קאָמיטע. מיר האָבן באַווײַליגט פאַר'ן אָפּיס א באַגרעניצטן סטעף. אויב מען וועט דאַרפן דעם סטעף פאַרגרעסערן, וועלן מיר עס טאָן שפּעטער. דערווײַל האַלטן מיר, אַז עס איז ניט נויטיג.

מיר האָבן גוטגעהייסן א גאַנצע רײַע דרוקזאַכן פאַר די ברענטשעס און אויך גוטגעהייסן דעם עמבלעם, וועלכער איז פאָרגעשלאָגן געוואָרן.

מיר האָבן אָפּגעהאַלטן א זיצונג מיט אַלע סעקרעטאַרן פון שטאָט ניו־יאָרק וועגן מאָנאַטלעכע, צוויי מאָנאַטלעכע אָדער דריי מאָנאַטלעכע צאָלונגען צום גענעראַל אָפּיס. מיר זײַנען געקומען צו אַן איינשטימיגן באַשלוס, אַז מיר זאָלן איינפירן צוויי מאָנאַטלעכע צאָלונגען צום גענעראַל אָפּיס.

נאָך אַ דיסקוסיע וועגן די צאָלונגען, ווערט דער גאַנצער באַריכט גוטגעהייסן.

פאַר דער בענעפּיט־קאָמיטע באַריכטעט חבר שטײַנפעלד.

די בענעפּיט־קאָמיטע רעקאָמענדירט צו דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע, אַז מיר עס וועט איינגעשטעלט ווערן אַ באַזונדערע פאַרוואַלטונגס־קאָמיטע פאַר'ן מעדיקאַל און סעמעטערי דעפּאַרטמענט, זאָלן די צוויי דעפּאַרטמענטס פאַרוואַלטעט ווערן פון דער נאַציאָנאַלער בענעפּיט־קאָמיטע צוזאַמען מיט'ן שטאָט־קאָמיטעט.

זײַ האָבן גוטגעהייסן דעם באַשלוס פון דעם שטאָטישן קאָמיטעט, אַז מען זאָל רעכענען 25 סענט פאַר'ן סעמעטערי־דעפּאַרטמענט און אַז די צאָלונגען פאַר'ן סעמעטערי־דעפּאַרטמענט זאָלן זײַן פאַר אַלע גלײַך.

זײַ רעקאָמענדירן, אַז מען זאָל איינשטעלן א דענטאַל־קליניק אין ניו־יאָרק און שלאָגן פאָר, אַז מען זאָל איבערנעמען דר. מינדעל'ס אָפּיס, פאַר וועלכער מיר וועלן איצט גאָרניט דאַרפן איינצאָלן, בלויז $500 האַנט־געלט, און מיר האָבן זעקס חדשים צײַט צו באַשליסן צי ווילן מיר דאָס איבערנעמען. ווען מיר וועלן דאָס שפּעטער באַשליסן דאָס ניט איבערנעמען, באַקומען מיר דעמאָלט די $500 דעפּאַזיט צוריק.

די בענעפּיט־קאָמיטע באַריכטעט אויך וועגן א גאַנצע רײַע ספּעציאַליסטן, וואָס זײַ האָבן אָנגעשטעלט פאַר די מיטגלידער פון ניו־יאָרק. דער באַריכט פון דער בענעפּיט־קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן מיט דעם אויסנאַם פון דעם דענטאַל־דעפּאַרטמענט. עס ווערט באַשלאָסן, אַז מיר הייסן גוט אין פּרינציפּ אזא דעפּאַרטמענט צו עטאַבלירן, נאָר מיר לייגן די פראַגע אָפּ ביז סעפּטעמבער.

חבר זאַלצמאַן באַריכטעט וועגן דער לאַגע אין דעם אָרדן.

לעגאַליזאַציע. ווי איר ווייסט, האָבן מיר גלייך נאָך דעם לעצטן מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע צוגעשטעלט צום קאָמישאָנער אָוו אינשורענס 503 אַפּליקאַציעס מיט א פולשטענדיגן רעפּאָרט צום קאָמישאָנער פון אַלע אַפּליקאַנטן צוזאַמען מיט דער סומע פון $3,400 און צוזאַמען מיט אַלע נויטיגע אַפידייוויטס, און פאַפּירן וואָס זײַנען פאַרלאַנגט געוואָרן.

די אינשורענס עקזאַמענערס האָבן אונזערע אַפּליקאַציעס און אַנדערע מאַטעריאַלן דורכגעקוקט און געפונען, אַז אַלץ איז אין אָרדנונג.

מיר זײַנען נאָכגעקומען אַלע אינשורענס געזעצן און דער פּערמאַנענטער טשאַרטער האָט שוין צו אונז געדאַרפט ארויסגעגעבן ווערן. צווישן דער צײַט האָט מען אונז געלאָזט וויסן פון ניו־יאָרק אינשורענס דעפּאַרטמענט, אַז דער אַרבעטער־רינג האָט ארײַנגעבראַכט אַ פאַרלאַנג, אַז מען זאָל אונז ניט באַוויליגן דעם פּערמאַנענטן טשאַרטער. דער קאָמישאָנער האָט באַשטימט א הירינג פאַר לעצטן פרײַטאָג, דעם 6טן יוני, וואו מיר זײַנען געווען פאַרטראָטן מיט אונזער לאָיער. דאָרטן איז קלאָר געוואָרן, אַז דער אינשורענס דעפּאַרטמענט האָט ניט קיין אורזאַכן ניט אַרויסצוגעבן דעם פּערמאַנענטן טשאַרטער צו אונזער אָרדן.

לויט דער פאַרזיכערונג וואָס ס'איז אונז געגעבן געוואָרן ביי דער הירינג, דאַרפן מיר דעם טשאַרטער באַקומען קומענדע וואָך.

מיטגלידער־קאָמפּאַניע. די קאָמפּאַניע פאַר מיטגלידער איז נאָך ניט אוועק אזוי ווי עס האָט געדאַרפט. פאַרשטייט זיך, אַז דער גרעסטער אָפּהאַלט פון די מיטגלידער־קאָמפּאַניע איז דאָס, וואָס די ברענטשעס וואַרטן אויפ'ן פּערמאַנענטן טשאַרטער. אָבער פונדעסטוועגן קאָנען מיר שוין באַריכטן, אַז ביז היינט איז שוין אריינגעקומען 5,717 אַפּליקאַציעס. 2892 פון ניו יאָרק און 2825 פון לאַנד.

מיר האָבן שוין ארויסגעשיקט אַלע בילס צו די ברענטשעס פאַר די חדשים מאַי און יוני, געבנדג זײַ צײַט ביז'ן 15טן יוני צו באַצאָלן זייערע בילס.

אין די בענק פאַרמאָגן מיר היינט $5,565.50. חבר זאַלצמאַן שליסט זײַן באַריכט מיט די פאָלגנדע רעקאָמענדאַציעס:

1. אַז אזוי שנעל ווי מיר וועלן באַקומען דעם פּערמאַנענטן טשאַרטער, זאָלן מיר אָרגאַניזירן א גרעסערע „אינסטאַליישאָן" פאַר־זאַמלונג, וואו עס זאָל געפּייערט ווערן די גרינדונג פון דעם אָרדן.

2. אַז מיר זאָלן דערווײַלן א ספּעציעלע קאָמיטע צו ענטגיליטיק באַשטימען דעם עמבלעם.

3. אזוי ווי מיר דאַרפן איצט אָנפאַנגען די אַקציע פון באַקומען לייסנס אין אַלע אַנדערע שטאַטן, זאָלן מיר דערווײַלן אַ ספּעציעלע לעגאַל קאָמיטע.

4. מיר זאָלן באַגריסן די קאָנווענשאָן פון די נאָדל טריידס יוניאָן.

באַריכט פון סעקרעטאַר ווערט גוטגעהייסן און פאַר דער עמבלעם־קאָמיטע ווערן דערווײַלט די חברים: גאָרעליק, מאַנדעל און פּישביין.

חבר זאַלצמאַן ווערט דערווײַלט צו באַגריסן די קאָנווענשאָן פון דער נאָדל טריידס יוניאָן.

אין דער לעגאַל קאָמיטע ווערן דערווײַלט די חברים: בראָדסקי, ווײַנער און זאַלצמאַן.

חבר לין באַריכטעט, אַז ער האָט פאַרטראָטן דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע צו דער פייערונג פון דעם יום־טוב פון די סטודענטן פון דעם אידישן ארבעטער אוניווערסיטעט.

דערמיט ווערט די זיצונג געשלאָסן.

———o———

ספּעציעלע זיצונג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אָפּגעהאַלטן שבת, דעם 21טן יוני, אין וואָרקערס צענטער, 28 יוניאָן סקווער.

אנוועזנד: אָלגן, גאָרעליק, ווײַנער, לין, מאַנדעל, מענשער, סולטאַן, סיגל, אב. עפשטיין, פּאָלאַק, קאַרנעווסקי, קעלנער, ראָזענטאַל, רעדי, שטײַנבערג, שטײַנפעלד, שייפער, שילער.

פאָרזיצער: שילער.

חבר זאַלצמאַן דערקלערט, אַז דער היינטיגער מיטינג איז געראָפן געוואָרן ווי אַ ספּעציעלער מיטינג לויט דער פאַרשטענדיגונג פון דער לעצטער עקזעקוטיווע מיטינג, אַז אַזוי שנעל ווי מיר וועלן באַקומען דעם פאָרמאַנענטן טשאַרטער, זאָל די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע צוזאַמענגערופן ווערן.

מיר האָבן היינט צו פאַרהאַנדלען צוויי פראַגן: 1. באַריכט פון לעגאַליזאַציע; 2. רעקאָמענדאַציע פון דער נאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציאָנס קאָמיטע ווי אַזוי צו אַקטיוויזירן די מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו פאַר אָרגאַניזאַציע ארבעט, וועלכע וועט שוין במילא העלפן אקטיוו אָפירן אוזער אָרגאַניזאַציע־קאַמפּאַניע.

חבר זאַלצמאַן אין זיין באַריצט וועגן דער לעגאַליזאַציע, דערציילט ווי אַזוי דער אַרבעטער־רינג האָט ניט דערלאָזן, אַז מיר זאָלן באַקומען דעם פאָרמאַנענטן טשאַרטער. זיי האָבן דערציילט דעם ניו־יאָרקער קאָמישאָנער אָוו אינשורענס, אַז מיר זיינען ראַדיקאַלע סאָציאַליסטן און קאָמוניסטן, אַז מיר האָבן געזוכט צו צעברעכן דעם אַרבעטער־רינג, אַז ווען אונז האָט זיך ניט איינגעגעבן צו צעברעכן, זיינען מיר געגאַנגען אין אינדעפּענדענט, און ווען אונז האָט זיך ניט איינגעגעבן אויך צו אַריינכאַפּן דעם אינדעפּענדענט, האָבן מיר באַשלאָסן צו גרינדן אַ נייע פראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציע מיט דעם צוועק צו צעברעכן דעם אַרבעטער־רינג און דעם אינדעפּענדענט אַרבעטער־רינג, אַז דערמיט וואָס מען וועט אונז געבן אַ טשאַרטער, שטעלט דער קאָמישאָנער אָוו אינשורענס אין געפאַר די עקזיסטענץ פון דעם אַרבעטער־רינג. אַלס זייער באַווייז האָבן זיי אָנגעגעבן אַן עדיטאָריאַל, וואָס איז דערשינען אין דער „מאָרגן־פרייהייט" דעם 6טן אַפּריל, אויף מאָרגן נאָכדעם ווי מיר האָבן באַקומען אונזער פּרעליטמינערי טשאַרטער.

דער קאָמישאָנער אָוו אינשורענס האָט באַשטימט אַ הירינג אויבער דעם ענין פאַר פרייטאָג דעם 6טן יוני.

ביי דער הירינג איז קלאָר געוואָרן, אַז מיר וועלן באַקומען אונזער פּערמאַנענטן טשאַרטער. ביי דער הירינג האָט דער פאַרטרעטער פון קאָמישאָנער אָוו אינשורענס געמאַכט אַ קלאָרע דערקלערונג, אין וועלכן ער זעט ניט איין פאַרוואָס מען זאָל אונז ניט געבן דעם פּערמאַנענטן טשאַרטער, ווען מיר זיינען נאָכגעקומען אַלץ, וואָס דער אינשורענס־געזעץ פאָרלאַנגט, כדי צו עטאַבלירן אַן אינשורענס פראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציע.

פונדעסטוועגן האָט געגומען נאָך צוויי וואָכן צייט ביז מיר האָבן געקראָגן דעם פּערמאַנענטן טשאַרטער. לעצטן מיטוואָך אינדערפרי האָבן מיר דעם טשאַרטער באַקומען. עס איז קיין ספק ניט, אַז אויפ'ן וועג פון בויען אונזער פראָטערנאַל אָרדן, איז אַראָפּגענומען געוואָרן גרויסע שטערונג און די ברענטשעס וועלן איצט קאָנען אָנגיין מיט מער אינטענסיווקייט אין דער קאַמפּאַניע פאַר מיטגלידער.

חבר זאַלצמאַן גיט אויך איבער דעם באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע וועגן דעם פּלאַן פאַר אקטיוויזירן די מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע.

עס באַקומט זיך אַ לאַגע, אַז בלויז פינף מיטגלידער פון דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע זיינען אַקטיוו אויפ'ן אָרגאַניזאַציע געביט. די אַנדערע קאָמיטע באַטייליגן זיך ניט דירעקט אין דער אָרגאַניזאַציע קאַמפּאַניע און אין דעם בויאונג־פּראָצעס פון אונזער אָרדן און דאָס איז שלעכט. עס באַקומט זיך אַ לאַגע, וואו 20 מיטגלידער פון די 25 פון דער עקזעקוטיווע זיינען אָפּגעריסן פון דעם אָרגאַניזאַציאָנעלן לעבן פון אונזער אָרדן. פון דער צווייטער זייט האָבן די 20 מיטגלידער פון די אַנדערע 4 קאָמיטעס געקאָנט פיל העלפן אין דער אָרגאַניזאַציע ארבעט, וואָס מיר פירן אָן און עס וואָלט זיי ענג פאַרבונדן אין דער אָרגאַניזאַציע, ווען מיר געפינען דעם געהעריגן פּלאַן ווי אַזוי זיי אַריינצוציען אין דער אַרבעט.

די אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע מאַכט דערפאַר די ערשטע פּראָבע פון פּרובירן אַקטיוויזירן די מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע דערמיט, וואָס זי שלאָגט פאָר, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל צעטיילט ווערן אין פיר אָרגאַניזאַציע־קאָמיטעס מיט באַשטימטע טעטיגקייטן, ווי אַ קאָמיטע פאַר ארבעטן צווישן די טרייד יוניאָנס, אַ קאָמיטע פאַר די פראָטערנאַלע אָרגאַנזאַציעס, אַ קאָמיטע פאַר די פריוויען און אַ קאָמיטע פאַר דער יוגנט און די קלובן.

די אַלע קאָמיטעס זאָלן שטיין אין דירעקטער פאַרבינדונג מיט דער נאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע וועלן זיי אָנפירן די אַרבעט אויף די אַלע אויסגערעכנטע געביטן.

נאָך אַ לענגערע דיסקוסיע אין וועלכן עס באַטייליגן זיך כמעט אַלע חברים, ווערט באַשלאָסן דעם פּלאַן איבערצושיקן נאָך אַמאָל צו דער אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע פאַר גענויער באַטראַכטונג און אים דעטאַליזירן און אויב די אָרגאַניזאַציע־קאָמיטע וועט געפינען פאַר נויטיג, זאָל זי אים גלייך קאָנען דורכפירן אין לעבן.

דערמיט ווערט די זיצונג געשלאָסן.

(שלוס פון זייט 3)

דערפאַר זיינע מיטגלידער צו שאַפן 5,000 דאָלאַר פאַר דעם אָרגאַניזיר־פאָנד פון דער טרייד־יוניאָן יוניטי־ליג. ס'איז ניטאָ קיין ספק, אַז אַלע אונזערע מיטגלידער וועלן זיך באַטייליגן פאַר אָט דעם פאָנד פון דער טרייד־יוניאָן יוניטי־ליג.

———o———

דיסקרימינאַציעס קעגן פרעמד־געבוירענע ארבעטער

העצעס קעגן פרעמדגעבוירענע ארבעטער איז ניט קיין נייעס אין אַמעריקע. די בורזשואזיע האָט שטענדיג זיך באַנוצט מיט ראַסנהאַס און פרעמדנהאַס, כדי צו דעמאָראַליזירן די רייען פונם ארבעטער־קלאַס. זי האָט געהעצט ווייסע קעגן שוואַרצע, קריסטן קעגן אידן, איינגעבוירענע קעגן פרעמדע. אפילו די אידישע אימיגראַנטישע בורזשואזיע שטערט זיך ניט אָנצופירן אַנטיסעמיטישע העצעס קעגן אירע סטרייקנדיגע אידישע ארבעטער. נאָר באַזונדערס גיפטיג איז די בורזשואזיע געוואָרן אינם פאַרלויף פון דעם איצטיגן עקאָנאָמישן קריזיס.

די בורזשואזיע איז אין גרויס שרעק פאַר דעם וואַקסנדיגן קלאַסנבאַוואוסטזיין פונם אַמעריקאַנישן ארבעטער־קלאַס אינם איצטיגן קריזיס. זוכט זי אים דעמאָראַליזירן דורך דעם געשריי, אַז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי באַשטייט פון פרעמדגעבוירענע און דערפאַר דאַרפן די אַמעריקאַנער ארבעטער זיך ניט איינהערן דעם רוף צום קלאַסנקאַמף. גלייכצייטיג זוכט די בורזשואזיע צו טעראָריזירן די פרעמד־געבוירענע דורך אַלערליי דיסקרימינאַציעס און דראָונגען. זי זוכט איינצופירן פינגער־פּרינטס, רעגיסטראַציע און דעפּאָרטאַציעס, ארויסצושיקן פון לאַנד די וואָס זיינען טעטיג אין די ערשטע רייען פונם קלאַסנקאַמף. דערמיט האָפט די בורזשואזיע אויפצובויען אַ וואַנט צווישן איינגעבוירענע און פרעמדגעבוירענע, צווישן ווייסע און שווארצע, צווישן די ארבעטער פון איין פאָלק און דעם צווייטן. די שווארצע פּלענער פון דער בורזשואזיע האָבן די פולע מיטהילף פון די יוניאָן ביוראָקראַטן פון דער אַמעריקאַן פעדעריישאָן אָף לייבאָר און אויך די צושטימונג פון די סאָציאַל־פאַשיסטן. עס איז דערפאַר די אויפגאַבע פון אַלע קלאַסנבאַוואוסטע ארבעטער אויפצוקלערן די ברייטע אַמעריקאַנער ארבעטער־מאַסן, אַז דער קאַמף קעגן די פרעמדע איז אין דער אמתן אַ קאַמף קעגן דעם אַמעריקאַנעם ארבעטער־קלאַס בכלל. גלייכצייטיג דאַרפן אויך אויפגעקלערט ווערן די פרעמד־געבוירענע ארבעטער, אַז דער איינציגער וועג צו באַקעמפן די געפּלאַנטע דיסקרימינאַציעס קעגן זיי, איז צו גרופירן זיך ארום דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אונטער וועמעס פירערשאַפט זיי וועלן זיין אימשטאַנד צו געבן דער בורזשואזיע דעם געהעריגן ווידערשטאַנד.

פאר אונזערע קינדער

כאַוועד פאַוועד

די מאַטאָנע

גייט אַ שיף מיט אַ רויטן בויך איבער שווארצע וואסערן גלייך קיין כינע און מילטאָן דער ראַדיאָ מאַשיניסט האָט גאָר מורא.

דער הימל איז הויך, דער ים טיף און די לופט אזוי דורכזיכטיק און שטום דאַכט זיך, האַ? אָבער אין דעם שטיבעלע צווישן די ראַדיאָ אַפּאַראַטן, הערט מילטאָן, ווי אַ גאַנצע וועלט שושקעט זיך און ס'איז אזוי אומרואיק. פאַרשטעלטע ווערטער פליען אום איבער די יאַמען און ס'שמעקט מיט רויך, פייער און גרויסן אומגליק.

ער האָט געוואָלט פאַרדינען פשוט אויף ברויט דער ראַדיאָ מאַשיניסט. שווערע יאָרן היינטיקע צייטן, כאָטש גיי אויס, האָט ער זיך פאַרדינגען אַף אַ שיף.

מען האָט אים ניט געזאָגט, וואָס פאַר אַ פראַכט מען פירט אויף דער שיף און ער האָט גאָרניט געפרעגט. ס'האָט אים אפילו ניט געאַרט, וואָס זי גייט אין אזא ווייטן לאַנד. אַ שטעלע האָט ער געדאַרפט און ס'איבעריקע איז אים ניט אָנגעגאַנגען. אָבער די פראַגן, וואָס דער קאַפּיטאַן האָט אים געשטעלט זייגען אים דוקא גאָרניט געפעלן געוואָרן און ער האָט שוין געמוזט אַף אייניקע פון זיי ענטפערן ניט גאָר אמת.

— ביזט אַ פּאַטריאָט? האָט מען אים געפרעגט.

— אַ פּאַטריאָט, האָט מילטאָן גלייך געענטפערט און זיך פאַררויטלט.

— גלויבסט אין גאָט?

— איך גלויב און ער האָט זיך ווידער פאַרשעמט.

אַף די איבעריקע פראַגן האָט ער שוין מער זיך ניט געדאַרפט רויטלען: ער איז אַ בירגער, אַ קריסט, אַ וועטעראַן פון דער וועלט־מלחמה, הייסט מילטאָן בלענד, איז 40 יאָר אַלט און האָט אַ גוטן רעקאָמענדאַציע בריוו, פון דעם פריערדיקן פּלאַץ, וואו ער האָט געאַרבעט, מיט אַן אונטערשריפט פון באַלעבאָס אליין.

אין דעם בריוו איז געשטאַנען, אַז מילטאָן בלענד איז פליי־סיק, פּינקטלאַך, ערלאַך און דער עיקר ניט קיין ראַדיקאַל, מען האָט אים באַפרייט פשוט דערפאַר, ווייל מען האָט איינגעפירט אַן אַנדער סיסטעם פון אַרבעט און ער איז אַרויסגעפאַלן.

אָבער פון זינט ער האָט פאַרלוירן די שטעלע זיינען שוין פאַרלאָפן 16 חדשים און וואָס ס'קען טרעפן מיט אַ מענטשנס געדאַנקען אין שווערע אַרבעטסלאָזע טעג דאָס האָט דער קאַפּיטאַן ניט גענומען אין אַכט.

ער האָט געהונגערט מילטאָן און ס'איז אים געווען שווער און ביטער. קיין קאָמוניסט איז ער אָבער ניט געוואָרן. ער האָט זיך בלויז צוגעהערט וואָס זיי דערציילן, געלייענט דעם „דיילי וואָרקער" און דעם 6טן מאַרטש אַף דער דעמאָנסטראַציע האָט אים אַ פּאָליסמאַן געפּלעט דעם קאָפּ און ס'איז נאָך אפילו איצטער דאָ דער סימן.

אָבער איצטער טראָגט אים אַ שיף איבערן גרויסן יאַם און ער איז איינער אליין אַף דער וועלט. אין ניו יאָרק האָט ער אזוי פיל ניט געטראַכט און געקלערט. אפשר דערפאַר, ווייל ס'איז געווען אזוי טומלדיק, און אפשר דערפאַר, ווייל ער איז געווען אזוי הונגעריק און דערשלאָגן.

אָבער דאָ אין דער שטילקייט אין שטיבעלע, צווישן די ראַדיאָ אַפּאַראַטן, הערט ער ווי די וועלט ציטערט און עפּעס שלעכטע געדאַנקן טראָגן זיך איבער די יאַמען. ער ווייסט שוין גוט, וואָס דאָס מיינט און ער טראַכט: ווי! ווי! אין כינע אַ רעוואָלוציע, מען שיסט, מען קוילעט און דורך דער לופט גייען פאַרשטעלטע באַפעלן. קריגס־שיפן יאָגן זיך אַף די וואַסערן. שטרעקן פון דאָרטן ארויס האַרמאַטן מיט אַזוינע לאַנגע העלזער. קאַלטע זיינען זיי און שטום זיינען זיי, אָבער אַז מען וועט געבן דעם באַפעל פון לאָנדאָן אָדער פון וואַשינגטאָן, וועלן די דאָזיקע קאַלטע און שטומע העלזער זיך אַ דריי טאָן אַזוי געלאַסן און גלייכגילטיק, זיך אויסשטרעקן אַף אַ שטאָט מיט גרויסע קוימענס, דעכער און גאַסן, ווייבער, מענער, קינדער און אַלטע לייט, און אָנהייבן שפּייען מיט טייכן פייער. וועלן זיין גרויסע געוואַלדן און געשרייען פול מיט וויטאַק, און וואָלקנס פון רויך וועלן זיך הייבן צום הימל.

די קריגס־קרייצערס יאָגן זיך, אָבער די פראַכט שיף, וואו מילטאָן איז, גייט זיך פּאַוואָליע.

באַגעגנט זי זיך מיט אַנדערע כאַווערטעס אַפן וועג, גריסן זיי זיך מיט פייפערייען און מיט געדיכטע וואָלקנס פון שווארצן רויך. אָבער אינווייניק אין איר רויטן בויך ליגט די סחורה, אַזאַ שרעקלעכע און זי וועט אָנטאָן אזוי פיל צרות.

מילטאָן ווייסט שוין אַלעס. ער האָט זיך שוין אָנגעשטויסן פון די אינסטרוקציעס, וואָס מען שיקט פון אָפּיס, וואָס געפינט זיך אין ניו יאָרק אַף בראָדוויי אַף דעם 24טן שטאָק.

קוילן־וואַרפער פירט זי די שיף, ביקסן און גראַנאַטן. ערגעץ אין אַ שטאָט, וואָס שטייט ביים יאַנגטזע טייך וועט מען אויסלאָדן די סחורות. איינער אַ כינעזישער גענעראַל האָט דאָס באַשטעלט. ווייסט שוין גאַנץ גוט מילטאָן, אַז דער דאָזיקער גענעראַל איז אין קאַמף מיט דער רויטער אַרמיי. פון „דיילי וואָרקער" ווייסט ער. ער ווייסט אויך, אַז זיי רוקן זיך די כינעזישע אַרבעטער און פויערים איבער דער גאַנצער לייג פון אַלע וועגן קומען זיי אָן מיט רויטע פאָנען און מיט גרויסן גלויבן.

אָבער אים, מילטאָנען איז גוט. ער איז זאַט און אויסגעשלאָפן. אַביסל געלט ווער ער אויך אָפּשפּאָרן פון וועג. שפּאַצירט ער זיך אַף דער דעק און אַ ווינטעלע ווייעט אַף אים. מען וועט אויסלאָדן די סחורה און מען וועט זיך לאָזן צוריק קיין ניו יאָרק. וועט ער זיך קויפן שיינע קליידער, גייען אין די מואווים און ס'וועט אים זיין וואויל. אָבער די פעלדער ארום

דעם יאַנגטזע טייך וועלן פאַרזייעט ווערן מיט די קערפּערס פון טויזנטער אַרבעטער און פּויערס. רויטע אַרמייער וואָס האָבן געוואָלט באַפרייען כינע פון די אונטערדריקער, און נאָך כינע אפשר די גאַנצע וועלט, צוזאַמען מיט אים, מילטאָנען דעם ראַדיאָ מאַשיניסט, וואָס פאַרמאָגט גאָרניט אַ חוץ זיין קענטעניש צו איבערכאַפּן ווערטער פון דער לופט.

ער קען ניט עסן פון זאָרג. ער קען ניט שלאָפן. ער איז געוואָרן דאַר ווי אַ כאָרט און דער קאַפּיטאַן איז אָבער רואיק און געזונט, אויסגעפּאַשעט און אַזוי שטרענג פירט ער די שיף אָן שום שטרויכלונג אַהין קיין כינע איבער די שטורמישע וואַסערן. אָבער דעם ראַדיאָ מאַשיניסט דאַכט זיך אויס, אַז ניט דער קאַפּיטאַן פירט דאָס די שיף, נאָר ער מילטאָן. ער פירט זי גלייך צום גענעראַל אין די הענט אַריין. ער וועט איבערגעבן די קוילן־וואַרפער, די גראַנאַטן, די ביקסן און וועט אים נאָך זאָגן:

—שיס, קוילע, פאַרניכט מיינע אייגענע חברים. בלויז פּשוטע אַרבעטער און אומוויסנדע פּויערים זיינען זיי. אָבער דאָס איז גאָרניט. קאַפּיטאַל דאַרף הערשן אין אומגערעכטיקייט. און מיר? וואָס זיינען מיר? שקלאַפן זיינען מיר. אידיאָטן זיינען מיר. מיט אונזערע אייגענע הענט מאַכן מיר די דאָזיקע ביקסן און באָמבעס, און מיט די דאָזיקע הענט גיבן מיר דאָס איבער צו אייך, שטרעקן אויס די ברוסטן און — ניט שיסט.

אַז מען וואָלט אים געכאַפּט ריידן צו די מאַטראָסן, וועגן אַזוינע זאַכן, וואָלט מען אים אפשר אַריינגעוואָרפן אין ים אַריין. רעדט ער צו זיי פאַרשטעלט, אָבער זיי ווילן אים אפילו ניט הערן. רויטע געזונטע פּעניסמער האָבן זיי און טוען זייער אַרבעט מיט אַזוי פיל קוראַך און פלינקייט. וועלן זיי קומען קיין כינע, וועלן זיי זיך לאָזן איבער דער שטאָט אין די וויין־קעלערס, אין די שיינקען און מען וועט אַ הוליע טאָן פאַר זייער גאַנצן געלט, וואָס זיי פאַרדינען פון אַזאַ רייזע.

דעם לעצטן אויפדערנאַכט איז דאָס געווען. פאַרטאָג דאַרף שוין די שיף אָנקומען צום פּלאַץ. אין שטיבעלע צווישן די דראָטן און לעמפּעלעך זיצט ער מילטאָן און גייט ממש אונטער. ער איז אַזוי אָפּגעשוואַכט, הענט און פיס האָבן אים אָפּגענומען. אָבער ער שרייבט, פאַרצייכנט אַלצדינג, וואָס די לופט דערציילט.

אָבער פּלוצלונג. אַהא. דער אָפּיס פון ניו יאָרק רעט. וואָס איז? „באַלד אַפן פּלאַץ זיך אויסדרייען צוריק. די קאָמוניסטן האָבן פאַרכאַפּט די שטאָט. דער גענעראַל איז אַנטלאָפן. אַף צוריק שנעל. גיך, טראַכט ניט לאַנג". ער האָט דאָס אויך פאַרצייכנט מעכאַניש און דאָס האַרץ האָט אים אַזוי שטאַרק אָנגעהויבן צו פלאַטערן.

פאַרצייכנט און באַלד דאָס צוריסן אַף פיל פּיצלעך. וואָס זאָל ער טאָן? ער הערט טריט אַף די טרעפּ. דאָס גייט דער אָפיצער אַף דער וואַך.

— וואָס הערט זיך, פרעגט ער.

— אָט דאָס הערט זיך. אַלערליי נייעסן פון דאָ און דאָרטן.

— פון אָפיס איז גאָרניט געווען.

— גאָרניט.

אַוועק דער אָפיציר און פון ניו יאָרק רעט מען שוין ווייטער:

—איר ווייסט שוין וואָס איר דאַרפט טאָן? אַף צוריק, גיכער. ניט געטראַכט.

האָט מילטאָן ווייטער פאַרצייכנט און ווייטער צוריסן. ס'שווינדלט אים פאַר די אויגן און די וועלט דרייט זיך אַרום זיין קאָפּ. די מאַשינעריי פון דער שיף קלאַפּט זיך אָבער אַזוי רעגעלמעסיק און דער וועג איז פריי און גרינג.

אַ קילער פאַרטאָג. די שיף האָט זיך אָפּגעשטעלט. די שטאָט שלאָפט נאָך, אָבער ביים פּאָרט רודערט זיך. מען גיט סיגנאַלן. אַ פּאָר שיפלעך האָבן זיך אַ לאָז געטאָן, פון דער שיף האָט מען אַראָפּגעוואָרפן דעם לייטער. כינעזישע סאָלדאַטן קריכן מיט ביקסן און האַנט־גראַנאַטן.

דער קאַפּיטאַן מיט זיינע געהילפע ווייסן נאָך גאָרניט, שטייען זיי אויסגעפּוצטע און אָפיציעל, און דערוואַרטן די געסט. די געסט אָבער זיינען אַרויפגעקראָכן אַזוי פלינק און רירעוודיק. דער עלטסטער זייערער האָט עפּעס געגעבן אַ קאָמאַנדווע אין כינזיש און באַלד זיינען אַלע געווען אַרומגערינגעלט און אַרעסטירט. פון אַלע קאַיוטן און לעכער האָט מען זיי געטריבן די מאַטראָסן אַף דער דעק, מילטאָנען אויך.

האָט עלטסטער זיך אויסגעצויגן פאַר זיי פאַר די אַרעסטירטע און אַ זאָג געטאָן אין אַ קלאָרן ענגליש:

— אין נאָמען פון דער רויטער אַרמיי באַדאַנקען מיר אייך פאַר דער מאַטאָנע, וואָס איר האָט אונז געבראַכט. מיר דאַרפן האָבן טאַקע אָט די שיף, מיר נויטיקן זיך טאַקע איצט אין געווער. קיינעם פון אייך וועט אָבער ניט געשען קיין שלעכטס. מיר וועלן אייך נאָר אַרויפנעמען אַף דער טרוקעניש און אייך דאָרטן האַלטן אויף אַ זיכערן שטילן פּלאַץ ביז ס'וועלן אָנקומען באַפעלן פון אונזער גענעראַל שטאַב. איך דאַנק אייך נאָך אַמאָל.

האָט מילטאָן זיך שוין געשלעפּט צוזאַמען מיט אַלע באַרג אַרויף אַרומגערינגלט מיט רויטע אַרמייער. מיד און אָפּגעשוואַכט איז ער געווען, אָבער זיינע אויגן האָבן געלויכטן פון אַ גרויסער פרייד.

נאָכעם ווייסמאַן

די באַלאַדע פון פופצן יאַטן

1.

אויף אַ ברעג פון ציפּרעס ביימער
לעבן קלאָרן שפּיגל וואַסער
זיצן שוויצן פופצן יאַטן
פופצן יאַטעלאַך פּיראַטן.
ליגט ביים ברעג אַן אַלטע שיפל
איז דאָס שיפל אַ פאַרלאָזטע;
רוען דאָרטן די פּיראַטן —
אַלע פופצן, פופצן יאַטן.
פופצן, פופצן פופצן יאַטן
יאַטן בראַוועט, יאַטן פלינקע —
זאָגט מיר, זאָגט מיר, שטאַרקע יאַטן
זענט איר עמעסע פּיראַטן? —

2.

האַרט ביים ברעג מיט ציפּרעס ביימער
זיצן יאַטעלעך פּיראַטן
מאַכן פלענער, רייזע פלענער
יעדער איינער איז אַ קענער.

יעדער איינער איז אַ קענער
אויסצוטראַכטן גרויסע פּלענער;
פּלענער, פּלענער — גרויסע מענער
טראַכטן אויס אזעלכע פּלענער.
יעדער איינער א קאָלומבוס
יעדער איינער אַן אנטדעקער;
ציינגלעך שארפע — גלאָקן גלעקער
יעדער איינער איז אַ וועקער.
לאכט דער בלויער, בלויער הימל
אויף אַן אַלט צעבראָכן שיפל
זיצן שוויצן פופצן יאַטן,
פופצן קינדערלאנד פּיראַטן.

3.

שאָבן שיפלעך אויס פון ביימער
לאָזן זיך אויף יאַמען שווימען;
וועמען ארט דאָס אז די כוואַליעס
שווימען, זידן אזוי ברויגעס?
שווימען טעג און נעכט קעסיידער
אָן אַן אָפּרו, אָן אַן אָפּשטעל
פופצן קינדערלאַנד פּיראַטן,
פופצן לעבעדיקע יאַטן.
קומען זיי אָן צו אַן אינזל
וואוינען דאָרטן אינדיאַנער;
שיסן זיי ניט מיט די ביקסן,
נאָר באַגריסן, נאָר באַגריסן:
ניט געקומען אייך פאַרטרייבן
און דאָס לאַנד ביי אייך פאַרנעמען,
וואוינט זיך ברידער דאָ אין פריידן,
צווישן בערג און טיפע טאָלן.
גאָר א ברודער גרוס געבראַכט אייך,
סיי פון נאָנטע סיי פון ווייטע,
לעבט זיך ברידער דאָ אין פריידן,
ווי אַ באָבע מיט א זיידן.

4.

אויף אַ ברעג פון ציפּרעס ביימער
לעבן קלאָרן שפּיגל וואסער,
זיצן שוויצן פופצן יאַטן,
פופצן יאַטעלעך פּיראַטן
בויען שלעסער אויפן וואַסער,
לאָזן זיי אויף וואסער שווימען;
איז דער יאַם פול מיט פּיראַטן
פון די פופצן, פופצן יאַטן.
קלאַפּן אָן זיך שיף אָן שיפלעך,
זינקען שיפן, ברענען שיפן,
שפּרינגען איבער די פּיראַטן
איבער ברענענדיקע שיפן.
לאָזט מען ווידער זיך אויף יאַמען,
זוכן שפּאָגל נייע ברידער;
אנקערט מען די זעגל שיפן
לעבן א ווייטן אינזל ווידער.
וואוינען דאָרטן רויטע מענטשן
ווי געזונטע שטאַרקע ביימער —
גריסן זיך מיט זיי די יאַטן,
פופצן קינדערלעך פּיראַטן.
— ברידער, ברידער, רויטע ברידער —
ווי די דעמבעס אין די וועלדער —
זייט באַגריסט פון פופצן יאַטן,
פופצן קינדערלאַנד פּיראַטן.
רייבט מען אָן א נאָז אָן נעזל
און מע בייט זיך מיט די ליולקעס
און מע קלאַפּט זיך אָן אָן שטערן,
אז פון פרייד די אויגן טרערן.

שלוימע דאווידמאן

דער פּיאָנער מיכל און דער פאַבריקאַנט דאָהערטי

(אַ קינדער שפּיל) *)

שפּילער: 1. הערש־בער — א וועבער
2. מאַמע — זיין פרוי
3. מיכל — זייער זונדעלע
4. מר. דאָהערטי — זייד־פאַבריקאַנט
5. העלן — זיין מיידעלע
6. פאַרוואַלטער
7. דינער
פּיאָנערן, ארבעטער.

אָרט—פּעטערסאָן, ניו־דזשוירזי שטאַט, אמעריקע. צייט—1930

ערשטע סצענע:

(מיכלס אָרימע הויז. זיין מאַמע, נאָך גאָר א יונגע, נאָר האָט שוין א פולן קאָפּ גרויע האָר. אַ סך קנייטשן אויף דעם שטערן. זי טראָגט אַלטע קליידער, נאָר זייער ריינע, געפּרעסטע. זי זיצט לעבן אַ טישל, וואָס איז צוגעדעקט מיט אַ צייטונג. אויף אַ צווייט בענקל ליגט א פּעקל זאָקן. די אויגן־גלעזער הענגען אפן שפּיץ נאָז, אז מע זעט אזש ארויס א פּאָר שווארצע אויגן, וואָס זיינען רויטלעך ארום און ארום. ווייזט אויס אז די מאַמע שלאָפט ווייניק. זי פליט מיט די שפּיזלעך שנעל, ווי א וועב־שטול. זי פאַרצערעוועט מיכלס און זיין טאַטנס זאָקן. גיט זיך אַ כאַפּ) אוי, שוין אזוי שפּעט און מיין מיכעלע איז נאָך נישטאָ. (זי לויפט צו צום פענסטער) ער גייט שוין. ער מוז שוין זיין שטאַרק הונגעריק. (זי נעמט ארויס פון אַ שאַפקעלע אַ שטיקל ברויט, אַ שטיקל הערינג, אַ מעסער, אַ גאָפּל. זי שטעלט צו טיי. עפנט די טיר. שפּארט אָן איר קאָפּ אויף איר שארף. פון דרויסן הערט זיך ווי מיכל געזעגנט זיך מיט זיינע כאַווירים). כאַווירים: מיר וועלן זיין פּונקט זיבן אזייגער. זאָלסט שוין זיין אָנגעטאָן.

מיכל: איך בין שטענדיק גרייט. א גוטע נאַכט. (פון ווייט הערט זיך דער מאָטיוו פון „איינס, צוויי, דריי, פּיאָנערן זיינען פריי". מיכל קומט אריין) א גוטן־אָוונט, מאַמע, דו האָסט זיך שוין געזאָרגט? — ס'האָט זיך פאַרצויגן אביסל דער מיטינג.

מאַמע: (פאַרמאַכט די טיר) דו ביסט גוט הונגעריק, מיין זון. נו, זעץ זיך אַוועק וועסטו עסן און דערציילן נייס.

מיכל: (טוט אויס דעם מאַנטל. הענגט אים גלייך אויף. לייגט אוועק די ביכער אויף אַ פּלאַץ, און אַ פּאַק ליפּלעטס — אפן טיש). ס'איז נאָר צום לאַכן פון די „סקול־טיטשערס". סטרייקערס זיינען ביי זיי פּוילע מענטשן. און קאָמוניסטן זיינען ווילדע. זי האָט מיך היינט גע־סטראַשעט מיט א פינגער, מיס סאָמער, כ'הער זי ווי די קאַץ. (ער זעצט זיך ביים טיש).

מאַמע: (דערלאַנגט אים אַ גלאָז טיי מיט איין שטיקל צוקער) וואָס־זשע, האָסט עפּעס גערעדט אנטקעגן?

מיכל: ניין. זי זאָגט אונז, אז דער ערשטער מאי איז אַ געזונט־טאָג. האָב איך זיך אויפגעהויבן און געזאָגט, אז

*) די טאַנץ־סצענעס און די געזאַנגען ווערן דאָ אויסגעלאָזן — רעד.

דער ערשטער מאַי איז אַן אַרבעטער יום־טוב, וואָס איז שוין אַלט העכער פּערציק יאָר און איז געבוירן געוואָרן אין אַמעריקע.

מאַמע: עס איז דאָך טאַקע אַן אמת'ע זאַך.

מיכל: איז זי מאַטמאָל געוואָרן אָנגעצונדן און זאָגט צו מיר „מייקל, שווייג. אַז ניט... אַ סאַך קינדער האָבן זיך שטילערהייט צושמייכלט און געקוקט צו מיר. (עסט און זופּט די טיי) נאָכן לערנען האָבן מיך די קינדער אַרומ־געריינגלט. זיי ווילן וויסן, וואָס איז אַזוינס דער ערשטער מאַי. איך וועל שוין קריגן נייע פּיאָנערן.

מאַמע: מיכל, איך וויל זאָלסט זיין אַ גוטער רעוואָלוציאָנער. איך וויל אָבער דו זאָלסט זיין געלערנט. דיין טאַטן האָט מען אַרויסגעוואָרפן פון דער שול פאַר אַזעלכע זאַכן. טו אַזוי די אַרבעט, אַז מע זאָל דיך ניט כאַפּן.

(מיכל לייגט דערווייל אויס די ליפּלעטס. די מאַמע העלפט אים צונויפלייגן יעדן אין פירן).

מאַמע: מיכל, דו ביסט שוין שלעפעריג. לייג דיך שלאָפן, וועסטו קאַנען אויפשטיין פרי. (מיכל טוט זיך אויס שנעל, לייגט זיך אַריין אין בעטל. די מאַמע דעקט אים צו. גיט אים אַ קוש אפן שטערן. זי זעצט זיך אין אַ ווינקל ווידער שטריקן די זאָקן און ברומט אונטער אַ ניגון. סע ווערט אינגאַנצן פינסטער).

צווייטע סצענע

(דער זעלבער צימער. נאָר פון אַ זייט איז אויסגעוואַקסן אַ ראָג פון אַ רויטן ציגלנעם מויער, אַ זייד־פאַבריק. אויף דער טיר איז אָנגעשריבן מיט גאָלדענע אויסיעס: „זייד־פאַבריק פון דאָהערטי און קאָמפּאַני. די בעסטע און פיינסטע זיידענע שטאָפן ווערן דאָ געמאַכט". ס'איז פאַרטאָג. די ביינאַכטיקע אַרבעטער גייען אַרויס. זיי זיינען זייער מיד, פאַרמאַטערט. די קעפּ איינגעבויגן. נייע וועבער קומען אָן. בייטאָגיקע אַר־בעטער. די אויגן זיינען ביי זיי פאַרקלעפּט. זיך ניט אויסגע־שלאָפן גענוג. ביי דער טיר שטייט מיכל, אַביסל ווייטער שטיי־ען נאָך קינדער און טיילן אויס ליפּלעטס. עס גייט דורך אַ פּאָליסמאַן. די איבעריקע קינדער טראָגן זיך אָפּ. מיכל גייט אַריין אין דער טיר. מע הערט ווי ער רעדט צו די אַרבעטער)

מיכל: חברים! מיר שאַפן זייד פאַר די רייכע און מיר האָבן ניט קיין גאַנצע פּראָסטע הויזן און שיך אויף זיך. ווען איר זאָלט וועלן וואָלטן מיר געהאַט צו עסן גענוג און קליידונג.

אַרבעטער: (עס הערט זיך פריער אַ טומל דערנאָך אַ קלאָרע שטימע) וואָס־זשע דאַרפן מיר טאָן, מיכל?

מיכל: קיינער וועט ניט אַרבעטן פאַר אייך. לייגט אַוועק די אַרבעט און הייסט זיך באַצאָלן מער שכירות. ווער באַם וועט מוזן נאָכגעבן.

שטימען: אַ סטרייק! אַ סטרייק! אַ סטרייק!

(מיכל באַווייזט זיך מיט אַ רויטער פאָן. ער צעוויקלט זי. נאָך אים גייען אַרבעטער שטאָלץ. זיי מאַרשירן און זינגען. דאָ ווערט פינסטער. די קלאַנגען האַלטן אָן ביז דער דריטער סצענע)

דריטע סצענע:

(דערזעלבער צימער. נאָר אַפן אָרט פון ציגל — מויער ראָג, איז אויסגעוואַקסן אַ פּיאַנע. אינמיטן שטייט אַ שיינער טיש. אַפן טיש אַ שיינער עלעקטרישער לאָמפּ. מיסטער דאָהערטי, רייך פאַרפּוצט, אַ געזונטער פעטער מאַן, זיצט און האַלט אין איין ציילן געלט, וואָס ליגט קופּעסווייז אַפן טיש. העלן, זיין מיידעלע, אין אַ זיידן קליידעלע, זיידענע זאָקן, אַ זיידן סטענ־געלע אין די האָר, זיצט בײַ דער פּיאַנע און שפּילט פון די נאָטן אַ שטילע מעלאָדיע. ווען העלן ענדיקט שפּילן, צעקלינגט זיך דער טעלעפאָן אַפן טיש. מר. דאָהערטי נעמט פויל דאָס פּלעשעלע צום אויער)

מר. דאָהערטי: העלאָו — יעס — וואָס הייסט אַרויס אין סטרייק? — אַלע זיינען אַוועק? — מע אַרבעט ניט? — ווער? — אַ איינגל? — מיכל דער פּיאָנער? — ער האָט זיי אַראָפּגענומען — ברענגט אים גלייך אהער! גלייך!

(ער הענגט אויף דאָס פּלעשעלע. קוקט בייז אויף דער סטעליע. מאַכט אַ פויסט. עס עפנט זיך שטיל די טיר. דער פאַר־וואַלטער קומט אַריין מיט מיכלען)

פאַרוואַלטער: (בייגט זיך פאַר דאָהערטין אין דרייען ווי אַ שקלאַף) גוטן־אָוונט, מיין הער, כ'האָב אייך געבראַכט מיכל דעם פּיאָנער, וואָס האָט אַראָפּגענומען אַלע אַר־בעטער אין סטרייק.

(מיכל שטייט שטאָלץ. קוקט אויף דעם געלט. ווייזט מיט דער האַנט און שאָקלט מיטן קאָפּ, ווי איינער רעדט: „אונזערע עלטערן אַרבעטן שווער און בײַ ז י י ליגט דאָס געלט! מר. דאָהערטי ענטפערט ניט אַפן פאַרוואַלטערס ווערטער. ער גיט אַ מאַך מיט דער האַנט. דער פאַרוואַלטער גייט אַרויס)

מר. דאָהערטי: מיכל, זעץ זיך אַוועק.

מיכל: (האַלט דאָס היטל אין דער האַנט. זעצט זיך אַוועק) איך וואָלט אייך געדאַנקט, ווען איר זענט אַן אַרבעטער.

מר. דאָהערטי: און אַ באַלעבאָס דאַנקט מען ניט?

מיכל: פאַרוואָס זאָל איך אייך דאַנקען? — האָט איר דען געקויפט דאָס בענקל מיט אייער אַרבעט? — דאָס האָבן אַרבעטער געהאָרעוועט פאַר דעם.

מר. דאָהערטי: — אַזוי? — (שמייכלט) זאָג נאָר, פאַרוואָס האָסטו אַראָפּגענומען די אַרבעטער פון מיין שאָפּ? —

מיכל: איך האָב קיין כוח ניט אַראָפּצונעמען אַזוי פיל אַר־בעטער, זיי זיינען שווער. איך האָב זיי נאָר געזאָגט, אַז זיי זאָלן אַראָפּגיין אין אַ סטרייק, זיינען זיי אַליין געגאַנגען.

מר. דאָהערטי: אַזוי? — (שמייכלט) אָבער פאַרוואָס האָסטו זיי געהייסן זיי זאָלן סטרייקן? —

מיכל: דו דאַרפסט בעסער וויסן פון מיר. ווייל אויב זיי האָבן מיך געפאָלגט, אַזאַ קליין אינגל, איז אַ סימן, אַז ס'איז זיי זייער שלעכט געווען בײַ דיר.

מר. דאָהערטי: — איך זע, אַז דו ביסט זייער אַ קלוגער, מיכל, דו וועסט אַמאָל זיין אַ גרויסער געשעפטסמאַן און אַ רייכער מענטש.

מיכל: איך וויל ניט זיין רייך.

מר. דאָהערטי: (פאַרוואונדערט) פאַרוואָס?

מיכל: ווייל רייך קען מען ווערן נאָר פון פרעמדער אַרבעט.

איך וויל ניט ווערן קיין קאַפּיטאַליסט פון אַ צווייטנס האָרעוואַניע.

מר. דאָהערטי: וואָס טוט דיין טאַטע?

מרכל: ער איז אַ וועבער.

מר. דאָהערטי: נו, איז אים גוט?

מיכל: ניין. ער אַרבעט אַ גאַנצע נאַכט. און פאַר אַ וואָך אַרבעט קריגט ער צוואַנציק דאָלער. לעבן מיר זייער אָרים.

מר. דאָהערטי: איז דאָך ניט גוט צו זיין אַן אַרבעטער.

מיכל: איצט איז ניט גוט אָבער סע וועט קומען אַ צייט, ווען די אַרבעטער וועלן אַראָפּוואַרפן די באָסעס. זיי וועלן אַליין אָנפירן מיט די שעפּער. דעמאָלט וועט זיי זיין גוט.

מר. דאָהערטי: אָבער דערווייל?

מיכל: דערווייל רבעטן אונזערע עלטערן שווער און לאַנגע שטונדן. מיר וואוינען אין אָרימע הייזער. טראָגן אָרי־מע קליידער. עסן הערינג מיט ברויט. (ווייזט אויף הע־לענען) און אייערע קינדער טראָגן דאָס זייד, וואָס אונזע־רע עלטערן וועבן. איר פאָרט אויף שיינע אָטאָמאָבילן. וואוינט אין פאַרפּוצטע הייזער, (צייגט) איר האָט זעק מיט געלט. אָבער דאָס אַלץ איז ניט אייערס. ניט איי־ערע הענט האָבן דאָס פאַרדינט. אָבער עס וועט קומען אַ טאָג און די אַרבעטער וועלן אַלעס צונעמען פון אייך. (העלן מאַכט אַ צוריק־באַוועגונג. שרעק.) און אַלעמען צעטיילן גלייך. אַלע וועלן דאַרפן אַרבעטן און לעבן גלייך. עס וועט ניט זיין קיין אָרים און רייך.

מר. דאָהערטי: הער, מיכל, וואָס טויג דיר רעדן נאַרישקייטן. נאַ דיר הונדערט דאָלער (דערלאַנגט אים אַ פּעקל) קויף דיר נייע זאַכן. קויף דיינע עלטערן גוטע זאַכן. נאָר זאָג די אַרבעטער זיי זאָלן זיך אומקערן צו דער אַרבעט. העלען בלייבט שטיין מיט פינקלענדיגע אויגן און אָפּע־נעם מויל)

מיכל: (נעמט דאָס געלט, צעשמייכלט זיך און גיט עס אַ שמיץ אָפן טיש) דו ווילסט מיך אָפּקויפן מיט געלט? — ניין, ניט מיך. מיין טאַטן האָט מען אויך געוואָלט אָפּ־קויפן. אָבער איך וועל אויך קיינמאָל ניט זיין קיין פאַררעטער פון מיין קלאַס. איך וועל קעמפן וויפיל איך וועל לעבן. נידער מיט די קאַפּיטאַליסטן!

מר. דאָהערטי: (ווערט בייז. העלן ציטערט. ער הייבט זיך אויף און שרייט) אַרויס דו שלעפּער פון דאַנען. איך וועל דיך אַרעסטירן. (ער קלינגט אין אַ גלעקל. עס קומט אַריין אַ דינער) ווארף אים אַרויס!

דינער: ניין, מיין הער, מיכל דעם פּיאָנער וואַרפט מען ניט אַרויס. ער איז פון אונזער אַרבעטער־קלאַס.

מיכל: (שמייכלט) מר. דאָהערטי, איר דאַרפט זיך ניט ביי־זערן, נאָר ציטערן מעגט איר, ווי עס ציטערט אייער מיי־דעלע (צייגט) מיט דער זיידענער קליידעלע. מיר זיינען אַ סך און איר זענט איינער. דאָרטן אין דרויסן שטייען מיינע חברים. מיר זיינען שטאַרק. (גייט אָפּ זינגענדיק) שטייט אויף איר אַלע, ווער ווי שקלאַפן אין הונגער לעבן מוז און נויט!

(מר. דאָהערטי צעשויבערט זיינע האָר. שטופּט זיינע זעק מיט געלט אין די קעשענעס. עס ווערט פינסטער)

פירטע סצענע:

(פונקט ווי אין דער ערשטער סצענע. מיכל שלאָפט. די מאַמע איז שוין אויפגעשטאַנען. זיצט ביים טיש און פאַרריכט זיין העמדל. מיכל'ס פאָטער קומט אַריין אַ מידער פון דער נאַכט־אַרבעט)

הערש־בער: גוט־מאָרגן!

מאַמע: גוט־יאָר! שוין אָפּגעשקלאַפט?

מיכל: (פון שלאָף) דאָס וועט זיין, שוין דער לעצטער און אַנטשיידענער שטרייט, מיט דעם אינטערנאַציאָנאַל שטייט אויף איר אַרבעטס־לייט.

(די עלטערן צעלאַכן זיך. גייען צו צו זיין בעט. מיכל הייבט זיך אָן צו וואַרפן און שרייען מיט פאַרשטיקטע קולות. כאַפּט זיך אויף)

ער וויל מיך אָפּקויפן?

מאַמע: ווער, מיין זון?

מיכל: מר. דאָהערטי

הערש־בער: פאַרוואָס?

מיכל: דערפאַר וואָס איך האָב אַרונטערגענומען זיינע אַר־בעטער אין סטרייק.

מאַמע: (שמייכלט) ווען?

הערש־בער: אין חלום?

מיכל: (קוקט זיך אַרום) וואָס, ס'איז טאַקע ניט געווען מער ווי אין חלום?

מאַמע: דערווייל, מיין זון, נאָר אַ חלום. אָבער איצט טו דיך אָן. דאַרפסט היינט פאַרשפּרייטן אויפרופן צו די אַרבעטער פון דאָהערטיס שאָפּ.

(מיכל גיט זיך אַ וואַרף אַראָפּ פון בעט. שלעפּט אַרויף די הייזלאַך און איז שוין אָנגעטאָן. זיין טאַטע לייגט זיך אַ מידער אוועק)

הערש־בער: כ'וועל שפּעטער עסן. כ'וויל כאַפּן אַ דרימל.

מיכל: (צו דער מאַמען) אַ גאַנצע נאַכט געאַרבעט שווער.

מאַמע: (קוקט אים אין די אויגן) יאָ, מיין זון.

(מיכל טרינקט שטייענדיק אַ גלעזל טיי מיט אַ שטיקל צוקער. אַ בייגל בייסט ער. פון דרויסן הערט זיך: „מיכל, מיכל, דו ביסט שוין פאַרטיק?")

מיכל: איך בין שטענדיק גרייט! (לויפט אַרויס אין דרויסן. עס הערן זיך שטימען:) — איינס, צוויי, דריי, פּיאָנערן זיינען פריי. מיר קעמפן מיט די אַרבעטער קעגן שקלאַפערייי.

(פאָרהאַנג)

———o———

קויפ זיין
אייערע צופרידן
קלאָדינג ביי
ווי דעם
איר בא-
וועט וואוסטען

דייוויד בעלל — קלאָדיער

151-153 סטענטאָן סטריט ניו יאָרק

זייט איר א 100 פּראָצענט זיכער, דאָס איר קויפט די בעסטע
סוטס — טאפּקאוטס — טאָקסידאָס — אָווערקאוטס
דער אויסוואל איז זייער א גרויסער, אלערליי סייזעס, פערשידענע קאָלירן און אמת'ע גוטע שניידער ארבעט. עס איז א וואָן פריז סטאָר, איר דארפט זיך ניט דינגען און איר זייט פארזיכערט און גאַראַנטירט מיט די בעסטע צופרידנהייט

DAVID BELLE
CLOTHIER
CREATOR OF STYLES
FOR MEN AND YOUNG MEN
151-153 STANTON STREET NEW YORK CITY
Cor. SUFFOLK STREET

ראַטיפיקאַציע מיטינג פאר דער קאָמפּארטיי
דערעפענונג פון קאמפּאניע פאר 25 טויזנט
מיטגלידער אין אינטערנאַציאָנאַלן ארב. אָרדן

מאס מיטינג און קאָנצערט

זונטאג, דעם 12טן אָקטאָבער, 1930, 2 בייטאָג
אין ניו סטאַר קאַסינא, 107טע גאס ואן פּארק עוועניו
בילעטן קריגט מען ביי אַלע מיטגלידער פון אינט. ארב. אָרדן
אראנזשירט פון ניו יאָרקער שטאָט קאָמיטעט אינט. ארב. אָרדן

קאָנפערענץ צו בויען דעם אינט. ארב. אָרדן
זונטאג, אָקטאָבער דעם 15טן, 11 אין דער פרי
אין אוירווינג פּלאַזא, אוירווינג פּל. און 15טע גאס
אַלע ארבעטער אָרגאַניזאַציעס, לאַנדסמאַנשאַפטן,
סאָסייטיס, גרופּן, מינאָריטעטן, זיינען באַרעכטיגט
צו שיקן צו 2 דעלעגאַטן.
מאַנדאַטן זאָלן געשיקט ווערן צו
City Comm. Int. W. O., 32 Union Square, Room 603

Red Star Publicity Service
A. M. MANDELBAUM
30 Union Sq., N. Y., Stuyvesant 9500
גאַרנטירט אַלע שייגע ארבעט
ברייוו בוכן, עמבלעמס פון אָרדן
גיטאַרים פּיינטע געסמעטלטע
חבר. א. ם. מאַנדעלבוים
וויסן זיי
אַ. חבר. מאַנדעלבוים
אַלע מעמבלעמס יו. אַ. חבר
אונטער דער אויפזיכט פון
הרבין פּאַר
30 יוניאָן סקווער

"ר. עגר"
אַפּם
מעמבלעם
פּרעסיפּי

צו אַלע אַלערטאָן איינוואוינער
אין די קאָאָפּעראַטיווע הייזער
קויפט אייער געבעקס אין דער באַוואוסטער

ווענדראָוו'ס בעקעריי

וועלכע איז א סטריקט יוניאָן־שאָפּ,
אונטער די אויפזיכט פון דער פוד־
וואָרקערס אינדאָסטריאַל יוניאָן. די
בעסטע ברויטן, ראָלס און פאַרשיידענע
קייקס 4 מאָל אַ טאָג פריש געבאַקן
אין אַ סאַניטארע שיינע ליכטיגע בע־
קעריי. אָפּן פאר אינספּעקשאָן צו יעדן.
WENDROW'S BAKERY
691 ALLERTON AVE. BRONX

די מענער וועלכע קענען דענקען
ווייסן, אז די באַוואוסטע קלאָדיערס

נייטען און פיל

37 קאַנאַל סט. ניו יאָרק

האָבן אימער דעם גרעסטן אויסוואל
פון די בעסטע סוטס, טאפּקאוטס און
אָווערקאוטס, אויפגעארבעט פון די
בעסטע שטאָפן און אמת'ע גוטע שניי־
דער ארבעט פון זייער אייגענעם שאָפּ
איר קענט זיך אויסקלויבן יעדן קאָליר,
סייז וואָס איר ווינשט נאָר אליין
מיר גאַראַנטירן אַ 100 פּראָצענט
צופרידנהייט

NATHAN & PHIL
37 CANAL ST. NEW YORK

די באַוואוסטע

ספּארקלינג לאָנדרי

אָפּערט
WET WASH
יעדער באָנדעל שיין געוואשן
שנעל דעליווערט
פלעט ארבעט געפּרעסט און
צוגויפגעלייגט
איר זייט פארזיכערט מיט א 100
פּראָצענט צופרידנקייט

SPARKLING
LAUNDRY
327 EAST 122nd STREET
Harlem 4470—4450

ביי דעם באַוואוסטן קלאָדיער

דזשאָזעף מ. קליין

118 סטענטאָן סט., קאָר. עסעקס
באַקומט איר די בעסטע אויפגעארבעטע
סוטס, טאפּקאוטס, טאָקסידאָס און
אָווערקאוטס
די פּרייזן זיינען זייער מעסיג, וואָס יעדער
ארבעטער קען אָפּאָרדן
JOSEPH M. KLEIN
118 STANTON ST. NEW YORK